

part 1 1796
June 12

Helmut

IR

no du quel Il qui parle apne ne se recorde. que on disoit estre

10 f. 1690.

Amman

2220dian

Graveri Tab.

- P. 6.

WOODCUTS.—Schopperus (H.), *De Omnibus liberalibus sive mechanicis artibus, humani ingenii sagacitate atque industria iam inde ad exordio nascentis mundi usque ad nostram ætatem ad inventis, luculentus atque succinctus liber.* *Francofurti ad Moenum*, 1574. Sm. 8vo, with upwards of 130 beautiful woodcuts by JOST AMMAN, illustrating the professions, trades, and occupations of men from the Pope to the beggar, fine copy, in the original limp vellum, £16 16s.

This beautiful and interesting little volume is a complete storehouse of information on the Arts of the Middle Ages and the sixteenth century. Each woodcut represents an artificer busily engaged in his occupation, with his tools and appliances around him. Four of them depict musicians playing upon different instruments.

DE OMNIBVS

ILLIBERALIBVS SIVE ME-

CHANICIS ARTIBVS, HVMANI INGENII

sagacitate atque industria iam inde ab exor-

dio nascentis mundi vsque ad nostram

ætatem adiuuentis, luculentus

atque succinctus

LIBER:

AVCTORE HARTMANNO SCHOP

PERO, NOVOFORENSI, NORICO, *versu*

Elegiaco cōscriptus: & elegantissimis ac artificiosis-

simis iconibus, vniuscuiuslibet Opificis offi-

cia, negotiaq; ad viuum adumbranti-

bus, exornatus.



FRANCOFVRTI AD MOENVM,

CVM GRATIA ET PRIVILEGIO,

M. D. LXXIIII.

DE OMNIBUS

LIBER

LIBER

LIBER

LIBER

LIBER

LIBER

LIBER

LIBER

LIBER

LIBER



LIBER

LIBER

LIBER

MAGNIFICO ET

GENEroso DOMINO, D.

OSVVALDO AB ECK ET VVOLF-

eck, Marschalco hæreditario diæcesis Ratisponensis

& comitis Palatini in Burcklengenfeld, summo

prætorij Præfetto, Domino suo

clementi.



VANDOQVIDEM præter antiquæ prosapiæ splendorem, etiam pietate, virtute, prudentia, vitæque integritate, Generose ac magnifice Domine, alios longè antecellas, adeò, vt ad hoc amplissimum ac summum honoris ac dignitatis fastigium rursus euectus sis: non dubito, quin bonas artes, omnis honestatis & virtutis, ceu scaturiginem, amore prosequaris maximo. Has enim nisi rudis, obtusus, & ab omni humanitatis cultu remotus contemnēdas censuit. Et hoc quidem in illustri & magnifico Barone D. Iohanne Vngnad, ante paucos annos ex hac lachrymarum valle, ad æterna euocato gaudia, satis liquidè perspici atq; videri potuit. Illius incredibile *φιλανθρωπίαν*, & animi propitundinem & liberalitatem singularem, qua honesta studia & Musarum *σεμνὸς θεράπωντας* prosecutus, omnes eruditi ac boni

EPISTOLA

viri in Austria prædicant: Christianam Rem-
 publicam authoritate, sapientia & dexte-
 ritate moderatus, puram ac sanam Reli-
 gionem ad pristinam dignitatem, nito-
 rem & rectitudinem restituere pro viribus
 molitus. atq; sic in corpore CHRISTI haud
 inutile membrum fuit: quod translatio in
 sacra Biblia Sclauonica lingua satis lucu-
 lenter declarat. Idcirco in Sclauonia il-
 lius obitum omnes viri eruditi & boni, acer-
 bissime lugent & deflent, dicentes: Se fide-
 lem Patronum & Mæcenatē amisisse, puræ
 sinceræque religionis basin & columnam
 quasi cecidisse. Quo elogio & laude nihil
 excellentius, præstantius, & suo muneri
 conuenientius tam præstantissimus heros
 post se relinquere potuisset. Siquidem bo-
 narum literarum patrocinium ac tutela
 ad omnes Reges, Principes, Magnates ac
 Proceres pertinet: præcipuè autē ad Hier-
 archiæ ecclesiasticæ rectores, & cardines.
 Diuinitus enim excitantur principes &
 proceres, vt imperia restituant, & Eccle-
 siam DEI iuuent: quare omnes principes
 & gubernatores à Deo eximiè iuantur.
 Sic Dauidis, Salomonis, Iosaphat, Eze-
 chix, Iosix, Cyri, & aliorum bonorum princi-
 pum successus & fines fuerunt salutares:
 neq;

DEDICATORIA.

neq; est, cur longè exempla petamus, cum ex nostratibus sint aliqui pij boniq; principes & gubernatores, qui post multas & varias calamitates tandem à Deo mirabiliter in medijs turbarum fluctibus sunt adiuti. Ad huiusmodi ergo munus accessuri, optimis artibus præclarisq; instructi sint virtutibus. à re enim literaria Religionis non solum ornamenta, sed etiam rerum civilium status prorsus pendet. Est ergo vox perniciosa, virulenta, & planè Cyclopica, quæ apud Centauros hoc tempore celebris habetur, videlicet, quòd dicitur: Principes & gubernatores non indigere doctrina. Memento, dicunt Centauri, te esse Principem: res tibi ampla est, regijs honoribus & opibus satis ornatus, illis opibus & gaudijs frui. Hisce Syrenum vocibus excantant regum, principum & procerum mentes, quasi reges & magnates ad voluptatem & luxum tantum sint nati, quæ sunt prurientes corporis titillationes, non etiam ad *ῥηδαιαν*, *παιδείαν*, rerum vtilium cognitionem, ad intelligendam iusticiam, æquitatem, & alias præclaras virtutes, quæ sunt morum cultus & animi ornamenta. Et hæc verba, licet Cyclopica & Alexandrinis non permittenda delitijs, multi hodie

EPISTOLA

osculo excipiunt. Sed hoc nihil aliud est, quàm neruos mentis & corporis frangere, & discrimen honestorum & turpium horribili furore delere. Clarius at hoc meridiana luce: non est igitur vt in eo multùm sermonem teram.

Quare generose Domine, mihi persuasum habeo, cùm plurimis præclaris à Deo ornatus sis virtutibus, & ideò ad hoc amplissimum munus sis delectus, te bonas artes, præsertim Poësin, studium omnium venustissimum, & eius cultores, colere, amare, obseruare atque venerari. Hac spe fretus & adductus, non adeò ingratum tibi fore existimaui, si T. Magnif. hoc literarium & chartaceum munusculum donarem, quod omnes ordines & gradus, tam inferiorum quàm superiorum complectitur, ab Hartmanno Schoppero, Poëta insigni & ingenioso conscriptū, & in iustam seriem redactum, additis simul elegantissimis Imaginibus, nec non sumptibus confectis maximis. Hoc quamuis sit exile munus, & tanto viro oblatu indignum, qualecunq; tamen, vt soles aliorum, nostrum vel saltem æquo ac bono accipias animo. Videbit hîc T. M. quid sit illud in Genesi: In sudore vultus vesceris pane tuo. Videbit & in-

DEDICATORIA.

& in telliget etiã, quàm varij & multiplices sint vultus sudores, & quàm infinitos labores, sudores & calamitates, spe breuiusculæ & caducæ voluptatulæ cõsequendæ, homines sustineant, & quæ mala protoplastorum apostasian & defectionem secuta sint.

Quantos quæso labores, sudores, negocia & pericula gubernandi, & fræna imperij tenendi ratio requirit? Vnus ædificat, alter destruit. Octavianus adeò urbem Romam ornauit, vt esset in florëtissimo statu Nero rursus vastauit. Pompeius ingentem pecuniæ vim in ærarium publicum collegit, consulturus Reipub. Iulius Cæsar inde compilauit, & fuit magis exitio Reipub. ea pecunia, quàm salutis. Nostra ætate Dux Georgius Bauariæ habuit magnam vim auri, turrim plenam auro, sed hoc conciliauit Duci bellũ & toti Bauarię calamitatem.

Quanta pericula deinde sustinent Pastores & Ecclesiarum Dei Præsides & Antistites? Vide Paulum organum & vas electum Dei, quid fecerit? quantum sudaerit in tanta aduersariorum & spiritualium antagonistarum multitudine, & quod is in ocio non vixerit, & voluptates non curauerit, sed semper cum hostibus, & Ecclesiæ turbatoribus concertauerit. Epistolæ il-

EPISTOLA

lius satis dilucidè, præsertim 2. Corinth. 11. ostendunt. Ecclesia enim Dei omnibus temporibus infestatur aduersarijs: exercetur cruce, hæresibus, scandalis, phalarismo, & omnis generis malis. Sed nunc Centauri & Cyclopica cohors, blaterat, nullos labores & sudores esse in Ecclesiastico munere: sinceros prædicatores pacis turbatores vocât, & ideo victu indignos: cùm tamen illi supino torpeant ocio, nihil laborét, ventrem & DAGANT tantùm curent atq; colant, maximas opes absumât, & tantùm, vt ille ait, inutilia sint terræ pondera. Quantum deinde doloris, laboris, sudoris & miseriæ pater familias & vxor gestandis, curâdis, educandis, & procurandis liberis? quantum periculorum sustinet mercator terra marique propter spem parui lucelli? Miles quàm vilissimo precio & ære vendit vitam suam? Sed quid refero, & multa verba facio? Vita hominis est omnis generis malis refertissima. Tot malorum & incommodorum causâ est protoplastorum apostasia & defectio. Si enim Adam nõ esset lapsus, nullæ fuissent negotiationes, nullæ artes Mechanicæ, vt Sutores, sartores, tinctorum, sculptores, textores, pelliones, pictores, cerdones, &c. Nulla incommoda neque
coeli

DEDICATORIA.

cœli neq; terræ, vt nunc est infœlix lolium,
 steriles auenæ, zizania, vrticæ, spinæ, tri-
 buli, sentes: nec fuissent noxiæ bestię, aut
 huius generis alia. quæ omnia per inobe-
 dientiam primorum parentum sunt in-
 troduc̃ta & inuecta. Sed illud nos conso-
 latur, quòd hic non perpetuò simus man-
 suri: ideò nostros animos assuefaciamus ad
 patientiam, & hac spe vincamus mala ista.
 Consoletur & illud nos, quòd homo in se
 habeat officinam, mirandis & innumeris
 Dei operibus nobilem, & simul arcam inæ-
 stimabili opum copia refertam. Quàm mi-
 ris modis in nobis operetur D E V S, omnes
 sentimus: & quantam donorum varia-
 tem & excellentiam possideamus, vsu ipso
 docemur omnes. Tot & tanta Mechanica-
 rum & sedentariarũ artium genera à Deo
 proficisci non est dubium: qui humanum
 genus ad societatem condidit, & huius so-
 cietatis neruos & vincula voluit esse gu-
 bernationes, ne fiant ordinum & dignita-
 tũ confusiones & *ἀναρυσσάται*. Et licet sint
 varia & multiplicia, tamen horum author
 est Deus: Ne quis, inquit Paulus, glorietur,
 & inde propter diuersitatem officiorum &
 donorũ in homine oriantur dissensiones,
 vel ex superbia, vel inuidia fastuque pri-

EPISTOLA

nato, Non enim vni tribuit Deus omnia: vt quod quis non habet in se, vel potest hoc vel illud, habeat & inueniat in alio, ne quis insolescat & se efferat: sint necesse est in hac societate humana, diuersi & impares singulorū seorsim consideratorum gradus & conditiones, tamen sunt sic inter se copulatæ & conglutinatæ, vt seruiant communi vtilitati: præcipuè ad Christianæ reipub. conseruationem, & ad solida Christianæ amicitie vincula. Excellentioribus ergo officijs & gradibus ornati abiectioris & vilioris sortis atq; conditionis homines non aspernentur. Nam Deus istam inæqualitatem ita temperauit, vt Principes rusticis neutiquam carere possint. Et quemadmodum Sol cū altissimè profectus est in Zodiaco, tum tardissimi motus est: ita quò Deus aliquem ad altiores & eminentiores honorū gradus subuexerit, hoc oportet eū animo leniori & minus superbo & elato esse. Diuus Paulus ad Ro. cap. 12. Vnius cuiusq; vocationem & spartam in similitudine corporis humani graphicè & viuus depingit coloribus. Quemadmodum, inquit, membrum nō sibi soli, sed & alijs deseruit, neq; mutuo se commiscet: ita in hoc vitæ curriculo habent diuersi diuersas functiones

DEDICATORIA.

ctiones & officia, nec vnus ordo debet v-
surpare quod alterius est: alias fieret ἀτάξια
& ordinum confusio. Vnde abiectiores &
eminentiores etiam suo: regali Reges, sacri
sacro, seculares seculari fungantur officio:
& sic se inuicem adiuuent, ament, & piam
conspirationem faciant. Hunc, inquam, or-
dinem Deus non vult confundi: sed hodie
heu miserabiliter confunditur & turba-
tur. Maior enim pars hominum in foedam
incurrit ingritudinem: quò quis nunc in
maiori dignitate & fortis excellentioris e-
minetia est à Deo constitutus, tantò ma-
iori fastu inflatur & turgescit, propter præ-
claras dotes & amplissimas functiones,
pauperes & abiectioris fortunæ & condi-
tionis homines despicit: E contra pauperes
ob fortis vilitatē necessaria vocationis suæ
officia negligūt, superiores functiones ap-
petunt, & sic in perniciosam πολυπραγμοσύ-
νῃ incurrunt, quod vitium in hoc tragico
mundi theatro & omnium rerum amurca,
est communissimū. Est igitur humanum
cor ἀψύχον καὶ φιλόκενον, fastidiens præsen-
tia, & amans nouitatis, hoc est, non con-
tentum sua sorte, ideo benè & eruditè di-
xit Plato: ἀνδρωπῶς ἐυμετάβαλον ζῶν: Huic
sententiæ astipulatur & Horatius dicens:

EPISTOLA

*Qui sit Mecenas, ut nemo, quam sibi sortem
Seu ratio dederit, seu fors obiecerit, illa
Contentus viuat, laudet diuersa sequentes?*

Discamus ergo ταπεινοφροσύνην, quæ nos
ab omni propriæ facultatis confidentia
procul auocat, & omni gloriandi materia
destitutos ad summisionem adducit. Vi-
temus & πολυπαιγμοσύνην, sed potiùs facia-
mus diligenter nostræ vocationis officia,
& nosmetipsos intra metas, nostræ infir-
mitati & vocationi conuenientes, conti-
neamus. Cogitemus etiam, in quem vsum
in hac vita simus conditi, & ut id, ad quod
sumus conditi, præcipuè agamus. Habet e-
nim vnusquisque suam priuatam vocatio-
nem in hac externa vitæ conseruatione: cui
diligenter, remota omni supina oscitantia,
est seruiendû. Consideranda sunt, & paulò
altiùs perpendenda dicta illa: Deus resistit
superbis, humilibus autè dat gratiam. Et,
Dispergit superbos mente cordis sui. Item:
Oculos superborum humiliabis. Arrogan-
tia & affectus regnandi summû Angelum
seduxit cum sua cohorte. Inde errans affe-
ctus & seductricia desideria promanarunt:
inde in vniuersum genus humanum, & te-
nacissimè hoc venenum (Eritis sicut Dij)
in omnium cordibus hæret; carni, ossibus
& me-

DEDICATORIA.

& medullis ipsis infedit. Nostræ igitur miseræ sortis & conditionis pertæsi ingemiscamus, ingemiscendo suspiremus ad Christum Archimedicum, qui à patre suo cœlesti ideo missus, ut quæ Sathan per peccatum mala nobis inflixit, per ipsum sanentur, & nos ex hoc periculosissimo mundi ergastulo liberati, restituamur in amissam & perditam gloriam & dignitatem. Sed ne prolixitas mea T. M. sit molesta, hæc pauca sufficiant: quibus me T. M. (cuius obsequijs omni promptitudine sum instructus & paratus) quàm officiosissimè & subiectissimè hoc munusculo, loco strenuulæ, commendatum volo. T. M. mox videbit de Quadrupedibus librum, per quàm elegantem, Imaginibus etiam illustratum, quem prælorum vincula adhuc morantur. Deus dirigat tui muneris amplissimi procurationem ad nominis sui gloriam, & Ecclesiæ suæ salutem, teq; sua potenti manu fulciat. Dat. Francofurti ad Mœnum, Calend. Ianuarij, Anno M. D. LXVIII.

T. M.

Subiectissimus

Sigismundus Feyrabend,
cuius & Bibliopola
Francfurdianus.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΝΑΝΤΙΟΥ ΠΙΘΑΝΑ
μητροδώρου.

ΠΑντοίῳ βοιότοιο τάμοις τείβον, ἐν ἀγρῇ μὲν
Κύδεα καὶ πίνυται παρήξιες, ἐν δὲ δόμοις.



Αμπαυμ' ἐν δ' ἀγροῖς, φύσιος χάεις, ἐν ᾗ θαλάσῃ
Κέρδιθ. ὅπῃ ξείνης, λυ' μὲν ἔχης τὴν κλέθ.
Ἡ δ' ἄπορῃς, μόνθ' οἶδας, ἔχεις γάμον οἶκος ἄειρος
Εἴσεται ἔ γαμέεις, ζῆς ἔτ' ἐλαφρότερθ.

Τέκνα

Τέκνα πόθ' ἀμφοροντες ἄπαις βί' ὅ. αἰ νεότῃτες
 Ρωμαλαίαι. πολιαί δ' ἔμπαλιν δ' σεβέες.
 Οὐκ ἄρα τῆς Διῶν ἐνὸς αἵρεσις, ἢ τὸ γινέσθαι
 Μηδέποτ', ἢ τὸ θανεῖν. πάντα γὰρ ἐσθλὰ βίου.

O. L.

Quem lubeat callem teneas vita. Arte forensi
 Res venit atq; decus tuta domiq; quies.
 Hinc ruri gratas fruges ager educat, affert
 Lucra mare, as peregre prospera cuncta facit.
 Sin careas nummus, latet hoc alios. Regit vxor
 Aedes, ni placeat vita soluta magis.
 Proles, dulcis amor, minor hac sine cura. Iuuentam
 Vires, at canos gloria pulchra manet.
 Optandum est igitur nec luce carere nec orbe
 Diuelli, in summus est quia vita bonis.

F I N I S.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

121

Romanus Pontifex. Der Papst.

Custodi rerum mihi fas conceditur uni,
Claudere fidereas, ac aperire fores.
Regna Sacerdotum mihi pontificalia parent,
Maximus ut Christi Pastor ouile regam.



Dirus ubi sacram fugat Hæresiarcha quietem,
Erroresq; mea spargit in Vrbe novos.
Hunc gladio verbi prosternimus ilicet hostem,
Et fidei rectam cogimus ire viam.
Hinc animosa meas iungit concordia gentes,
Et viget in toto gratior orbe quies.

A. Cardi-



Cardinalis. Cardinal.

Romane custos ego qui fidiſſimus aula,
 Pontificum monitis moriger eſſe volo.
 Cum quibus exilium ſortemq̃ paratus in omnem,
 Inſultus varios, & mala multa fero.



Hic ego conſilijs ſuccurro frequenter, & armis,
 (Pax ubi nil prodeſt) rem ſapienter ago.
 Vt Pater hic coram populo venerabilis omni
 Non ſibi per terras ſentiat eſſe parem.
 Deniq̃ mortales cum linquit in aſtra vocatus,
 Succe-dat noſtri pars quotacunq̃ chori.

A 2 Episco-



Episcopus. Bischoff.

Lectus ob hanc causam cœlestis Episcopus ædis
Dicor, ut ignaros ad meliora vocem.
Dispergamq; sacri mandata salubria verbi,
Diuitis, & curam sicut egentis agam.



Viq; rebellantes euellam fortiter hostes,
Soler & afflictos, criminibusq; leuem.
Vt qui tabifico iacet auctus vulnere mentis,
Sentiat optatam spe moriturus opem.
Insuper antiquæ reuirescat gloria laudis,
Nec pietas sectis collabefacta ruat.



Sacerdotes. Die Priester.

Templa Sacerdotes à nostro Præsule lecti
Incolimus, veterum more decente Patriū.
Lenimusq; pijs offensi Numinis iram
Cantibus, ad cælos & reseramus iter.



Vulgus & à factis rude deterremus iniquis,
Solamur lapsos, erigimusq; reos.
Et bona quæ maneant indeficientia iustos
Pandimus, ad Christum cum vocat atra dies.
Suppliciumq; malis crudele minamur, & ignes
Sulphureos, quos non finiat hora sequens.

A +

Cæsar

10

11



12

Cæsar. Der Keyser.

Imperium Cæsar sublime potentibus armis
Regnat, honorifici fonsq; paterq; chori.
Subiacet huic Regum, latiꝑ potentia mundi,
Fortia principibus dat quoq; iura viris.



Iustitiæq; sacros conseruat, et auget honores:
Et facit ut toto floreat orbe quies.
Ille bonis curat ne debita munera desint,
Utq; mali pœnas, quas meruere, ferant.
Sic etiam terras defendit Iulius olim:
Nomine qui primus, re quoq; Cæsar erat.
A S Rex



Rex. Der König.

Rex ego maiestate mea debello superbos,
 Et cum subiectis more leonis ago.
 Qui postquam valido ferus ungue viriliter hostē
 Strauit humi, victor ceu metuendus abit.



Sic ego subiiciens amplas mihi viribus urbes,
 Sceptringer armata regna gubernare manu.
 Atq. Tyrannorum populos compesco rebelles,
 Turcarumq. graues, Sauromatumq. minas.
 Et quia pace nihil iucundius arbitror esse,
 Præcipuè curam Religionis ago,

Prin-

Princeps. Der Fürst.

Iustitiam quicumq; sitit, populiq; salutem,
Strenuus hic Princeps iure vocandus erit.
Mollia dilectis qui ciuibus otia præbet,
Et miseris patrio corde tuetur oues.



Atq; latrocinij crudelibus oppida purgat,
Vt tutum carpat quisq; viator iter.
Optimus hunc rumor plaudentibus euehet aliis,
Insper in cælo nomen habere sinet.
At patriam damnis quicumq; ferocibus auget,
Hic miser ingenti seditione ruet.

Patri-



Patritius. Der Gentalon.

Patritia de stirpe genus mihi duco superbum,
Clara Senatorum progeniesq̃ vocor.
Cura sit inprimis vestigia lecta parentum,
Atq̃ Ducum veterum fortia gesta sequi.



Me iuuenis, pariterq̃ senex observat euntem,
Omne meos mores vulgus in vrbe notat.
Certa quod ex populi mihi spes assurgit amore,
Magnificum fieri me cito posse Ducem.
Scilicet emeritis ut raptò Principe factis,
Sceptra potestatis dignus honore feram.

Mona-



Monachi. Die Münch.

Noster apud populos sanctiss. ordo vetustos,
Secula florent cum meliora, fuit.
In sylvis homines agerent cum more ferarum,
Florida gramineos et daret herba thoros.



Solaq. mortales vexaret cura salutis,
Ut possent uni complacuisse Deo.
Tum meditabantur secum noctesq. diesq.,
Ad superas irent qua ratione domos.
Nunc mundi varijs diffusi vivimus oris,
Et leges figit quilibet ordo novas.



Iacobitæ. Die Jacobs Brüder.

Adserimus nobis qui nomina sacra Iacobi,
Et trahimus duras hac statione vices.
Cogimur insomnes hyemis sub tempore noctes,
Et precibus longos continuare dies.



Mendicij vias discurrimus orbis in omnes,
Et viles præbet parca culina dapes.
Complemus multas longis erroribus vrbes,
Dum pe timus templi claustra IACOBE tui.
At tandem misera per acerba pericula vitæ,
Pro tanto cælum dulce labore pater.

THE [illegible] OF [illegible]

[illegible]



[illegible]

Astronomus. Der Sternbeseher.

Astrologus nitido caput impiger in sero cælo,
Astragq; temporibus metior orta mei.
Quicquid habet tellus, vel inexorabile fatum,
Mens mea fatidicis explicat vsa modis.



Vnde tremor terris oriatur, et unde Cometa,
Vnde tumens falsis æquor abundet aquis.
Cur hæc dies monstret cælum sine nube futurum,
Cur iterum rapidis depluat imber aquis.
Deniq; certa viri responsa petentibus edo,
Qua re cuncta super me rogitare volent.



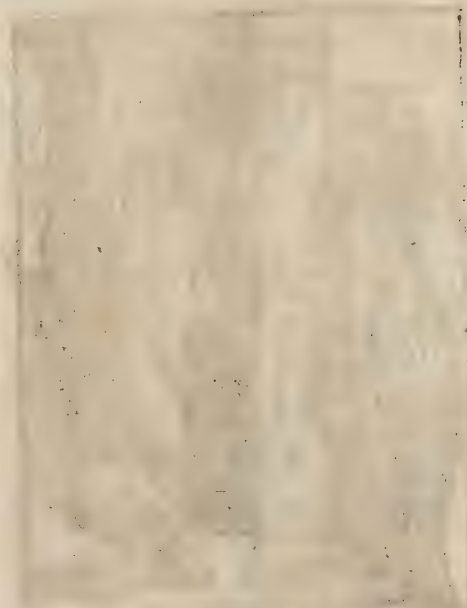
D. Medicinæ. Der Doc. der Arhney.

Inuentor medicæ licet artis Apollo vocetur,
Est certè summi dos tamen illa Dei.
Pestiferos ægro quia corpore tollere morbos,
Viribus ægorum restituisse suis.



Saluificis vitam fugientem sistere succis,
Et prope terribilem posse domare necem?
Insuper herbarum vires benè scire latentes,
Non hominis, sed opus quoniam neget esse Deis?
Artis at ignorans usum quicumque medetur,
Quàm malè doctorem nomine dignus erit.

B 4 Apote-



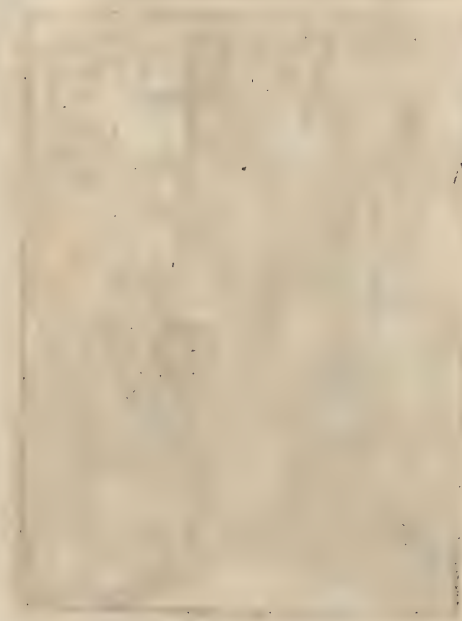
Apotecarius. Der Apoteker.

M Ille tot unguentis, rebusq̃ potentibus auctus
 Pyxidas innumeris Pharmacopola gero,
 Omnibus argento dulcissima sacchara vendo,
 Plenus odore leui, plenus odore graui.



Omnia quæ possunt fugientem sistere vitam,
 Tollere vel morbos nostra taberna tenet.
 Cuncta salutiferos quæ miscet dextera succos,
 Illius admonitu pharmaca læta paro.
 Sanus est huc eger nullo discrimine currant,
 Indiget et diues, pauper et arte mea.

B 5 Procu-



Faint, illegible text or markings located below the large stamp, possibly a signature or additional stamp.

Procurator. Der Pfleger.

Posthabitū proprijs aliena negotia rebus
Curo, rei trepidū auxiliūq̃ fero.
Omnibꝫ arma fori graui imperiosa ministro,
Causidiciq̃ pias conor obire voces.



Huc ades horrendum qui iudicū ante tribunal
Appares, propter triste cisatus opus.
Ilicet hunc verbis tibi conciliabo disertis,
Quam peti, ut veniam det tibi sponte reo.
Pro quibus officijs nisi vis ingratus haberi,
Implebis loculos quo decet ære meos.

Auri-

THE [illegible] OF [illegible]

[illegible text]



[illegible text]

Aurifaber. Der Goldschmit.

Aurifaber rutilo nimium spectabilis auro,
Aureus auratis omnia fingo modis.
Ignibus argentum spectamus, & ignibus aurum,
Arte mea gemmas terq; quaterq; probō.



Arte mea Reges utuntur ubiq; potentes,
Vtitur & coniunx Cæsaris arte mea.
Arte mea siquidem conflat, amabile quicquid,
Aut oculus pulchrum iudicat esse bonus.
Sed quia sæpe latent incommoda mille sub auro,
Auro te cupiam sæpè carere faber.

Fusor



Fufor literarius. Der Schrifftgießer.

Calceographis fundens ex are fideliter omnes
Literulas, conflo quaslibet arte notas.
Siue Latina meum, seu Gallica lingua requirit
Officium, Doctis pareo sponte viri.



Ipsa mei passim quoque Gratia muneris arte
Indiget, egregios cum premit are libros.
Hac foret ars nostra nisi tempestate reperta,
Nunc mihi scribarum functio quanta foret?
Plura breui spacio quia scripta Typographus hora
Edit, quàm multis scriba diebus agat.

Adum..



Adumbrator. Der Reißer.

Phæbus imaginibus quodd adaueta volumina
 Conspicit egregios et tot ubiq; libros. (pul-
 Hæc meritò nostris acceptalaboribus olim, (chris
 Posterit. uscalamo grata dabitq; meo.



Quicquid enim leui super assere pingimus, illud
 Officio sculptor debet, opiq; meæ.

Quicquid et effectū memorabile pace, vel armis
 Phæbus in Oceano spectat utroq; geri.

Dulcibus illustrat manus ingeniosa figuris,
 Blanda quibus cernens lumina pascat homo.

C

Sculptor

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

1875

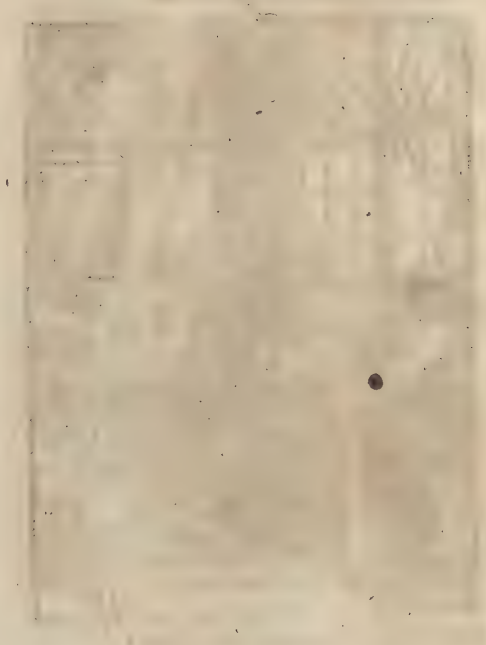
Sculptor. Der Formschneider.

Eximias Regum species, hominumq; Deumq;
 Omnia Phidiaca corpora sculpo manu.
 Deniq; pictoris quicquid manus æmula ducit,
 Id digiti possunt arte polire mei.



Effigies Regum ligno seruata vel ære,
 Innumeros uiuit post sua fata dies.
 Dives & æternis par illa deabus habetur,
 Quæ cælo fuerit nobilitata meo.
 Namq; senescentis uidet omnia secula mundi,
 Vt Dominam talem charta loquatur anus.

THE [illegible] OF [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]



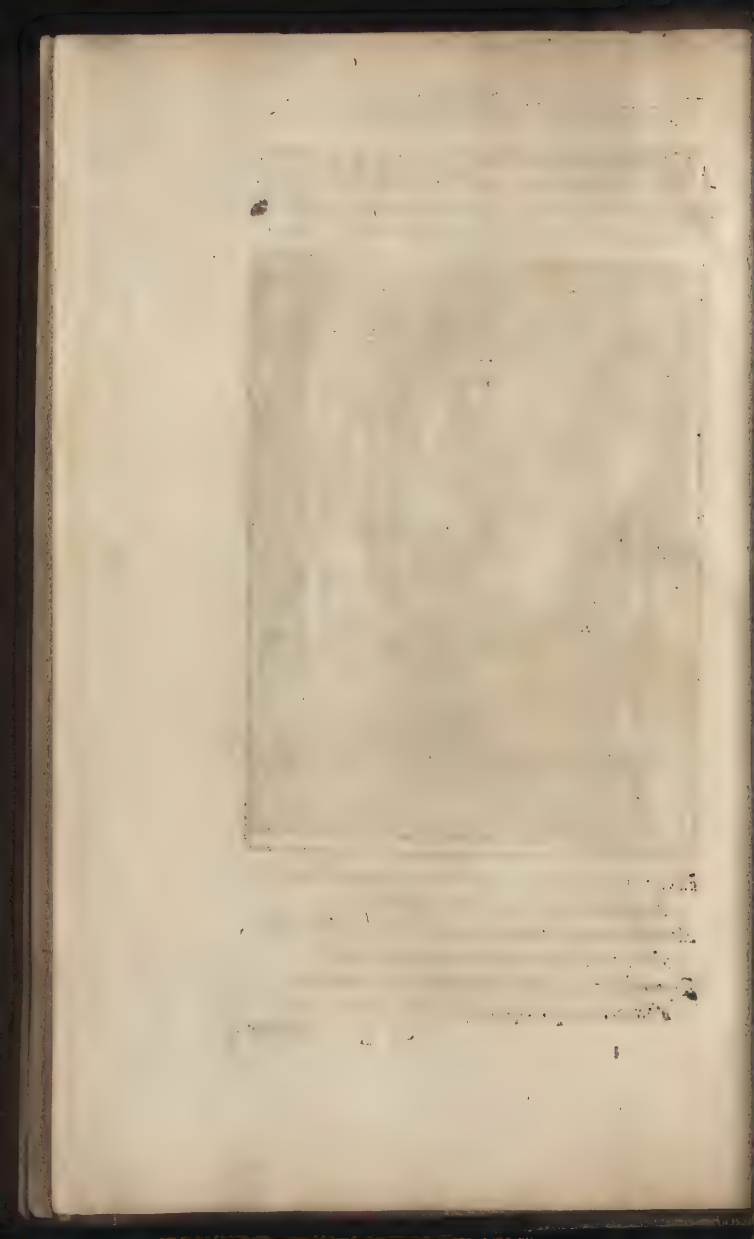
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Typographus. Der Buchdrucker.

A Rte mea reliquas illustro Typographus artes,
Imprimo dum varios ere micante libros.
Quæ prius aucta situ, quæ pulvere plena iacebant,
Vidimus obscura nocte sepulta premi.



Hac veterū renouo neglecta volumina Patrum,
Atq; scholīs curo publica facta legi.
Artem prima nouam reperisse Moguntia fertur,
Vrbs grauis, et multis ingeniosa modis.
Qua nihil utilius videt, aut preciosius orbis,
Vix melius quicquam secula futura dabunt.



Chartarius. Der Papyrer.

EX vetulis pannis tenuem contexo papyrum,
Vertitur in gyros dum mola scabra suos.
In tabulis olim sua scripsit verba vetustas,
Quas rudis ex cæra dextra liquente dabat.



Cum mera simplicitas æuo rarissima nostro,
Et merus in terris scribere iussit amor.
Principibus nostris vix sufficit aurea charta,
Sit licet aurata sæpe notata manu.
Fama vetus nulli certos adscripsit honores,
Istius inuentor qui prior artis erat.

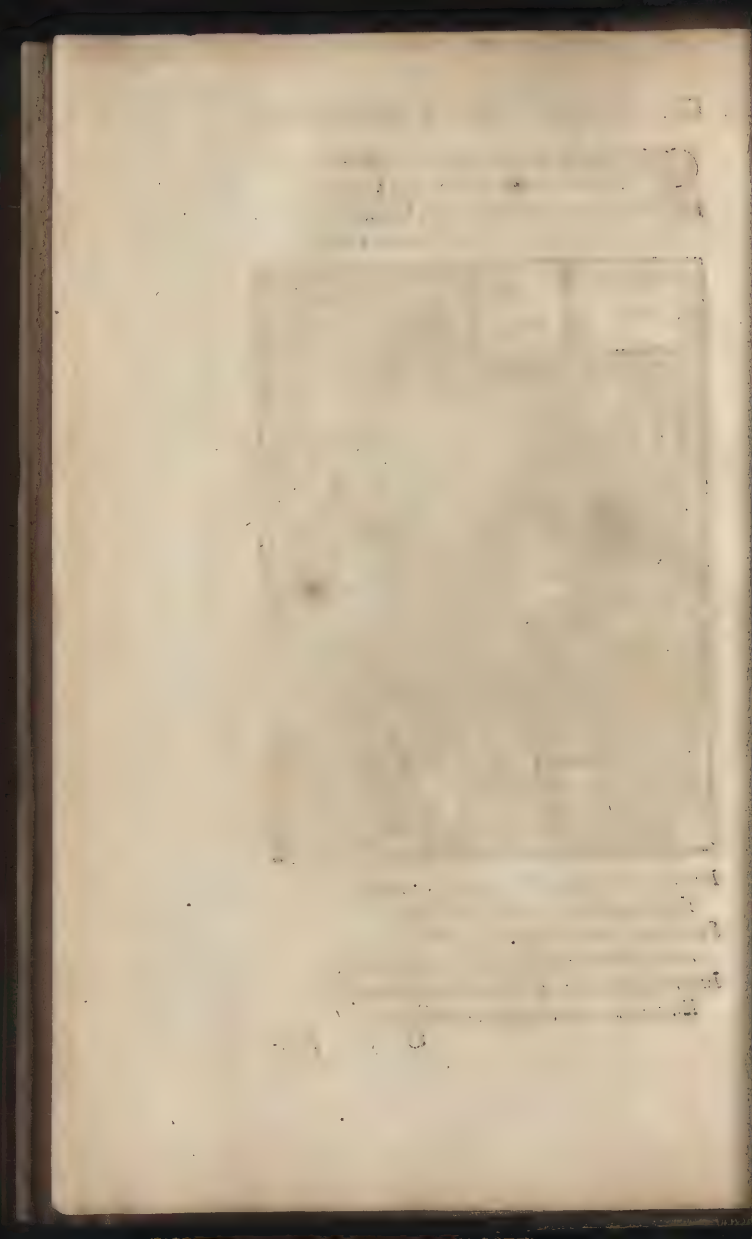


Concinnator librorū. Buchbinder.

Quisquis in Aonijs studiosus obābulat hortis,
Et studijs tempus mitibus omne locat.
Huc properet, vigili ferat atq; volumina dextra,
Edita Calcographus quæ prius ære dedit.



Hic ego compactos tibi leuigo ritè libellos,
Et polio, picta postmodo pelle tego.
Sericeis etiam ligis operosus adorno,
Atq; comas summa, qua decet, arte seco.
Inter ut Aonidum vel mille volumina pulchrè
Emineat cultu conueniente liber.



Illuminator imaginū. Brieffmaler.

Effigies varijs distinguo coloribus omnes,
Quas habitu pictor simpliciore dedit.
Hic me peniculus iuuat officiosus in omni
Parte, meumq; vagis vestibis ornat opus.



Cuiq; suum tribuo quem debet habere colorem,
Materijs cultus omnibus addo suos.
Vt imur argenti, radiantis et vtimur auri
Munere, cum rerum postulat ordo vices.
Omnibus his furias pictoribus imprecor omnes,
Qui bene nec pingunt, nec vigilanter agunt.
Pictor

THE HISTORY OF THE
CITY OF LONDON



Pictor. Der Handmaler.

Omnia pictor amans radiantibus orno figuris,
Exprimit et formas æmula mille manus.
Splendida nobilium depingo vel atria Regum,
Aut humiles vario scribo colore domos.



Omnia picturis præstantibus atq; tabellis,
Omnia peniculis artis adumbro meæ.
Inter pictores, vetus ut mihi fama probavit,
Nullus honorifico maior Apelle fuit.
Quidlibet audendi pictoribus atq; Poetis
Iure potestates dantur ubiq; bonæ.

Vitri-

1890

1. 1. 1. 1. 1.

[illegible]

100

$$q_1 = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \frac{1}{\sqrt{2}} \frac{1}{\sqrt{2}} \frac{1}{\sqrt{2}} \right) = \frac{1}{8}$$

10

VitripiCTOR. Der Glasmaler.

Artē renidentes operosus inuro colores,
Et vigil illustro vitra labore meo.
Nobilis effigie Ducis, historiaq̃ vetusta
Conspicitur nostra picta fenestra manu.



Nam quod imaginib. sunt tēpla reſerta decoris,
Clara nec Heroum tot monumenta iacent.
Id mihi præcipuè laudabile duco, bonumq̃
Hoc opus officij gloriôr eſſe mei.
Quippe repræſento ſpeculum velut arma viroſq̃
Faſtig. magnorum nobilitata Ducum.

Vitria-

THE [illegible] OF [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]



[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

Vitriarius. Der Glaser.

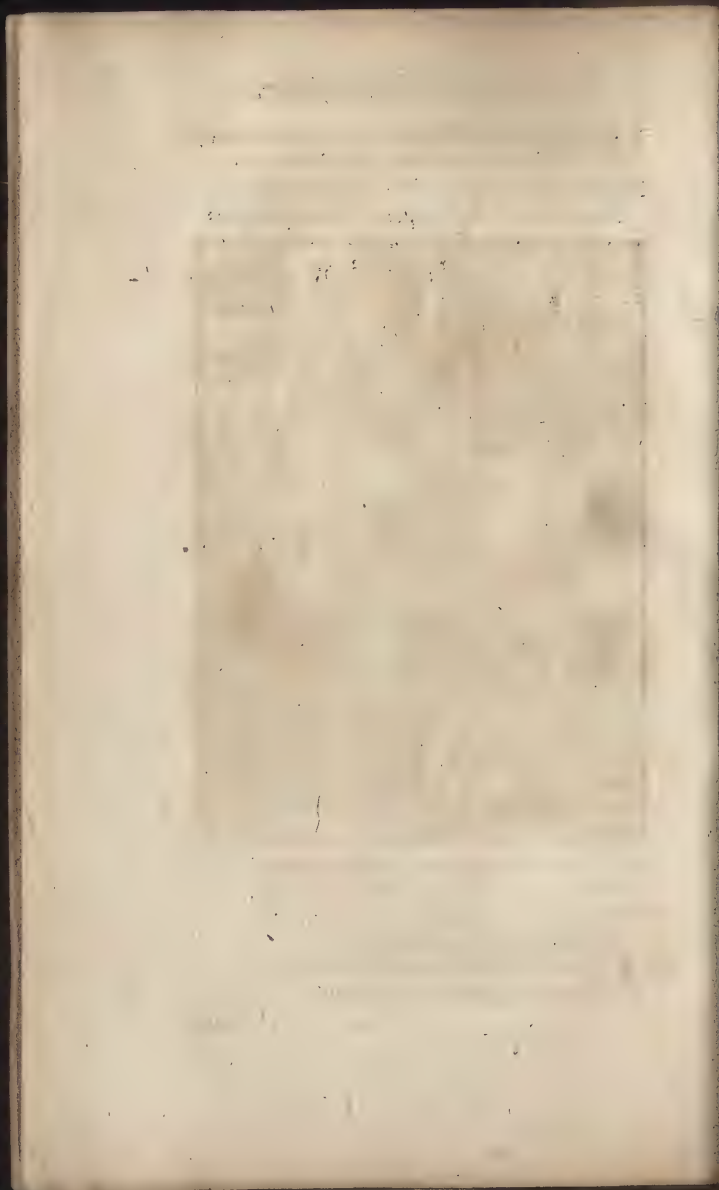
Vitreæ confluxi multos iam vasa per annos,
 Vſibus humanis quæ ſatis apta puto.
 Nam te ſue merum potare iuuabit auitum,
 Si vel aquam mulſam, ſeu noua muſta bibas



Aut aliud quodi unq̃ genus potusq̃ meriq̃,
 In terris generans Bacchicus humor alit.
 Hic tibi reperias de leui pocula vitro,
 Quæ pascant oculos, exhilarentq̃ tuos:
 Nam conuiuia tuas ſi quando vocatus in ædes
 Venerit, his lautè ſuſcipiendus erit.

D

Acu-



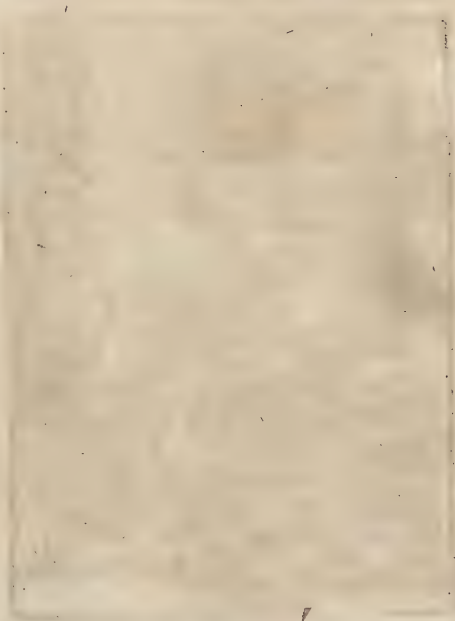
Acupictor. Der Seidensticker.

H *Vt properate Deæ quib. aurea vestis in aula
Conuenit, aut Serum vellera picta decent,
Hic ego panniculos, quos euomit aurea Bombyx,
Omnibus artifice pingo decenter acu.*



*Splendida sericeis ego corpora vestibus orno,
Insuper auratis cultibus usq. vaco.
Aurea do capiti, do corporis aurea membris:
Vt facies superis inuidiosa micet.
Semper ut eximijs placeatis Regibus omnes,
Huc precor, huc omnes, huc properate Deæ.*

D 2 Calator

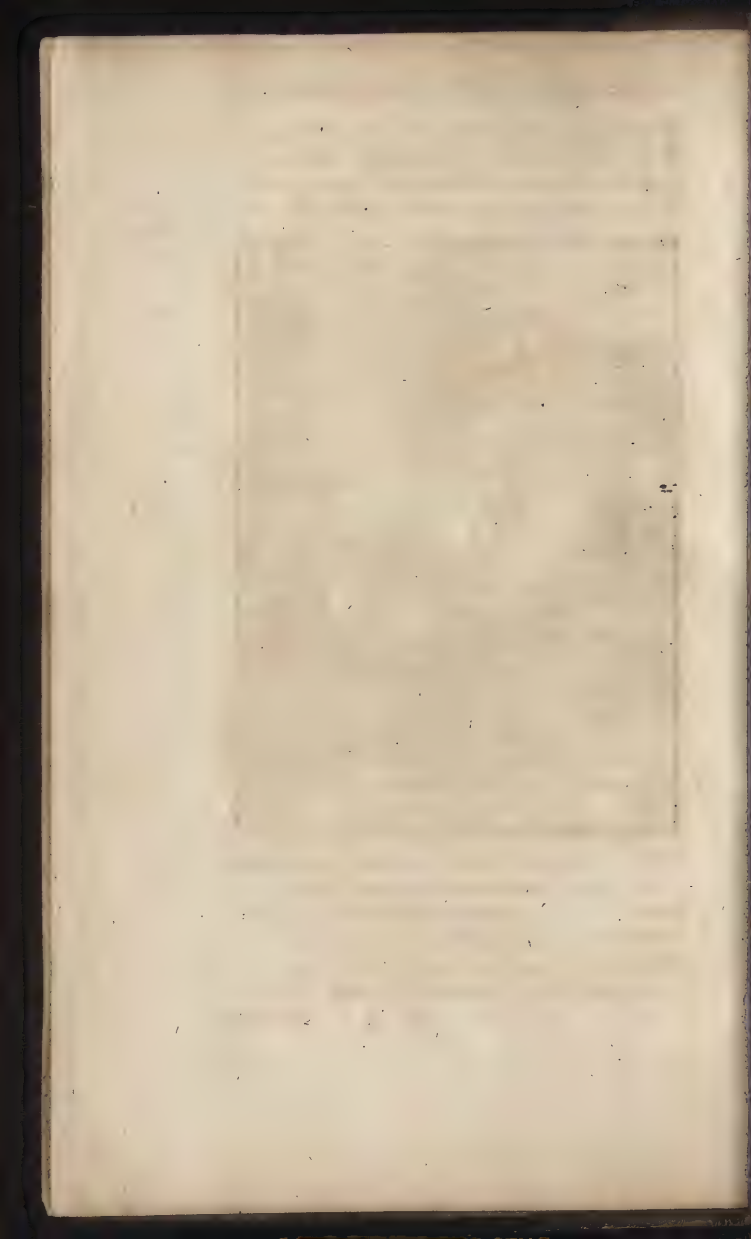


Cælator gemmarū. Steinschneider

Inscribo Regum preciosis nomina gemmis,
Atq; super lapides cælo figilla Ducum.
Nunc & inæquales Beryllos, inde Smaragdos,
Nunc quoq; Saphyrum, nunc Adamanta cælo.



Nunc quoq; Sardonicen polio, rubrumq; Pyropum,
Chrysolythos etiam nunc ego limo rudes.
Deniq; principibus quæcunq; potentibus usquam
Conuenit, illa mea gemma paratur ope.
Hic mihi quo digiti decorentur Iaspis Eoa,
Hic mihi Chryſtallus, levis & ardet Onyx.

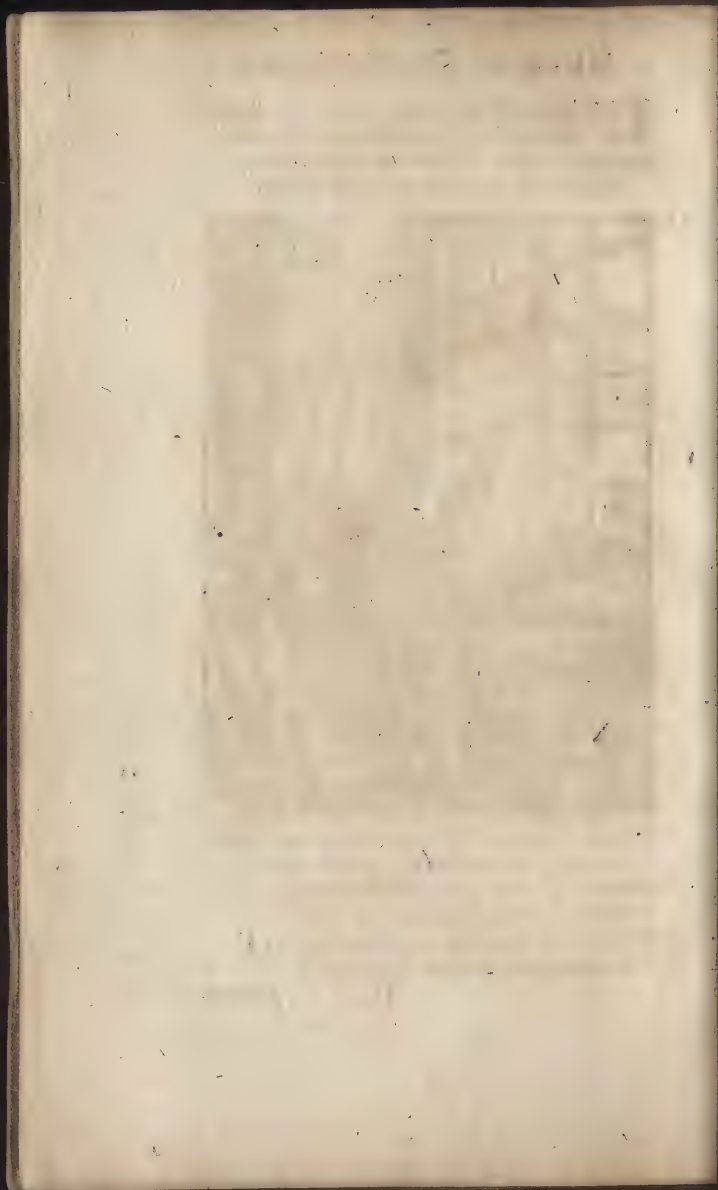


Statuarius. Der Bildhauer.

Effigies veterum Pario de marmore Regum
 Sculpo, velex ligno temporis acta mei.
 Olim multa dedit sculptoribus æra vetustas,
 Præmia cum nostri magna tulere chori.



Quando Deum nitidas statuis decorauimus ædes,
 Pinximus et vani templa vetusta Iouis.
 Nunc ea posteritas violenter diruit, ipsi
 Reddere debebat quæ meliora Deo.
 Praxiteles nostræ statuarius optimus artis,
 Millibus è multis, quot viguere, fuit.



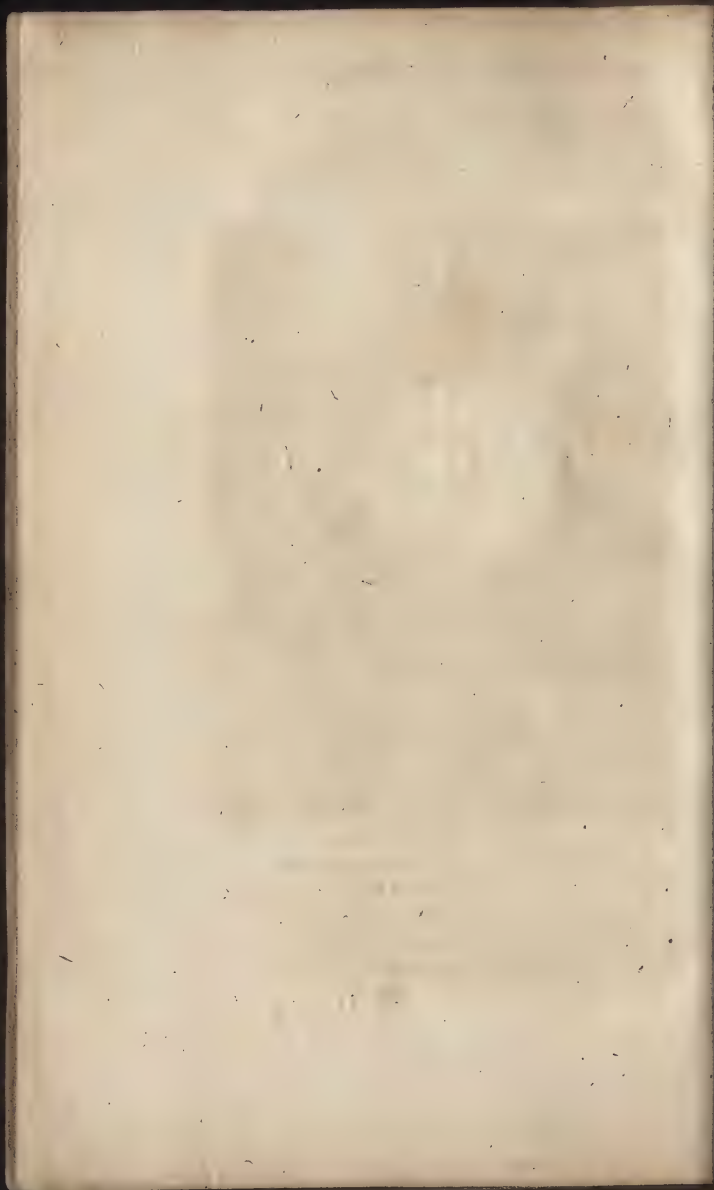
Mercator. Der Rauffman.

Mercibus & terras & mercib. æquora muto,
Nulla meū rupes, monsūe moratur iter.
Sæpetibi gemmas preciosas Solus ab ortu,
Et maris à rubrolittore dona fero.



Nulla latrocinij me terra repleta fatigat,
Curo nec in gelidis Alpibus acre gelu.
Dum modo pauperiem fugiam, per saxa per ignes
Per tumidum ventis nauigo sæpe mare.
Scilicet aduersis vrgens in rebus egestas,
Omnia per durum frangere cogit opus.

D 5 Mone-



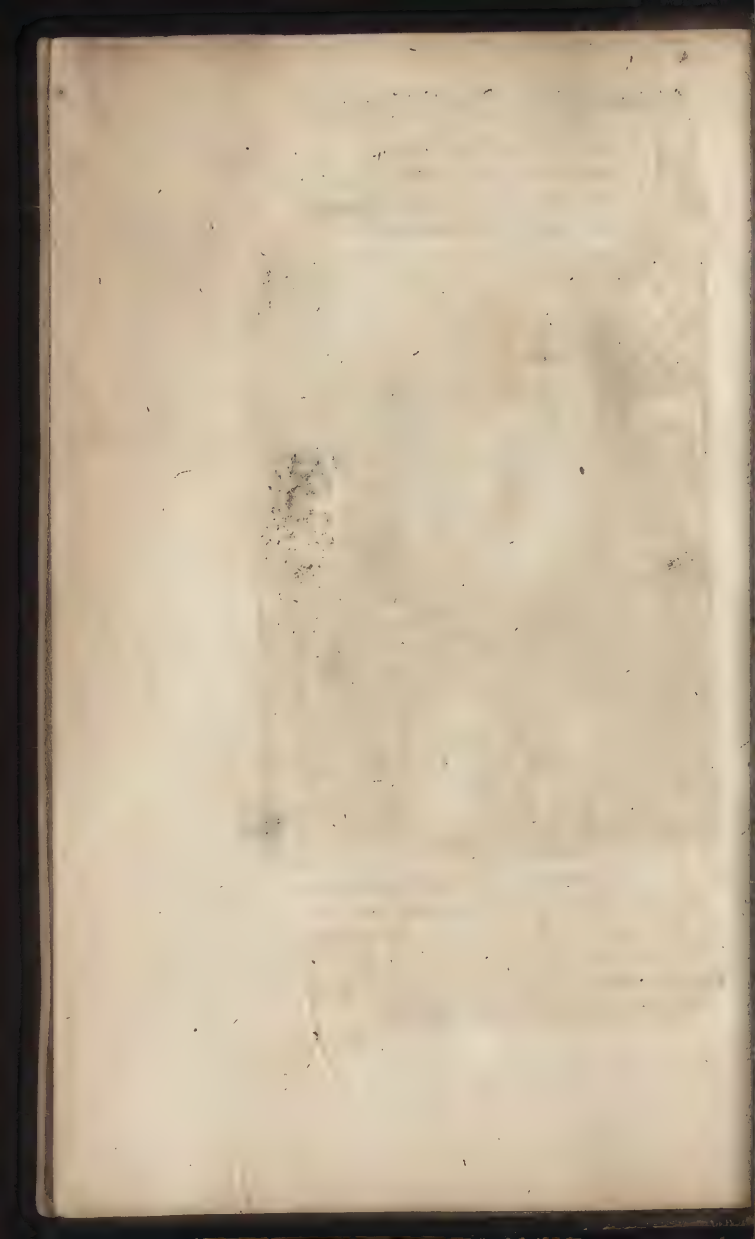
Monetarius. Der Münzmeister.

Hic ades, innumeri quęcunq; metalla valori
Nobili aut auri pondera fulua iuuant.
Omnibus hic nitidas fornax argentea massas
Sufficit, & vena de leuiore coquit.



Diues in innumeras chordas deducitur aurum,
Scinditur in partes lamina quęq; suas.
Cuditur argentum spectabile, cuditur aurum:
Regis & arma gerit quęq; moneta sui.
Ex auro veteres quem composuere Ducatum,
Inuentus Roma primus in urbe fuit.

Bractea-



Bractearius. Der Golttschlager.

Braeteolas facio folijs ex diuitis auri,
 Ipse quibus rutilum pictor inaurat opus.
 Forma quibus statuæ templo decoratur in alto,
 Effigiesq; Ducum nobilitata micat.



Regis honestantur quibus admirabilis ora,
 Clarior & viuum spirat imago decus.
 Quas etiam calamis ubi scriba potentibus addit,
 Nobilis auratum dextera texit opus.
 Braetea facundi titulum tamen aurea Vatis,
 Aurea commendat quem tibi vena, decet.

Insti-

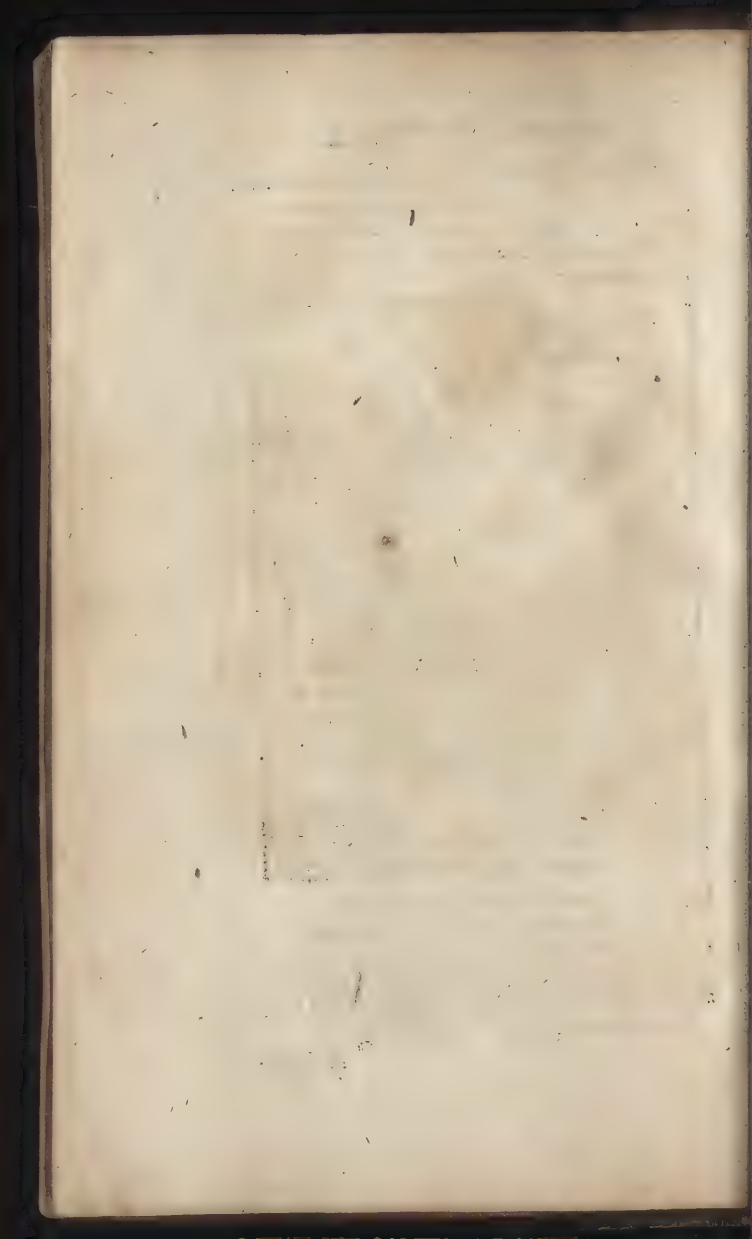
Institor. Der Kramer.

Institor ad Dominos propero discinctus emaces,
 Extrudam merces hac ut in urbe meas.
 Quicquid et imberbes iuuenes, lepidæque puellæ,
 Aut puer exoptat, me penes esset solet.



Pugio, pileolum, cochlearia, fistula, pecten,
 Cum loculis calices, cingula, pepla, trochi.
 Cultelli, patera, ligula, corrigia, crista,
 Torques, et speculum, spongia, follis, acus.
 Primus apud Lydos huius fuit institor artis,
 Quæ multum vanæ futilitatis habet.

Molitor



Molitor. Der Müller.

F Arra molit molitor, vel pisa, vel hordea tūdit.
 Dum rota spumantes ingemit inter aquas.
 Sed veteres collecta pila frumenta terebant,
 Quando lateret adhuc ars operosa mola.



Hac etiam seruum pœna multare solebant,
 Qui domini dextram fallere suetus erat.
 Scilicet ut vinclis, et compede vinctus onusta,
 Pinseret aut moleret puluerulentus ador.
 Artifices alij verbis sua commoda iactent,
 Hac ars non magna commoditate caret.

E

Pistor



Pistor. Der Becker.

Importuna fames hominē quemcūq; fatigat,
 Hic Pistoris opem supplice voce petat.
 Ille dabit panem, tua quo ieiunia pellas,
 Cordis & impasti vim reparare queas.



Viscera continuis ubi fracta laboribus arent,
 Optimus hæc panis fortificare solet.
 Omne genus comedas avium, genus omne ferarū,
 Inuenias, sapiat quod sine pane, nihil.
 Artifices igitur multos post terga relinquit,
 Istius & cunctos artis egere pater.

E 2 Lanus.



Lanius. Der Metzger.

L Anigeras et oues et pingues matto iuuenē
 Hic elixa tibi, vel datur assa caro.
 Viscera siue lubet prærancida mandere vacca,
 Sæpe tamen duras qua peperere febres:



Seu caro delectat depulsi mollior hædi,
 Siue suilla tibi, seu vitulina placet:
 Huc ades, hic stomachū poteris placare latrantem,
 Quicquid amas, præsens dat laniena tibi.
 Delicias mensæ quia diuitis inter opimas,
 Non lanius debet lauta culina parum.
 E 3 Venator.

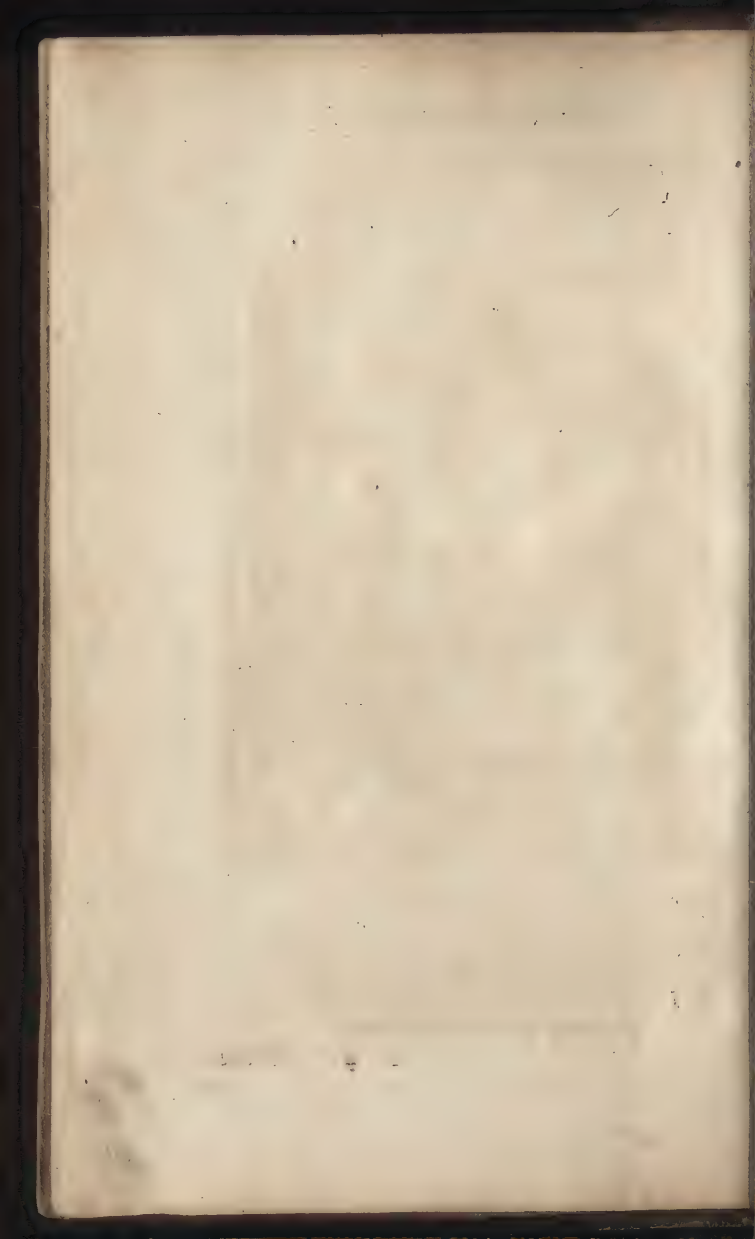


Venator. Der Jäger.

Subdola ramosis cervis ubi retia tendam,
Et quibus immani vallibus erret Aper.
Inde quibus lepores, quibus atque unius antris,
Vel quo deliteat cunctis lamine dama, scio



Voce mea quoties ce'eres instigo Molossos,
Difficilemque viam per iuga montis eo.
Saxa per et rupes agito genus omne ferarum,
Formidabilium vi pedibusque canum:
Nam ferus est tereti gero cum venabula quercu,
Effugiet laqueos bellua rara meos.



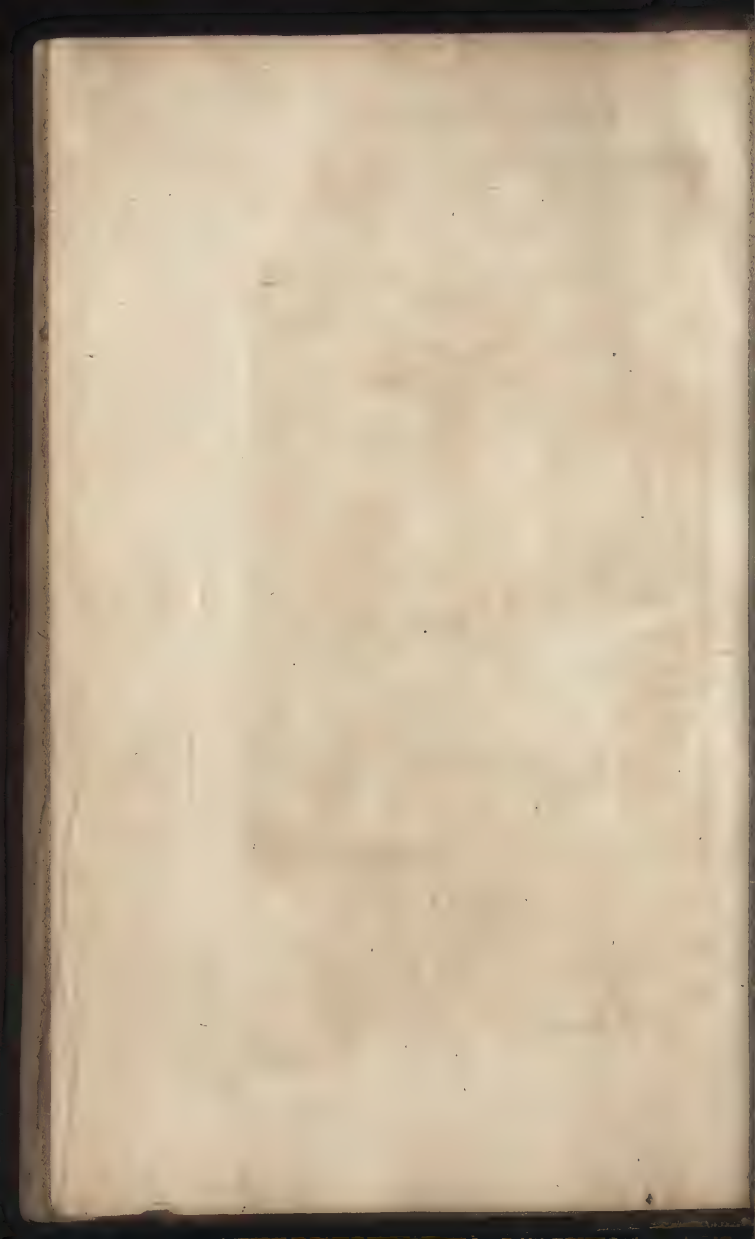
Piscator. Der Fischer.

Pinnigeros capio piscator arundine pisces,
 Et calamo ponti fallo madente eferas.
 Aera recurva cibus fallacibus abdo sub hamis,
 Et vigil assidua retia tracto manu.



Quæ mihi nec temere Muræna sefellerit vlla,
 Expuat aut docta conscius arte Scarus.
 Nec Lupus immanis nostris illuserit armis,
 Aut mea dissoluat brachia captus Aper.
 Deniq. quàm varijs vaga piscibus vnda natetur,
 Decipit ista rapax, et violenta manus.

E 5. Coquus.



Coquus. Der Koch.

Svm Coquus, & cupido didici seruire palato,
 Quicquid amat Domini, vel gula poscat heræ
 Formidanda paro nunc fercula Regibus ipsis,
 Nobilis & lautas quas amat aula dapes.



Quod caro Panchæos latè diffundat odores,
 Aut onerent lances ora frementis apri.
 Brassica quod succo conspersa virentis oliuæ,
 Fumoso lardo coctaq; rapa sapit.
 Deniq; quod tellus, quod & æquor, educat aër,
 Ars mea decoctum vendicat omne sibi.
 Cereui-

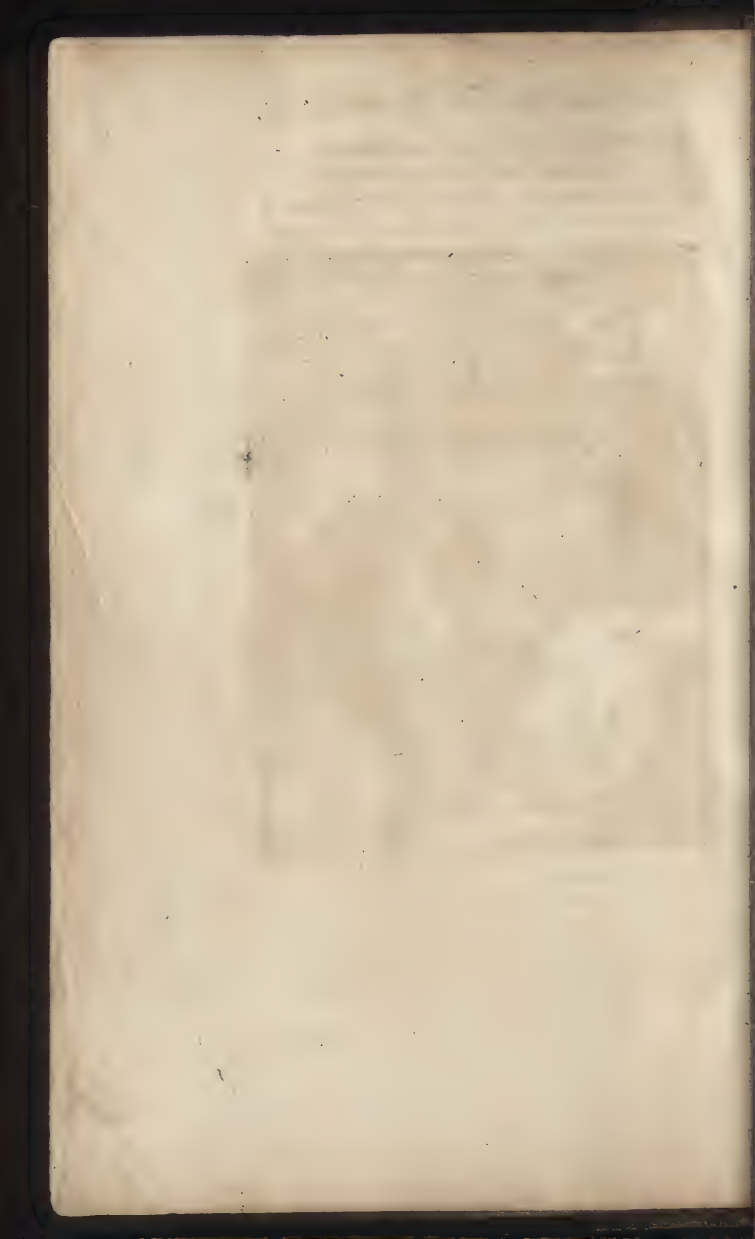


Cereuisiarius. Der Bierbreuwer.

Sint procul à doctis Zythi maledicta Poëtis
Pocula, nutritur quodlibet unde scelus.
Non salis in toto gerit unquam corpore micam,
Qui vehit hunc potum laudibus astra super.



Qui Cereri succos odiosos addere primus,
Et violare merum dulcius ausus erat.
Huic irata Ceres fuit, huic iratus Iacchus:
Humor enim cerebro perniciosus obest.
Debilitatq; pedes, iacit horrida semina lepræ,
Omnibus extremi Zythus origo mali.
Vinitor.



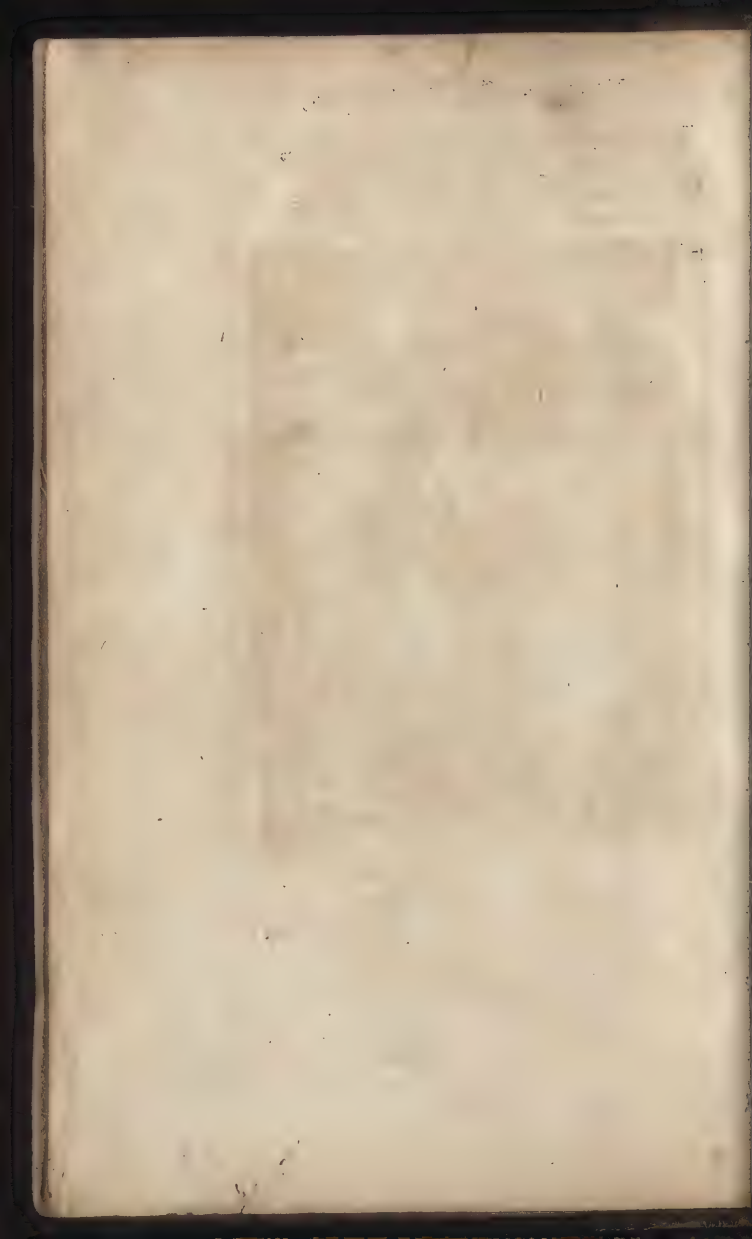
Vinitor. Der Kebbmann.

Vinitor obliquas industrius alligo vites,
Et vineta mea sedulus arte colo.
Deciduum valido compescens robore vitem,
Fronte superuacua luxuriare veto.



Terra frequens herbis, vligine lætaq̃ dolci
Pasci opus limo conueniente meum.
Is facit, ut plenum mihi grata det uua liquorem,
Et vetulos onerent feruida musta cados.
Vinetis nimias nisi jalx mea deputer umbras,
Nulla sub Autumni tempore uina bibes.

Textor,



Textor. Der Weber.

Textor Arachneus exerceo sedulus art es,
 Et teretem fusum pollice verso leui.
 Nunc mihi lana rudis primos glomeratur in orbes,
 Stamen & artificii pingo decenter acu.



Nunc rutilum pulchris immittō tapetibus aurum,
 Quæ Regum possint condecorare domos.
 Nobilis hanc artem reperisse refertur Arachne,
 Pallada vidtrici quæ superauit acu.
 Quas ego sed laudes Orienti verius addam,
 Inprimis lanæ quod studiosus erat.

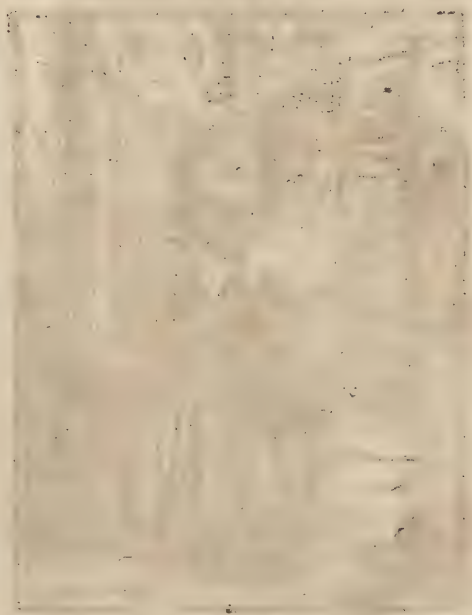
F Panni-

Pannitindor. Der Schwarzerber.

Innumeris pannos ego tingo coloribus omnes,
Insicio lanas insuper arte rudes.
Sericeis varijs humoribus imbuo vestes,
Seu niger, aut albus, purpureusue placet.



Huc mihi lacteolæ tunicas afferte puellæ,
Huc Ægyptiacæ sindonis omne genus.
Innumero bibulas vobis ego murice lanas,
Et tingam vestes cuiq; decente croco.
Nam neq; virginibus semper color omnibus idem
Conuenit, at quauis arte parandus erit.



Pannitonfor. Der Tuchscherer.

Quisquis inornatos villis, aut vellere pannos
 Vnius, aut generis multicoloris habes:
 Quos tibi vel speciosa nouis MECHLINIA testis
 Conficit, aut fuluis Anglia diues aquis.



Huc ades, et nostras te confer amice sub ædes,
 Artis ut istius experiaris opem.
 Nam vigil artificii villos tibi forfice tondam,
 Gratius ut pannus splendidiusq. micet.
 Si quis et intonsis tua corpora pellibus ornat,
 Humoristingam, qua placet arte tibi.



Sarctor. Der Schneider.

Sarctor amabilibus qui corpora vestib. orno,
 Forficis in clypeo vendico signa meo,
 Qua mihi nobilium discinditur optima Regum
 Purpura, qua serum vellera picta domo.



Florida quæ teneris inseruit amoribus ætas,
 Artibus inprimis indiget illa meis.
 Huc veniat rigide quicumq; studebit amica,
 Aut quæ nupta viro complacuisse volet.
 Vestis enim membris hæc corporis apta paratur,
 Quæ iuvenes deceat, nobilitetq; senes.

THE HISTORY OF THE

REIGN OF HENRY THE SEVENTH



BY JOHN HALLAM, ESQ.
OF THE BARR

Pellio. Der Kürfner.

A Sperasēuit hyems glacialibus aucta pruinis,
 Auragū brumales spargit aquosa nives.
 Iam gelidos artus penetrabile frigus adurit,
 Pellio chare tuam fer miseratus opem.



Ars tua pelliceis quia vestibus adiuvat omnes.

Atq; graues ventos, & domat omne gelu,

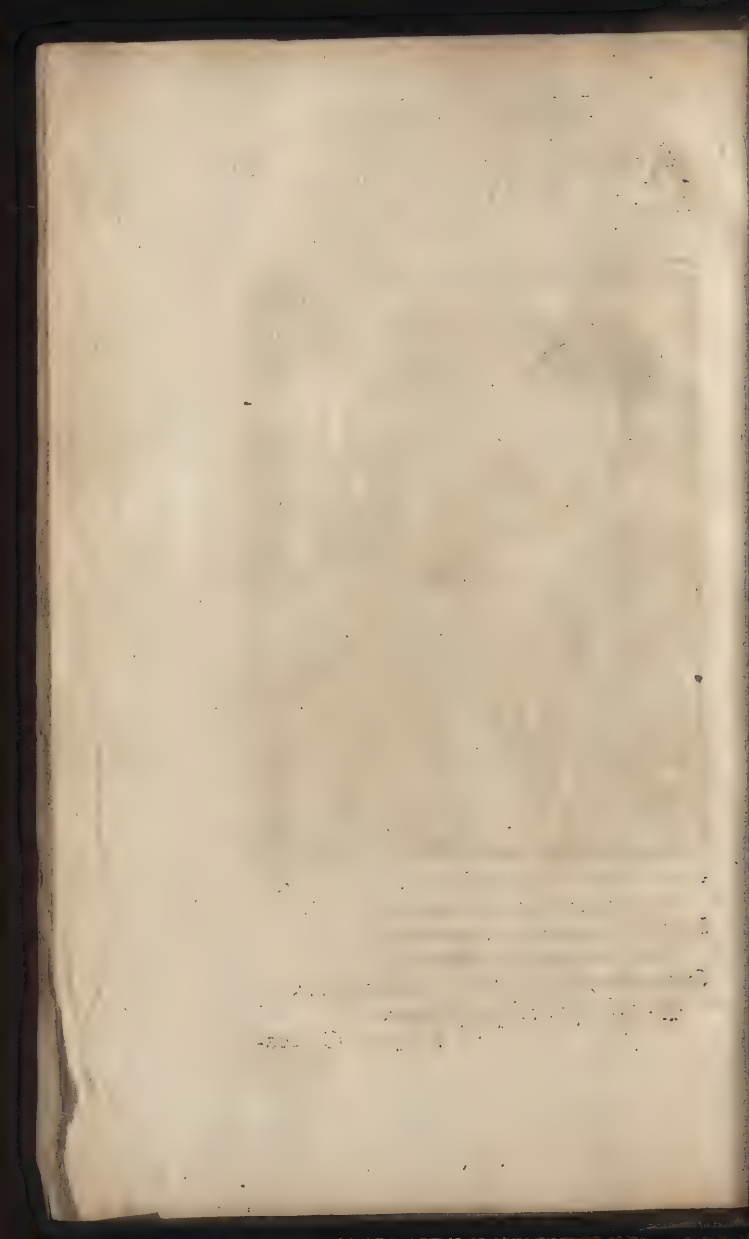
In medio seruas tu frigore pellibus illud,

Quod gerit inprimū dulce puella sibi.

Sole tamen calidi fera terga premente leonis,

Ipse velim pelles disperisſe tuas.

F § Calcea-



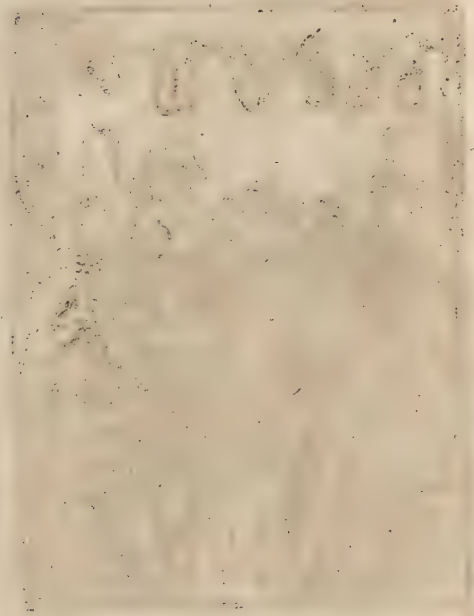
Calcearius. Der Schumacher.

Qui ventosa regunt hominū vestigia passim,
Calceolos docta consuo sutor acu.
Glorior humano quicquid de semine cretum
Esse vides, artis semper egere meæ.



Me sine per glaciem quis rusticus ire niualem
Audeat, intactus aut violare niues?
Arte laboratis peronibus utitur omnis
Qui sapit, immensas ex parat ire vias.
Nam merito galcies illi secat aspera plantas,
Quisquis opem duro respuit ore meam.

Pilea-



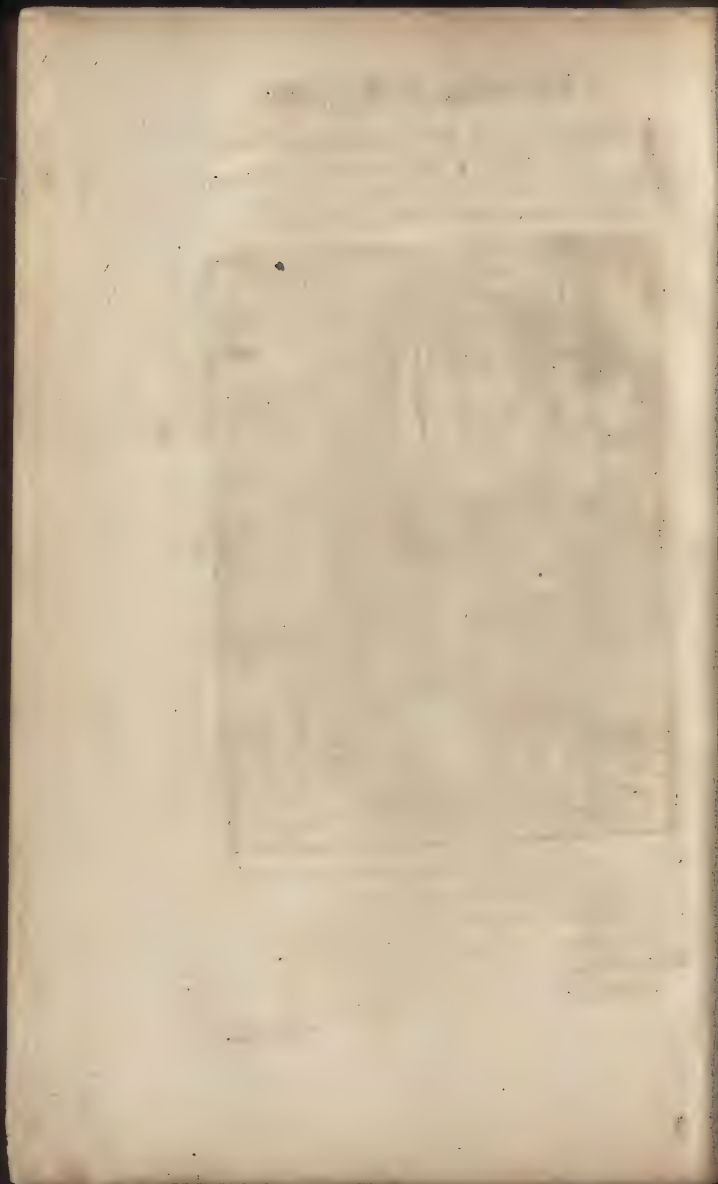
Pilearius. Der Hüter.

Pilea conficio tibi nostris artibus, alta
 Siue magis capiunt, siue rotunda placent.
 Seu magis oblectant obliqua, tere sue Galerius,
 Latior aut petasus cor tibi molle trahit.



Siue Sacerdotum rapit infula, siue tiara,
 Seu Reginarum te diadema mouet.
 Huc ades o iuuenis formosior, aurea virgo
 Huc ades, et pleno pectore quisquis amat,
 Hic tibi pileolo caput exornabo decoro,
 Splendeat ut rutilus frons operosa comis.

Cingu-



Cingularius. Der Gürtler.

Hic pueri properate leues, lepideq̃ puellæ,
 Vis quæcunq̃ tuo virgo placere viro.
 Hic ego conficio lepidissimæ cingula vobis,
 Mobile quæ cingant, condecorentq̃ latus.



Hic emat auratam sibi nupta tenerrima Zonam,
 Quam cupidus prima nocte resoluat amans.
 Hic quoq̃ militibus certo mercabilis ære
 Baltheus egregium repperietur opus.
 Cingula nec deerunt, quæ rustica Thestylis optat,
 Quæq̃ sacras possint ritè decere Deas.

Metal-

THE HISTORY OF THE

REIGN OF HENRY THE SEVENTH

BY JOHN HALLAM

ESQ.

OF LINCOLN'S INN

ESQ.

IN TWO VOLUMES

LONDON

PRINTED BY J. JOHNSON

ST. PAULS CHURCH-YARD

1798

BY J. JOHNSON

ST. PAULS CHURCH-YARD

1798

BY J. JOHNSON

ST. PAULS CHURCH-YARD

1798

BY J. JOHNSON

ST. PAULS CHURCH-YARD

1798

BY J. JOHNSON

ST. PAULS CHURCH-YARD

1798

Metallicus. Der Bergknapp.

Quila loca terrigeno facunda Metallicus auro,
Diuitis & Pluti mille pererro domos.
Montibus impono montes, & viscera terræ
Ima manu rimor, duraq; saxa cauo.



Tempora sub cæcis consumo molesta cauernis,
Vt mihi difficiles inueniantur opes.
Nec curo quamuis minitentur saxa ruinam,
Aut rapidae spumans imperus instet aquæ.
Hoc me Pauperies iter inuidiosa coëgit
Currere, quæ misera vincitur arte mihi.

G Campa-



Campanarius. Der Glockengiesser.

Conflo sub excelsis crepitantia turribus æra,
 Quæ Cyprus Veneris terra reperta dedit.
 Hæc mouet ædituus, dum sæua tonitrua pulsan,
 Et grauis indomiti fulminis ira tonat.



Hæc quoq; lugubri sonitu testantur amatos
 Heroum cineres, claraq; busta Ducum.
 Machina sulphureas quæ torquet ahenea glandes,
 Hanc etiam fateor muneris esse mei.
 Aenea præterea paro carnibus apta coquendis
 Vasa, mihi solido cum sit ab ære lebes.

G 1 Fusor

THE HISTORY OF THE

REIGN OF

CHARLES THE FIRST

BY

JOHN BURNET

OF LINCOLN'S INN

ESQ.

IN TWO VOLUMES.

LONDON,

Printed by J. B. for A. MILLAR,

in Pall-mall.

1724.

MDCCXXIV.

By Authority.

Printed by J. B. for A. MILLAR,

in Pall-mall.

1724.

MDCCXXIV.

By Authority.

Printed by J. B. for A. MILLAR,

in Pall-mall.

1724.

MDCCXXIV.

Fusor cantharius. Randelgießer.

F Vsilis è varij mihi cantharus ære metalli
Funditur, et facili turgidus arte scyphus.
Pocula conficio tibi, qualiacumq; requiris,
Stanna meis flammis cum liquefacta fluunt.



Siue scyphis caperis spumantibus atq; culullis,
Seu crateras amas, siue lagena placet.
Ipse quibus letos potes exhilarare sodales,
Cordaq; iucundo pascere sæpe mero.
More meæ patriæ qui certat in arte bibendi,
Officijs nostræ pluribus artis eget.

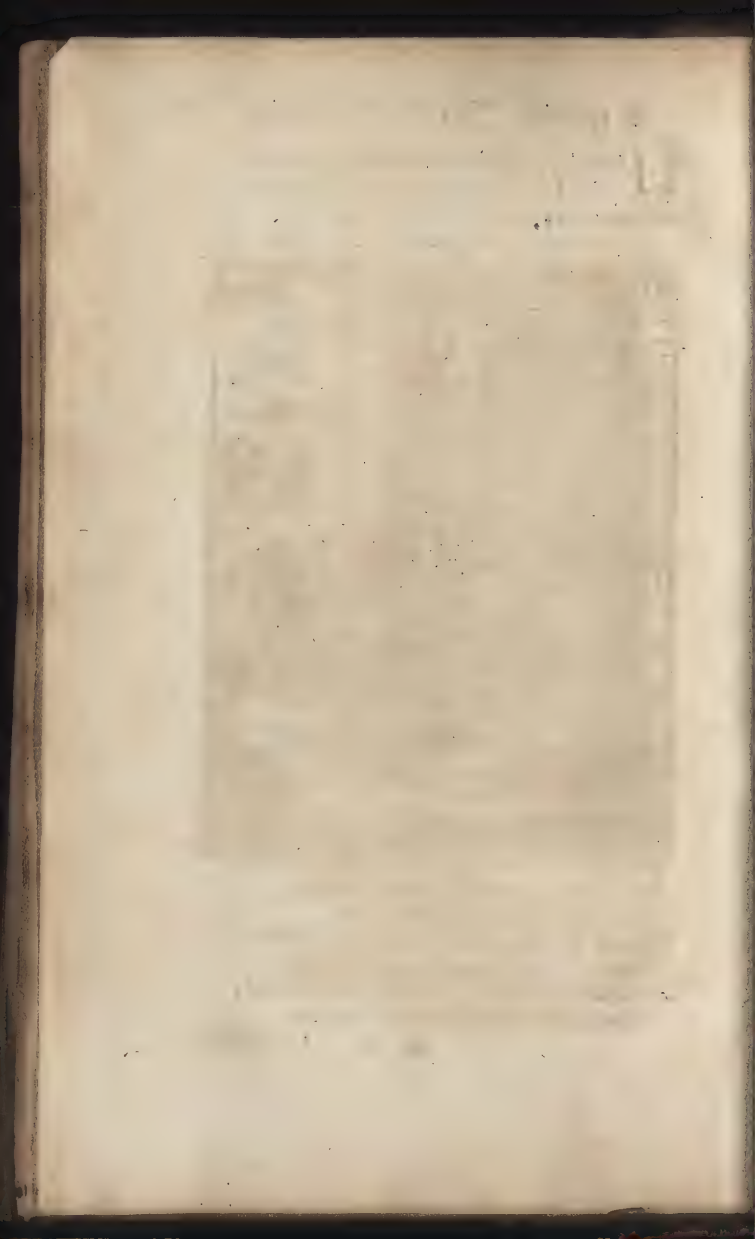


Ahenarius. Der Kupfferschmid.

Hic mihi de solido cupro conflatur ahenum,
 Vnda fluens putei quò calefacta repet.
 Nec mihi sartago, mihi nec frixoria desunt,
 In quibus assa pares, vel tibi frixa coquas.



Sine labore graui tibi pulmentaria quærui,
 Torua vel elixas ora ferocis apri.
 Huc ades hic aliquid de mercibus elige nostris
 Emptor, ubiq; lebes, olla, patella, tripes.
 Ars tamen hæc Musas odiosa videtur amanti,
 Dum caua perpetui iustibus æra tonant.

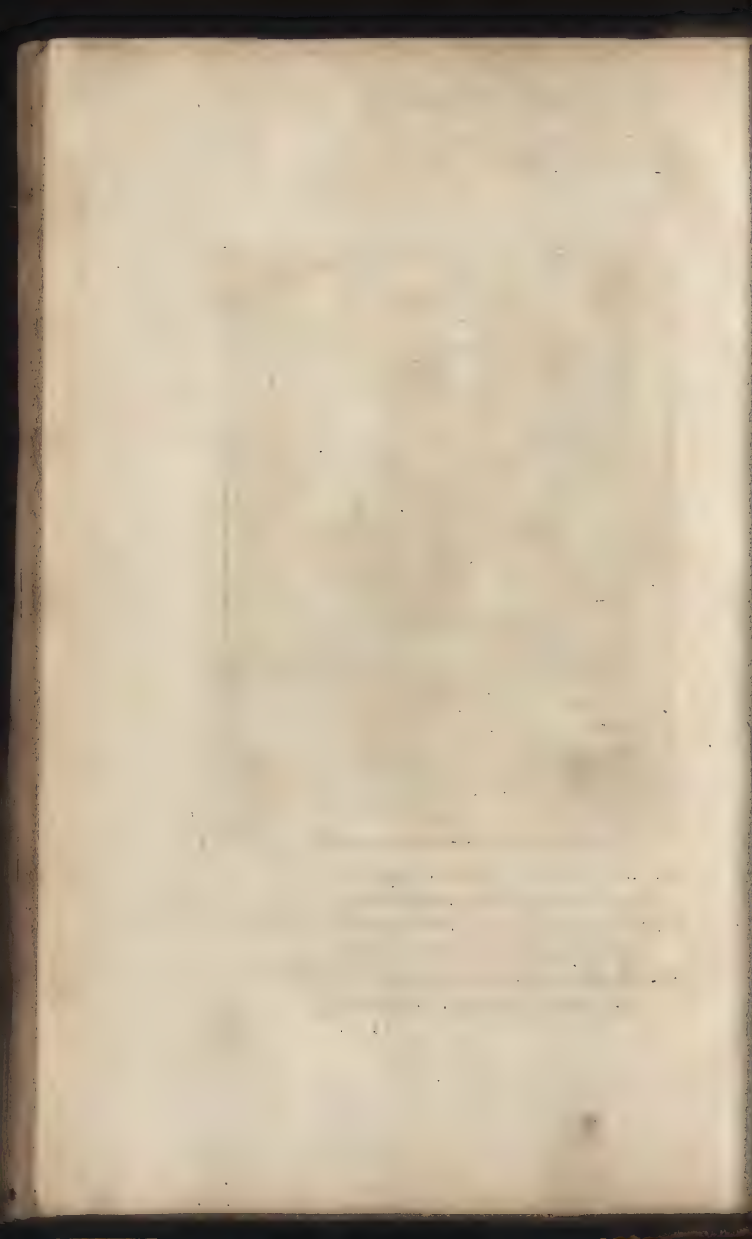


Conflator orichalceus. Rotschmide.

IN veterum tumulis insignia sculperè Regum,
Insuper effigies ære referre Ducum.
Et simulachra nouas spirantia condere formas,
Quæ super extructis stent quasi uiua tholis.



Qualiter Augusta spectetur imagine Cæsar,
Quale comis Princeps vel diadema ferat.
Ponere quin etiam lychnos laquearibus aureis,
Artis et ingenij gloriøs esse mei.
Cuncta mihi rubri fabricantur ab ære metalli,
Penè quod est auro par in honore suo.
G 5 Peluia-



Peluiarius. Der Beckenschlager.

ET patulos pelues ex ære paramus & arctos,
 Qui per longinquum sæpe vehuntur iter.
 Quos ita conspicuis decoramus mille figuris,
 Principibus possint ut placuisse viris.



Insuper attrito sic pumice leuigo frontes,
 Ut nitidu speculis sint in honore pares.
 In quibus Heroum caput abluit acre potentum
 Tonfor, odoriferis oraq; purgat aquis.
 Vilior hic desit neq; peluis agrestibus ipsis,
 In quibus his calidam compareret uxor aquam.
 Campa-



Campanularius. Der Schellëmacher

A Spera cùm passim Bacchi certamina feruent,
Perluit & sapido pectora quisq; mero.
Spernit ubi Curios, & Bacchanalia viuit
Vulgus, & insanas euomit ante fores.



*Ars mea tunc faris est acceptissima, nolas
Comparat & certo quilibet ære meas:
Quippe viris plerumq; placet campanula stultis,
In stolidæ dulces quæ mouet aure sonos.
Vendicat inuentum quod opus sibi iure vetustas,
Legifer in primo cùm fuit orbe Senex.*

Digita-



Digitaliarius. Der Fingerhüter.

Apta verecundis digitalia fingo puellis,
Quæ gerat in digitis sedula virgo suum.
Cum tenues docto percurrit pectine telus,
Regibus et rarum munus adornat acu.



Clara representat festis quod gesta tapetis,
Quæ nimis artifice sunt bene ducta manu.
Vtitur et sartor digitalibus, vtitur omnis
Sutor, et haud nostræ respuit artis opem.
Ergo meis emptor de millibus elige multum,
Conueniat digito quod digitale tuo,

Lami-

17-18



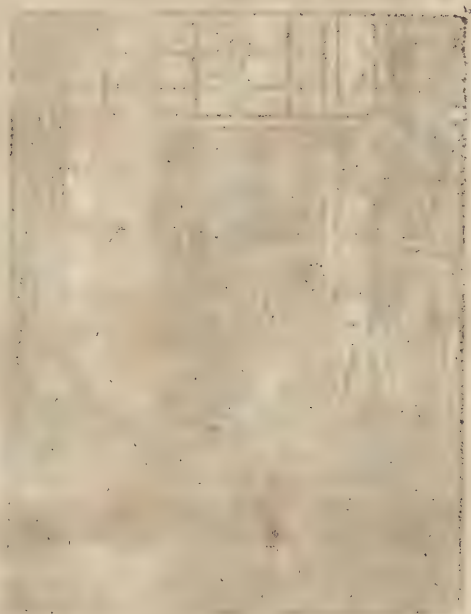
Laminarius. Der Plattner.

H Vc properate viri, quos strenua sustinet aetas,
 Qui graue fulminei Martis amatis opus.
 Tempora qui rigido consumitis omnia ferro,
 Et premitis varias obsidione domos.



Sanguinolenta truces hinc arma parantur in hostes,
 Malleus hinc varia fulminat arte meus.
 Hinc fera belligeris in praelia iungite dextras,
 Apert ex hinc humeris quilibet arma suis.
 Iam mihi cornipedum sonus auribus insonat asper,
 Hinc quasi me coram stet cataphractus eques.

H Lorica-



Loricarius. Der Bankermacher.

H Vc ades ô miles qui Martia bella frequentas,
 Angustumq̃ teris puluerulentus iter.
 Est aliquid quod te velut horter amicus amicum,
 Tu rude consilium consule quæso boni.



En tibi loricam fuluo prius ære rigentem
 Sume, tuis humeris non graue pondus erit.
 Hostis inhumani validos quæ sustinet enses,
 Hanc modicis nummis posthabuisse voles?
 Quin eme loricam radijs quæ vulget ahenis,
 Non leue pignus erit, quod tucatur herum.

H 2 Faber

THE [illegible] OF [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]



[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Faber cultrarius. Der Messerschmid.

Conficio validos de ferri semine cultros,
Fercla quibus scindas luxuriosa gula.
Tonsor ad officium quibus utitur omnis amatum,
Quos pariter secum fœmina virgæ ferunt.



Magnificas fueris si quando vocatus in ades,
Nec tibi cultellus forte decorus erit.
Non aliter mensa conuiuia sedebis in ipsa,
Infestas bubo quàm sedet inter aues.
Quisquis es ergo meis moderantius utere cultri,
Sollicita frangas aut tua fercla manu.

THE HISTORY OF THE

REIGN OF

CHARLES THE FIRST

BY

JOHN BURNET

OF THE UNIVERSITY OF OXFORD

IN TWO VOLUMES

LONDON

Printed by J. Streater, at the Sign of the Gun, in St. Dunstons Church-yard

1704

By Authority

Printed by J. Streater, at the Sign of the Gun, in St. Dunstons Church-yard

1704

By Authority

Printed by J. Streater, at the Sign of the Gun, in St. Dunstons Church-yard

1704

By Authority

Printed by J. Streater, at the Sign of the Gun, in St. Dunstons Church-yard

1704

By Authority

Serarius. Der Schlosser.

OMnia sollicitis custodibus ostia claudō,
Omnia perpetua limina firmo sera.
Sacrilegosq; meis claustris procul arceo fures,
Qui domini dextram fallere sæpe student.



Nulla vel immenso domus ædificatur in orbe,
Martis & aduerso tempore ruta manet.
Ipsa meæ dextræ nisi duros ante labores
Sentiât, & firma sit bene clausa sera.
Seu fera bella fremant, seu Pax bona floreat orbis,
Qui sapit in terris hac eget arte mea.



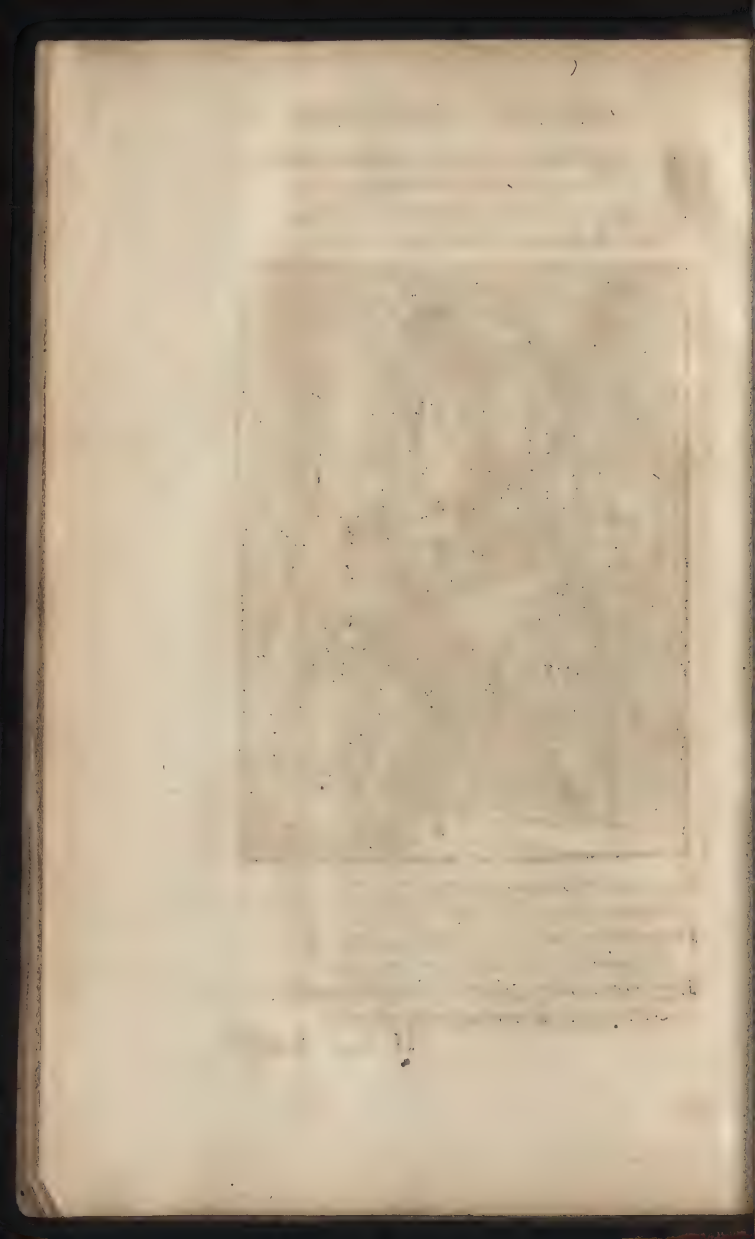
Calcarius. Der Sporer.

ENtibi fortis eques calcaria ferrea vendo,
Alta quibus flectas colla ferocis equi.
His saltem validos fodias animosior armos,
Ibit ad hortatum fortior ille tuum.



Nam nisi nostra pedi calcaria nectis utriq,
Non equitis præstans nomen habere potes.
Præterea sonipes calcaribus absq; premetur
Si, pedibus veluti rusticus urget, ages.
Ergo para modicis calcaria splendida nummis,
Ars quia de decoris nil dabit ista tibi.

H s Confe-



Confector horologij. Ormacher.

Quo nihil utilius videt, aut preciosius orbis,
Inspice dextra tibi quod mea fecit opus.
Sive dies oritur, tremulisq; resurgit ab undis,
Sive pruinosa tempora noctis eunt.



Sive suam faciem caligine contegat atra,
Sol radijs præstans occulat atq; iubar.
Hæc monet æquales spacijs distantibus horæ,
Datq; tibi certos machina mota sonos.
Quisquis emes illam, memor esto volubilis æui,
Funera quod tacito fert inopina gradu.
Bombar-



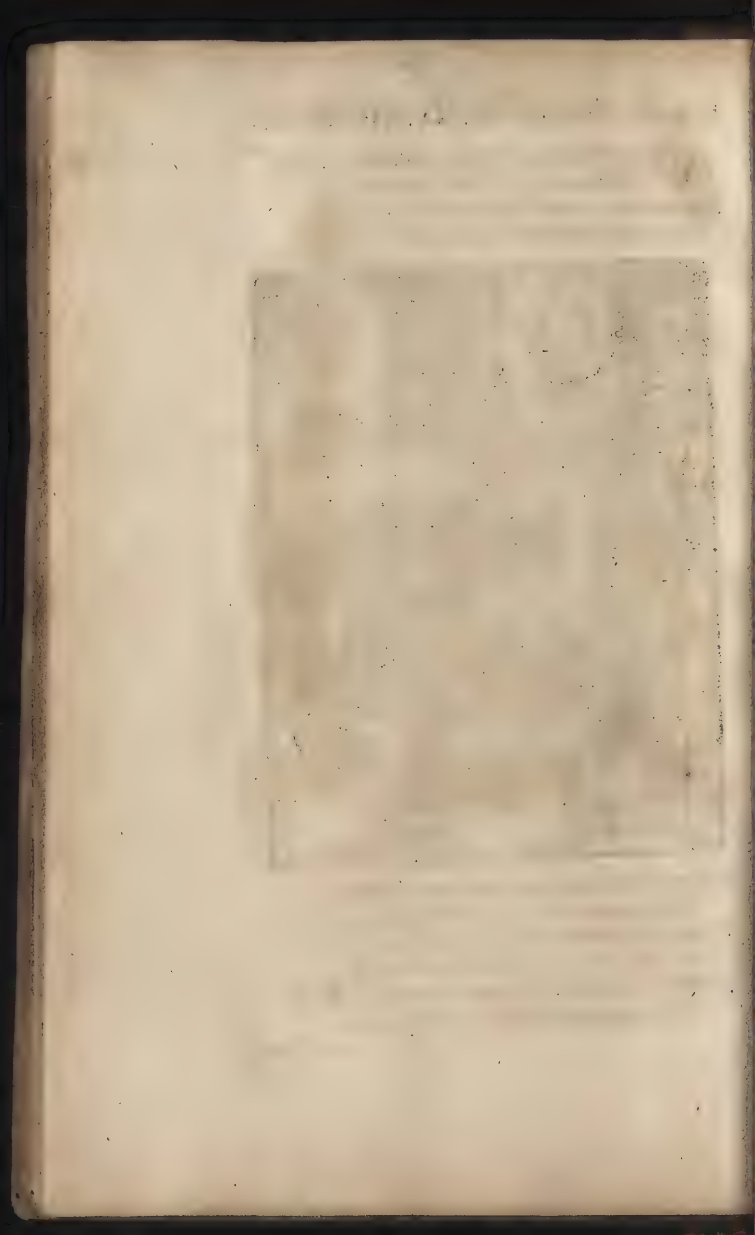
THE
FIRST
PART
OF
THE
HISTORY
OF
THE
CITY
OF
LONDON
BY
JOHN
STOW
1597

Bombardarius. Der Büchschenschmid.

A Erea fulmineæ tormenta rotantia glandes,
Hic meus ex rigido malleus ære parat.
Sive minora placent hostes aduersus iniquos,
Perferat in bellum quæ cataphractus eques.



Seu magis arident castrensia, qualia currus
Ante graues vrbes vi gemebundus agat.
Vtræq; repperies vigili confecta labore,
Ne rimas forsan pars trahat ulla cauæ.
Quæ bene conueniunt utentibus ordine recto,
Crux sed abusueros, pœna grauisq; manet.
Falca-



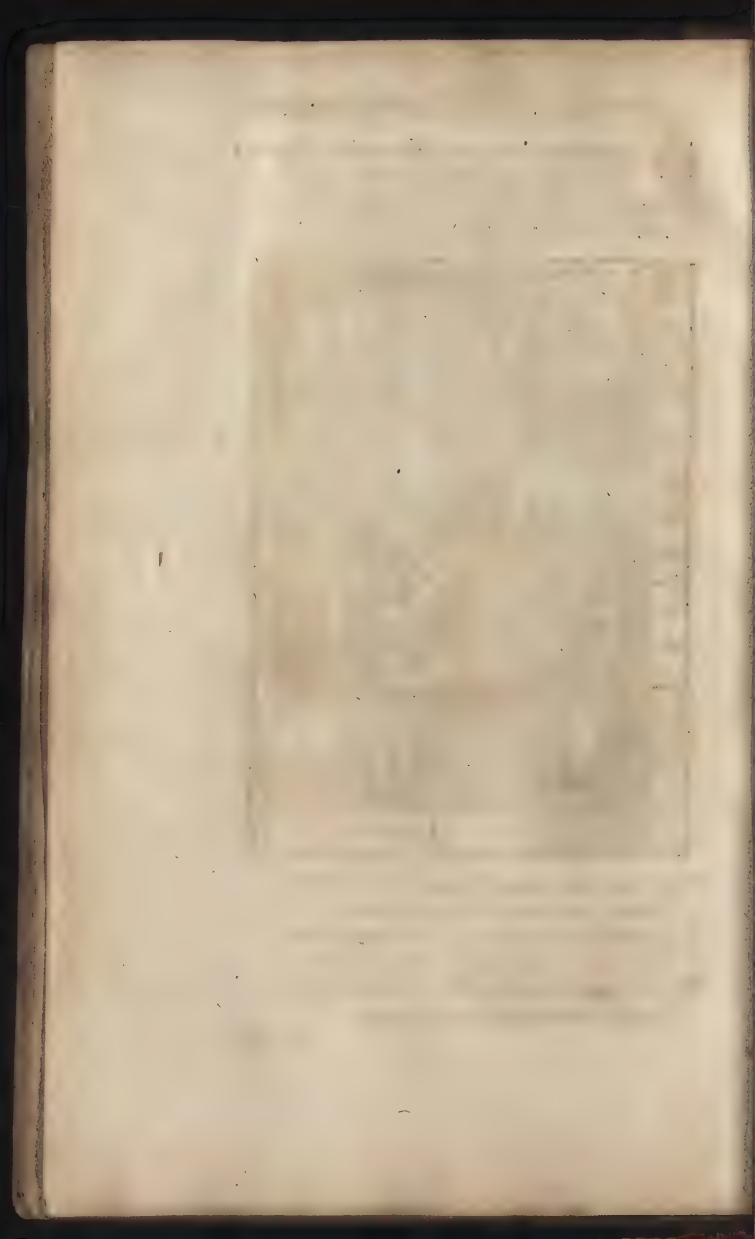
Falcarius. Der Senseschmid.

Demetit herbosum quæ falx messoria fœnum,
Dulce putatoris ne remoretur opus.
Hæc mihi præcipuè sedet alto pectore cura,
Acriter ut Cererem falx peracuta secet.



Nam mihi de rigidi fabricatur semine ferri,
Scindat ut in curvis denticulata modis.
Ergo quid agricolæ statim? quæ causa moratur?
Ocyus ad nostrum quin properate forum.
En falces quodvis ad opus tibi vendimus aptas,
Rura quibus leuiter fertiliora metas.

Confe-

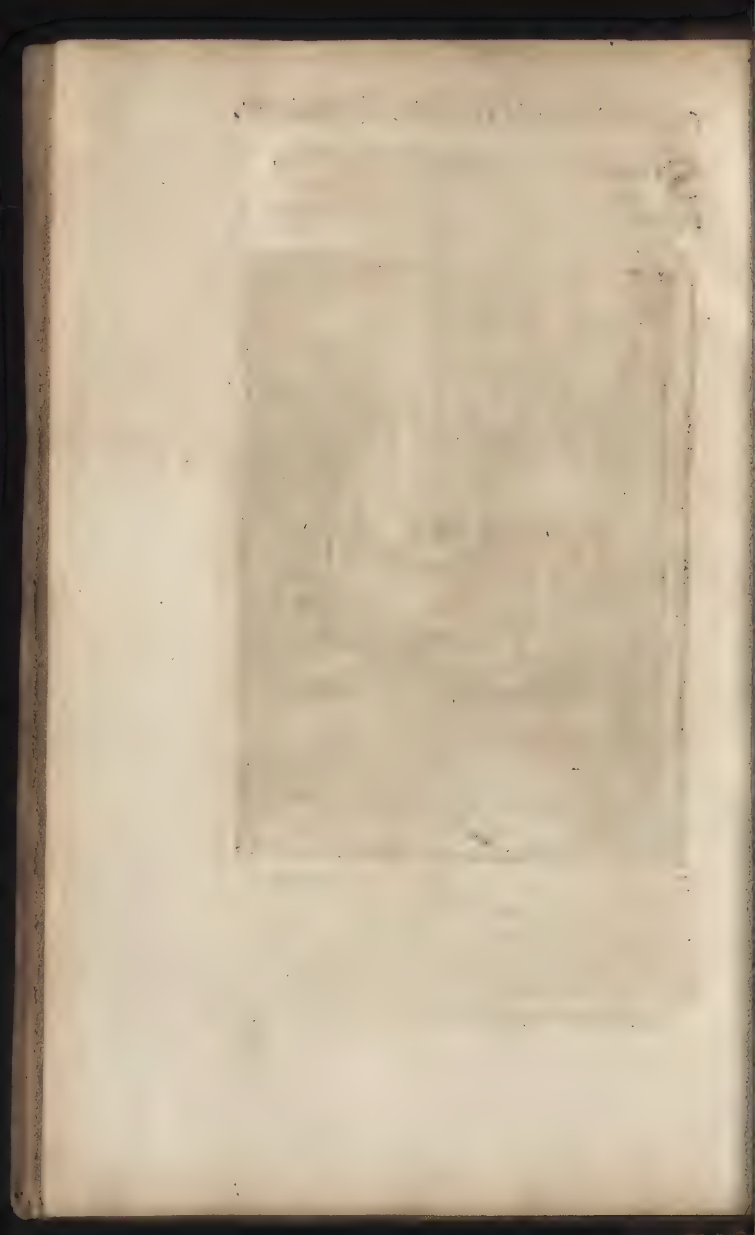


Confector æris tortilis. Drachieher.

Splendida de varijs facio tibi fila metallis,
Quæ satis apta bonis vsibus esse pater.
Dulciloquis calamos quos musica statibus urget,
Filorum nostra perficiuntur ope.



Disparibus Cytharæ quæ sibila vocibus edunt,
Artu egent fidibus subsidioq; meæ.
Ornat & huius filis sua pilea rustica pubes,
Vt Domine possint complacuisse rudi.
Scilicet in toto nihil est ita vile sub orbe,
Quod bene viuente non aliquando iuuet.



Acicularius. Der Nadler.

AD mea sacrores fora currite fortiter omnes,
Sutor, & ad nostrum pellio limen ades.
Ars quia natura perfectrix, atq; laborum
Vestrorum, nostra semper egebit ope.



Omnibus hinc ferri de fortis acumine vobis
Egregia tenues arte paramus acus.
Mille quibus vestes, & purpura pingitur omnis,
Cunctaq; solerti stamina ducta manu.
Mille sed indigeant nostris licet artibus urbes,
Semper egestatis vi tamen ipse premor.

April 12 1861

Dear Mother

I have just received your letter of the 10th



I am very glad to hear from you

and hope you are all well

I am your affectionate son

John Smith

Fibularius. Der Hefftelmacher.

Fibula coccineas quæ stringat eburnea vestes,
 Atq; puellarum lactea membra tegat.
 Hæc sit ab arte mea, quæ sæpe probatur & ipsis
 Regibus, ut merces hæc reuerenter emant.



Fibula Reginam torto neq; dedecet auro,
 Cum clamydem nostra fibulat arte suam.
 Hæc quoq; militibus dabat ornamenta superbis,
 Ex bellis olim qui retulere decus.
 Utitur hac Corydon, hæc Thestylis utitur omnis,
 Arteq; rusticitas nescit egere mea.

THE HISTORY OF THE
CITY OF LONDON
FROM THE FOUNDATION
TO THE PRESENT TIME



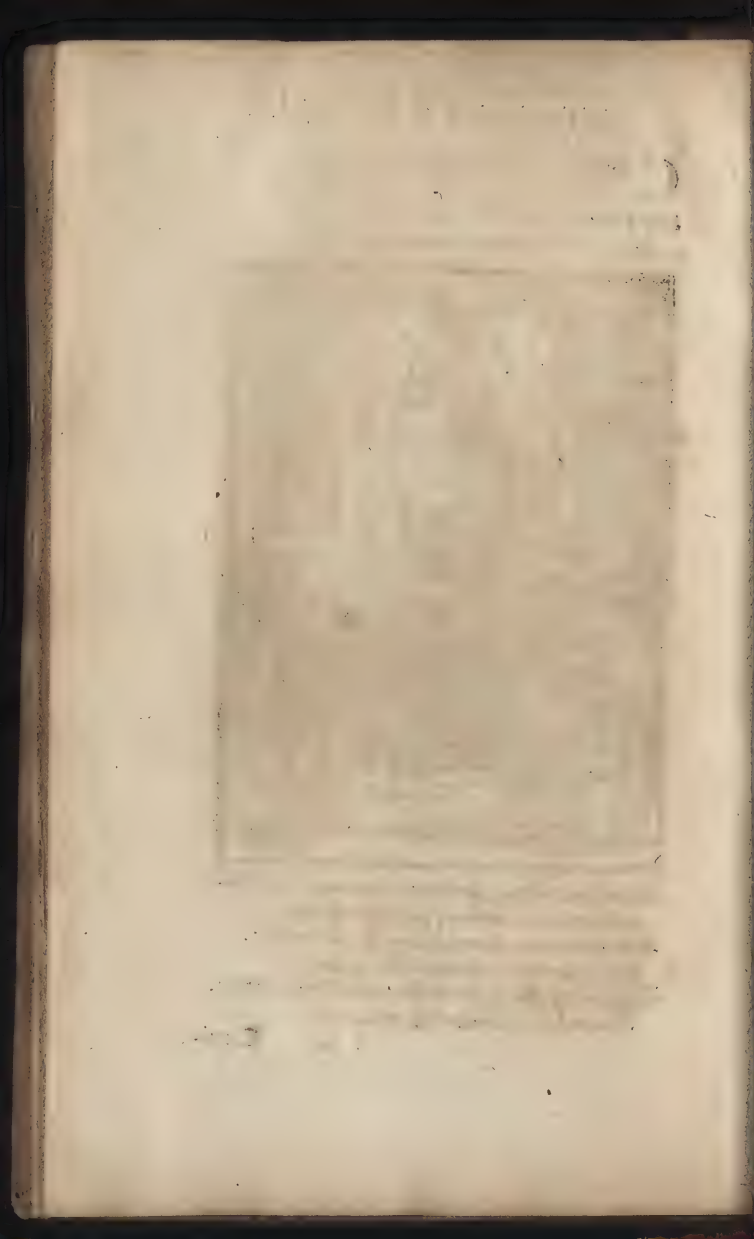
BY
J. STOW
AND
J. COPELAND
1687

Clauicularius. Der Nagler.

Conficio validos de ferri robore clauos,
Ritè quibus figas quicquid ubiq. lubet.
Sive placet magnū tibi, sive minoribus uti,
Res quibus includas, contineasq. tuas.



Huc ades, & clauos de grandibus emptor aceruis
Accipe, pro nummis quos cupis esse tuos.
Sive domo quicquam vigil ædificabis in alta,
Ostia clauiculis claudere sive voles.
Effigiem capient hypocausta vel arcta receptam,
Vtus in his clauis non tibi vilis erit.



Circinarius. Der Zirkelschmid.

CVius ab auxilio faber omnia circinat aptè,
 Fit bonus ex ferro circinus arte mea.
 Nulla vel è reliquis ars artibus esse videtur,
 Istius indigeat quæ nihil artis ope.



Iungimus ex uno duo ferrea brachia nodo,
 Quæ spacio debes ritè locare pari.
 Vnaq; pars stabit, pars una fideliter orbem
 Ducer, is accepto sine rotundus erit.
 Primus in exemplum spinas in pisce notatus,
 Ingenij Perdix traxit ab arte sui.

To the Honorable
the President of the United States
Washington, D.C.

My dear Sir:

I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 10th inst.

and in reply to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities.

I am, Sir, very respectfully,
Your obedient servant,

Wm. H. Hunt

Enclosed are the original and a copy of the report of the
Committee on the subject of the proposed amendment to the
Constitution, which was adopted by the House of Representatives
on the 10th inst.

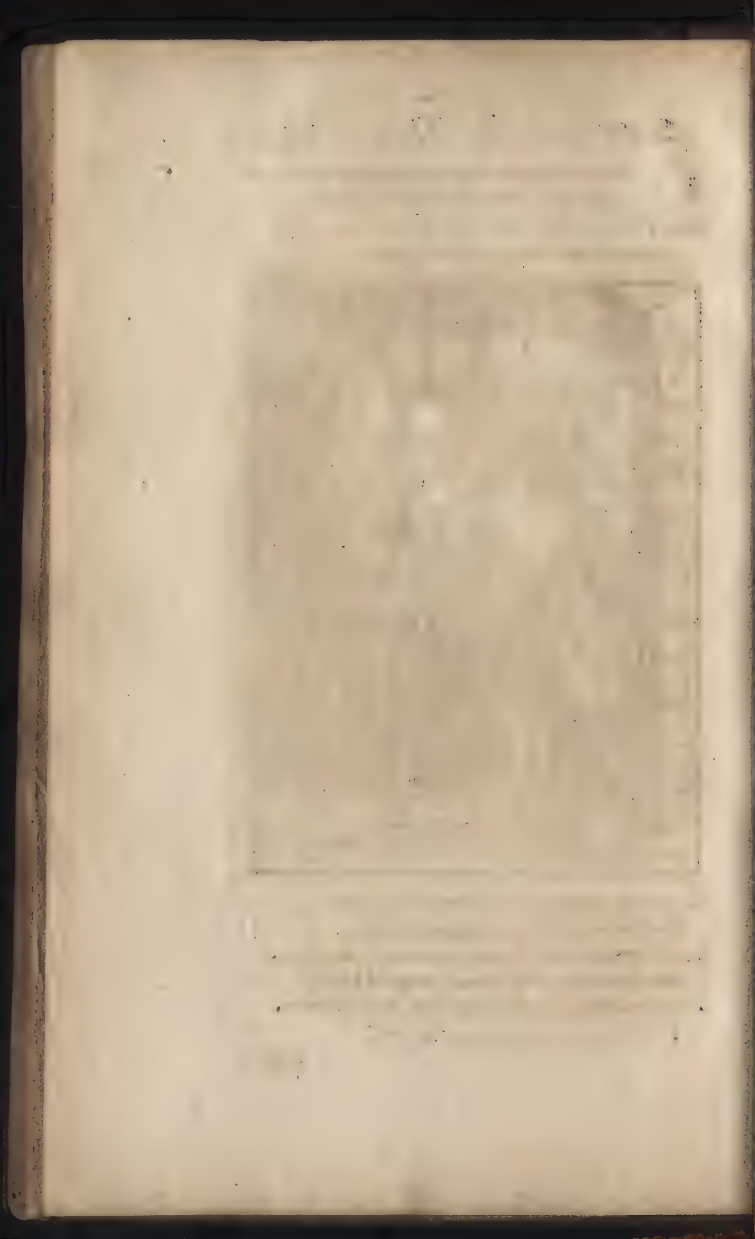
Staterarius. Der Weglinmacher.

Quæ variis merces, quæ res examinat omnes,
Iustaq; deprimitur pondere libra pari.
Institur hac omnis, mercator et indiget omnis:
Si modò quis iudex cogitat esse sui.



Seq; suasq; vices totos explorat ad unguis
Deliret trutina ne quid amissis iners.
Omnes et tot coëat sibi partibus angulus æquis,
Ne quid promineat, deniq; ne quid hiet.
Ergo para nostram tibi quæ potes ære stateram.
Ut possis iusti nomen habere viri.

Faber.



Faber. Der Schmid.

EN candens ferrum dū forcipe verso tenaci,
 Brachia magnificis viribus vsa leuo.
 Non sine me celeres aurigæ nouit habenas
 Currus, inaccessis aut valet ire vias.



Non agilis vacuum rota curreret vlla per orbem,
 Ante meam si non experiatur opem.
 Excussis negliber equus volat vllus habenis,
 Vngula ni dextram sentiat ante meam.
 Adde quod et morbos releuem sapienter equorū,
 Malleus & ferrum mulceat omne meus.

Acumi-

1870

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

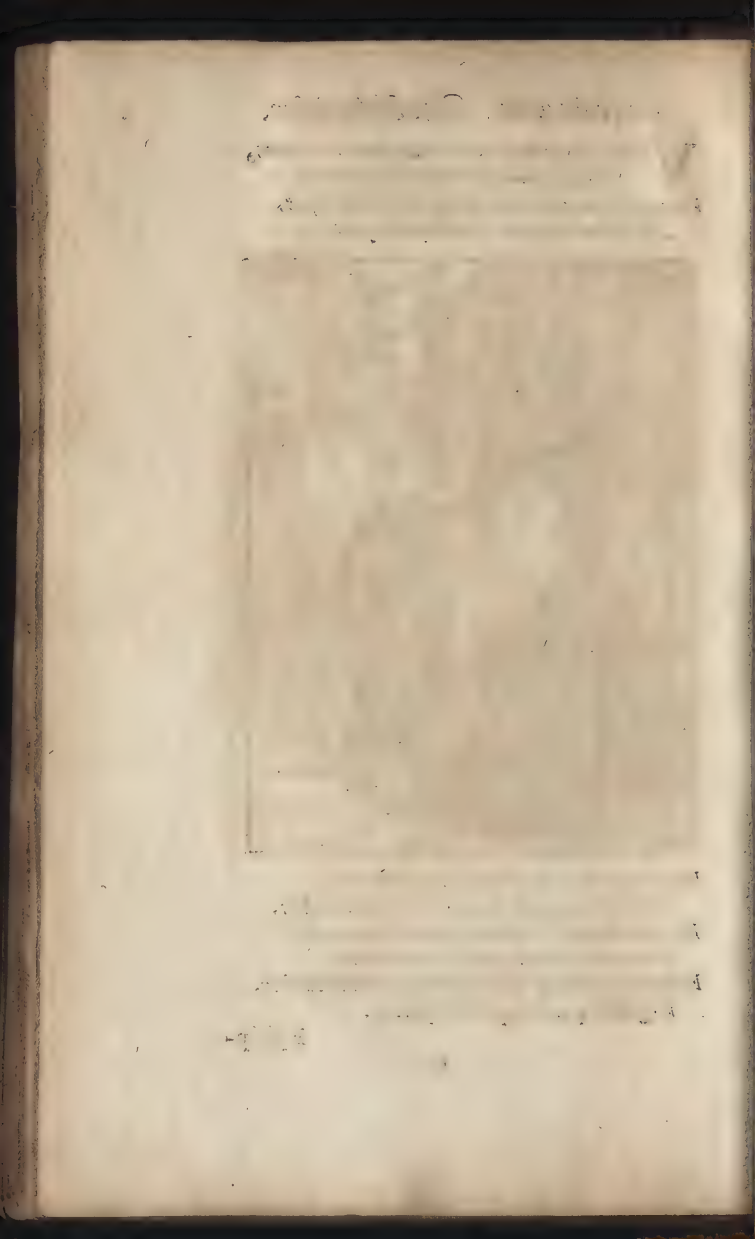
Acuminator. Der Schleiffet.

Vl'nificos acuo gladios, & acumino cultros,
 Artifici poliens omnia ferra manu.
 Huc properet tonsor, cuiusq; nouacula torpet,
 Aut hebes anno so puluere facta fuit.



Huc properet, cuius furcas fuligo bicornes
 Corripit, aut si quem falx remoratur hebes.
 Huc properet cuius ferrugine putridus ensis
 Horret, & obtrusus pugio cuius hebet.
 Exacuens nostra quibus omnibus arte medebor,
 Vt gladio quouis asperiora secent.

Ephip-



Ephippiarius. Der Sattler.

H*Vc ades à veterum qui natus origine Regū,
Sortis es eximio munere factus eques.*

*Hic accepta viris, & ephippia grata puellis,
Strataq; magnanimis apta parantur equis.*



*Impositis longas melius quibus itur in oras,
Miles & in bellum trux equitare potest.
Prima Peletroniæ antiquus ephippia rumor,
Arte noua gyros & reperisse refert.
Hi docuere solo quibus insultaret aperto
Gressibus, atq; modis se glomeraret equus.*

K Crume-



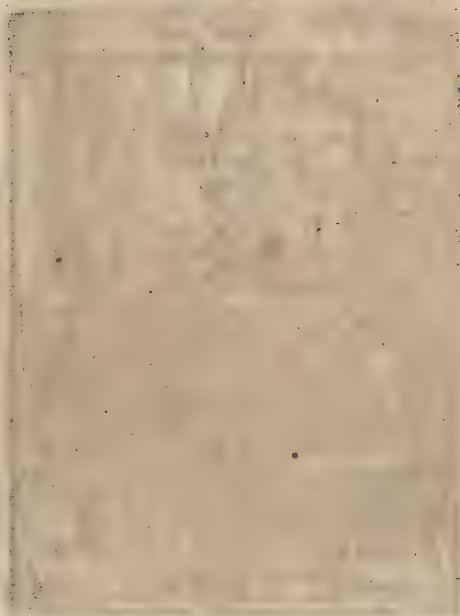
Crumenarius. Der Seckler.

Imperiosa in quo quemcunque pecunia subdit,
 Et custos auri vis bonus esse tui.
 Huc properes, gressuq; petas fora nostra citato,
 Hic oculos etiam quod tibi pascat, erit.



Ecce tibi varia loculos è pelle ferarum,
 Distinctos habitu multicolore damus.
 Millibus è multis nunc emptor amice crumenis,
 Elige marsupium quod tibi cunq; placet.
 Mille quod impletum fulvis tamen opto monetis
 Splendeat, et fidus sit comes usq; tibi.

K 2 Ligula-

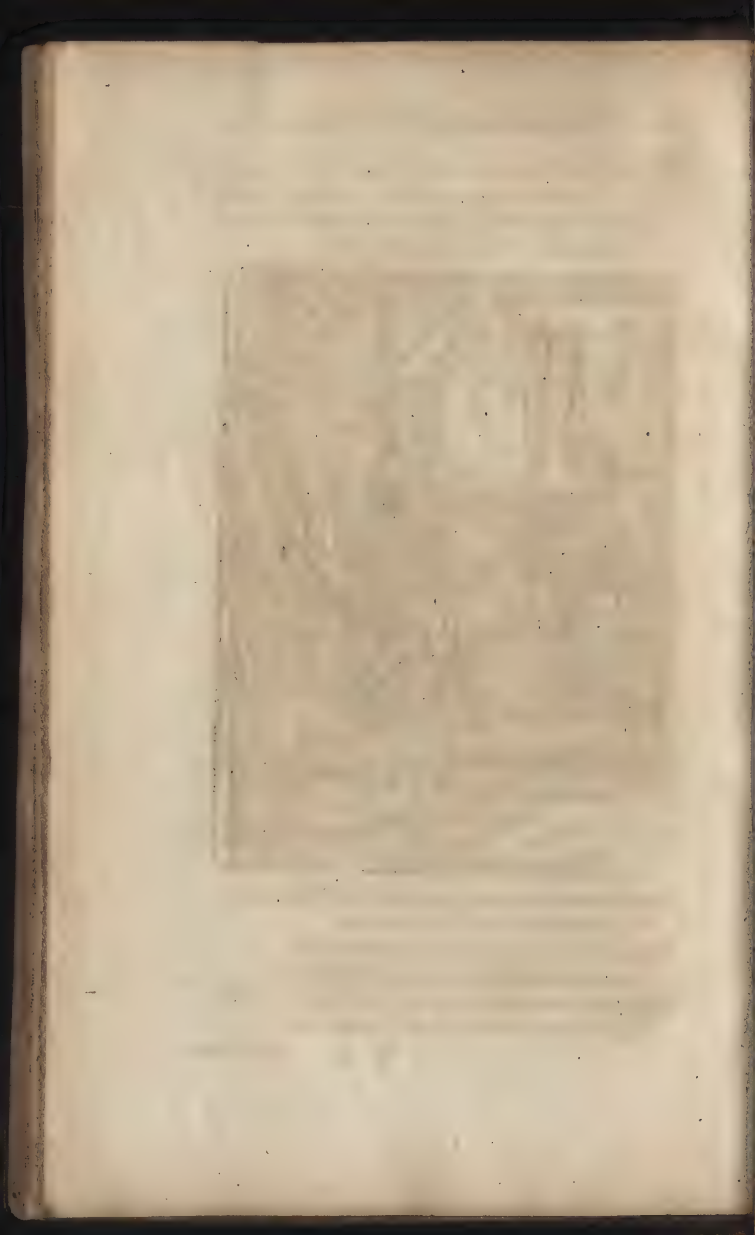


Ligularius. Der Nessler.

E Bibulo ligulas corio tibi fingo tenaces,
Rumpere quas possit vix animosa manus.
Non bene conueniet cuiquam licet aurea vestis,
Si non ante meæ sentiat artis opem.



Huc properet quæ virgo nouis se vestibus ornat,
Et quærat merces officiosa meas.
Inueniet ligulis de versicoloribus vnâ,
Quæ poterit vestes condecorare novas.
Quisquis habes nostris opus artibus ergo, venito,
Quod inuet è multis fortè ligamen erit.

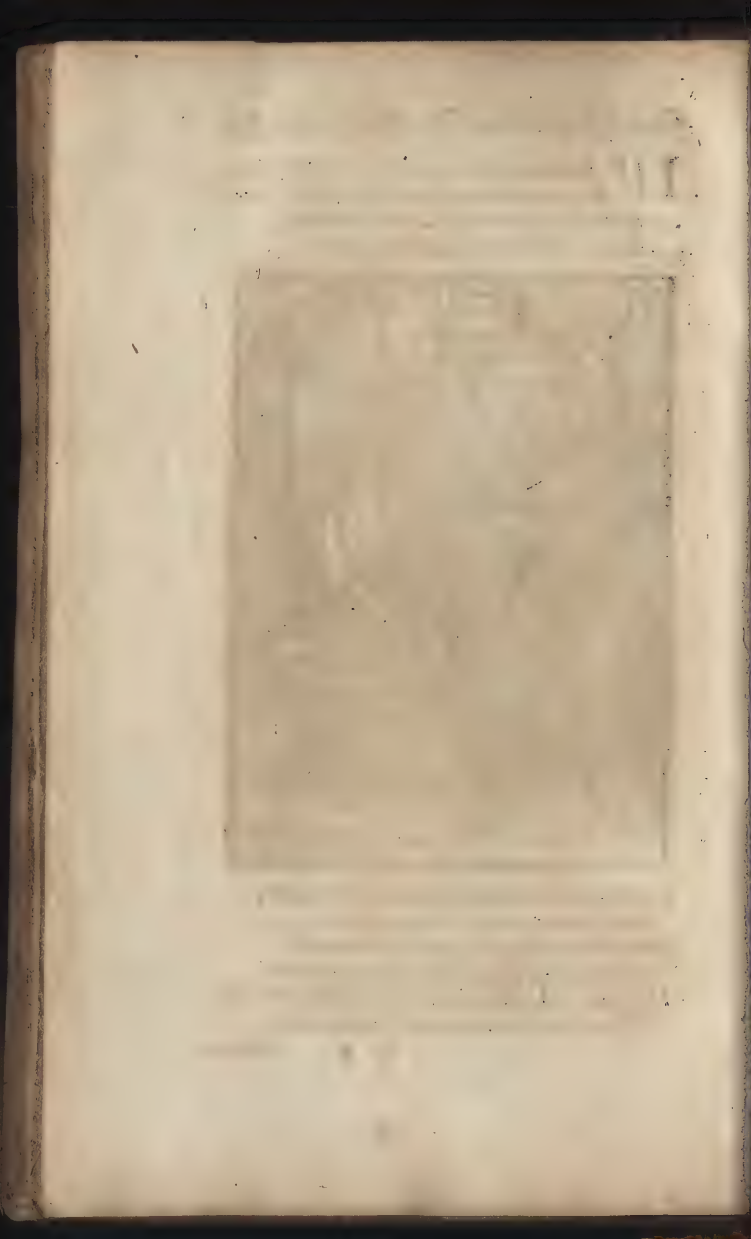


Conspicillarius. Der Brillenmacher.

HUc properate senes quibus annos propter in-
Atq; Senectutis tēpora visus hebet. (ertes.)
Aut obtusa quibus vigilatæ lumina noctes,
Acer et in studijs attenuauit Amor.



En tibi lucidulum quæ dent ocularia visum,
Materiam vitro de leuiore damus.
Siue rubent oculi, caligo vel horrida textit
Lumina, suppetias nostra specilla ferent.
Hæc nimis ars nostro malè nunc tractatur in æuo,
Ob studium paucis iam quia visus hebet.



Specularius. Der Spiegler.

Effigiem quicumq; tui spectare laboras
Corpori, huc gressu non titubante veni.
Ecce tibi speculi nitidissimus exprimet orbis,
Purus in opposita Sol quasi lucet aqua.



Talia vix placido simulachra sub æquore cernes,
Assimilat speculum qualia leue tibi.
Nulla viro mulier, neq; virgo placebit amanti,
Hoc quæcunq; mea negligit artis opus.
Fæmina spectatum cùm venerit ergo choreas,
Sæpe domi speculum consulat ante suum.



Pectinarius. Der Kammacher.

Quisquis inornatos disponis in ordine crines,
Pectine turbatas restituisq. comas.

Huc viridi quæcumq. studes in amoribus ævo,
Seu mulier, seu vir, siue puella, veni.



Hic tibi pectinibus de millibus elige certum,
Qui placeat, fuscis sitq. medela comis.
En potes exiguis ingentia commodanummis,
Pectinis auxilio conciliare tibi.
Manè vagos crines qui pectine comat eburno,
Avertit cerebro plurima damna suo.

Seta-



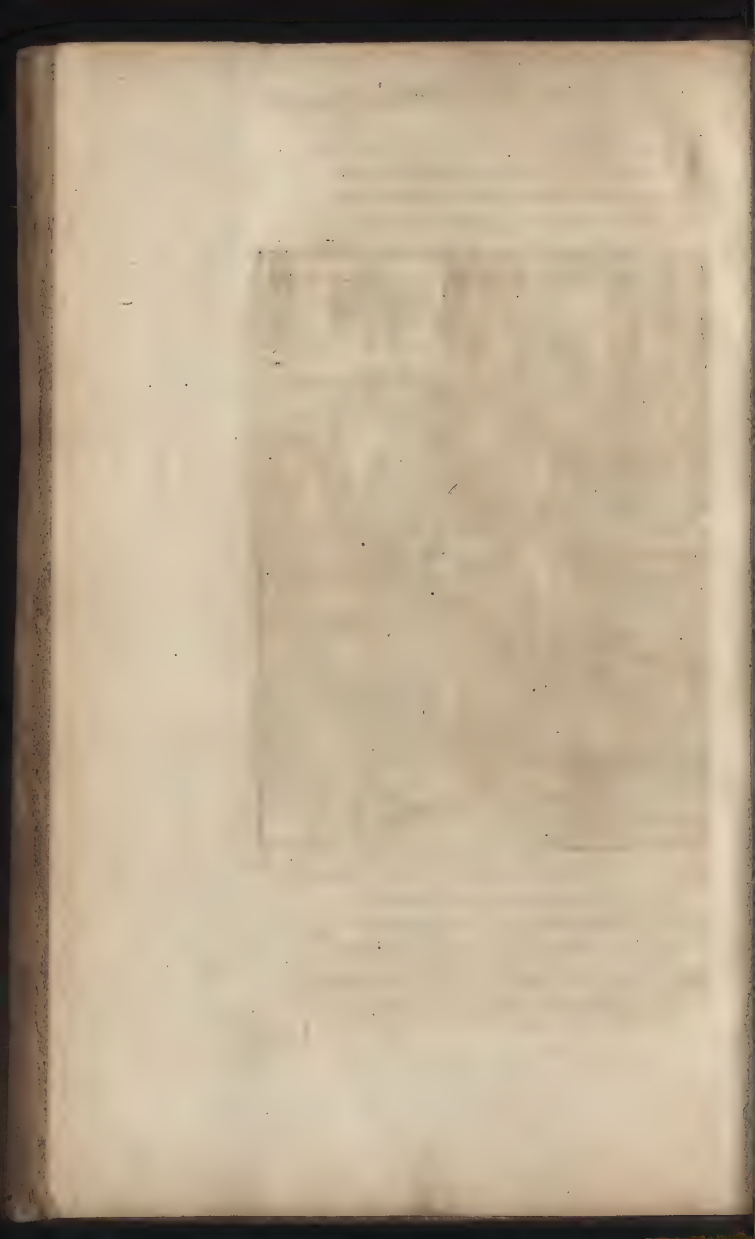
Setacearius. Der Bürstenbinder.

I Llino peniculis calefacta bitumine rela,
 Quæ mihi de setis colligo fortis apri.
 His poteris sordes maculosæ tollere vestis,
 Aut capitis crines ponere ritè vagos.



His ubi vis etiam Christallina pocula mundas,
 Vitraq; squalenti puluerulenta situ.
 Emptor ades, pretioq; para mea munera vili:
 Qualia vel Dominus, vel tua poscat hera.
 Munditijs siquidem quæ delectatur amantum,
 Peniculo mulier nulla carere potest.

Later-



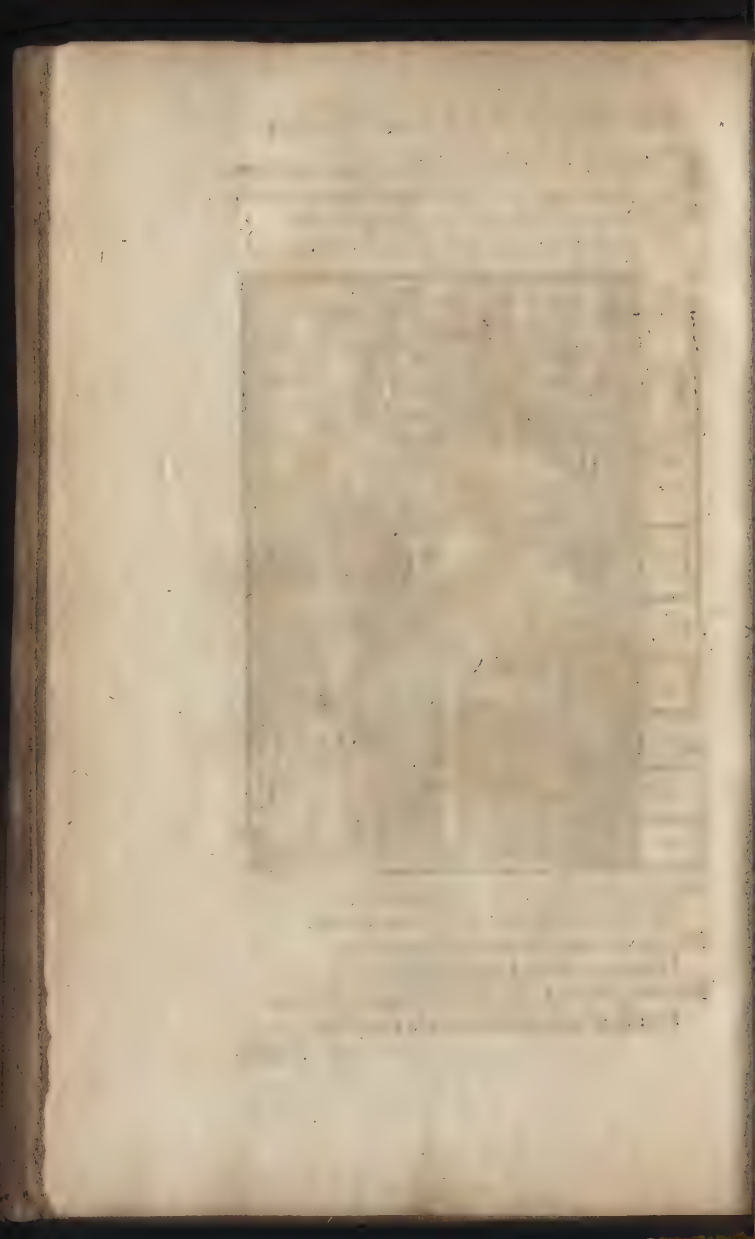
Laternarius. Der Laternmacher.

COrnea Vulcanū quod lamina claudit edacem,
Lampas et in vento tuta furente manet.
Illud Marte meo mihi gloriōr esse repertum,
Hoc opus auctori, quisquis es adde mihi.



Illustrat quæ tota sunt conuiuia flammis,
Dulcis et est trepidæ duxq; comesq; viæ.
Illa laterna mihi de cornu facta recuruo,
Inclusum gremio lumen ubiq; vomit.
Per fora, per plateas, radiantibus aurea flammis,
Fertur, et in tenebris præcua monstrat iter.

Tigna-



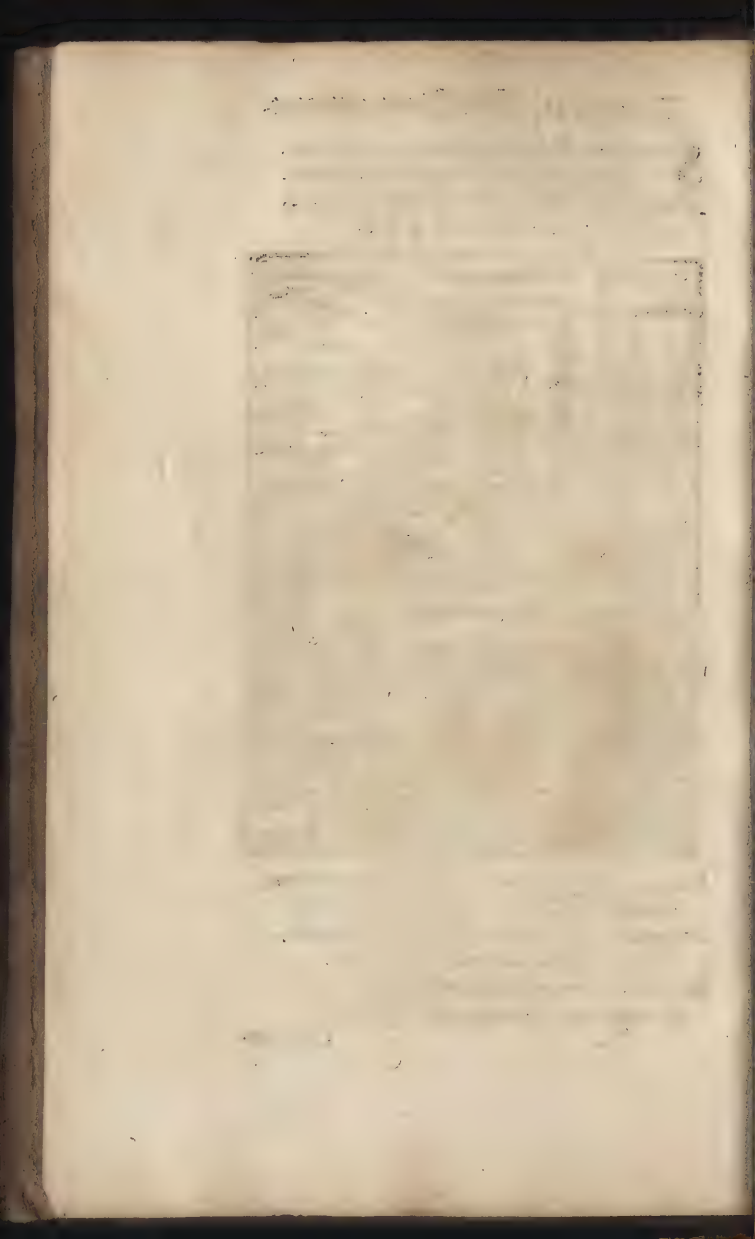
Tignarius. Der Zimmermann.

Svm bonus infossis tignarius omnia sulcis,
 Tectaꝑ qui sulcis cingo recurua faber.
 Astra domos validas operosus in ardua ducor,
 Indiget ingenio diues inopsꝑ meo.



Pauperis agricolæ nunc congero cespite culmen,
 Sordida quod Phillis cum Corydone colat.
 Magnificis celsas nunc construo Regibus ædes,
 Nunc stabulum soleo molle locare feris.
 Inuia qui vario turbauit limina flexu,
 Istius inuentor Dædalus artis erat.

L Carpen-



Carpentarius. Der Wagner.

Quos auriga vehat, per rura, per oppida currus,
Axe leui facio quatuor ire rotas.
Hinc carpenta paro quibus Heroina vehatur,
Cum geniale facit tempore Verū iter.



Effeda quin etiam compono volucra, Reges
Quæ possint agili ferre per arua rota.
Hic quoque repperiet robustus aratra colonus,
Eliget inq̃ mea stridula plaustra domo.
Eluco potam quibus ipsemet ebruius atro,
Vxoremq̃ domum, filiolosq̃ vehat.



Doliarius. Der Bender.

Dolia conficio solerte capacia dextra,
 Et pice spumantes insuper ungo cados.
 Vasaq; fissilibus de lignis maxima condo,
 Quaecumq; tuis vsibus apta putes.



*Autumnus pressis ubi largior imminet uvis,
 Atq; mero Bacchus spumat ubiq; nouo,
 Rusticus huc veniat calcatis sordidus uvis,
 Et plaustro coëmat lignea vasa suo.
 Dolia sanari quoq; curet agentia rimas,
 Ne vetulos rumpant feruida musta cados.*

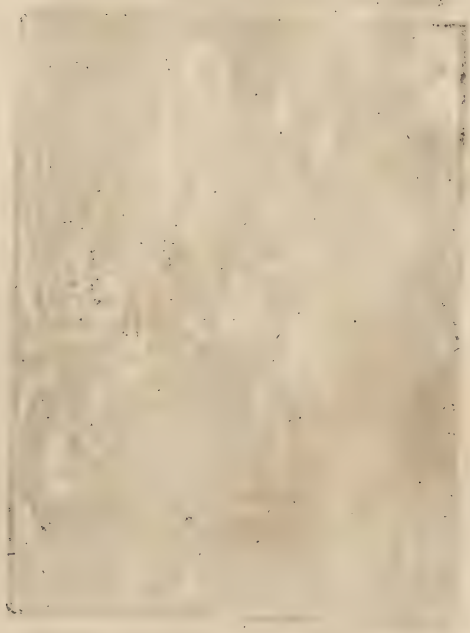


Arcularius. Der Schreiner.

EX lignis patulus ego nobilioribus arcas
Conficio, mira ligneus arte faber.
In quibus includat sua vestimenta puella,
Et posita fures arceat ante sera.

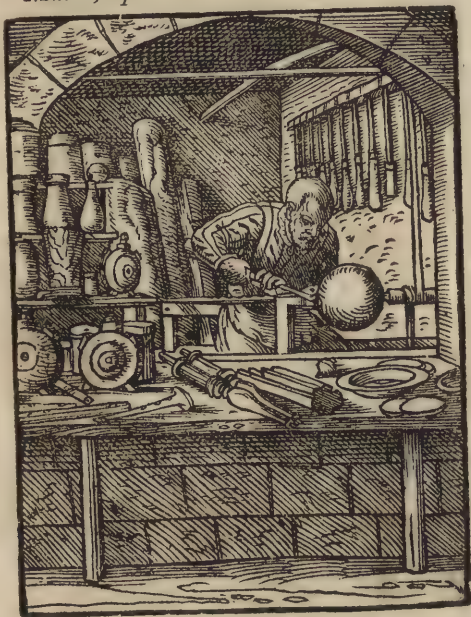


Nunc iungo longis obliqua, quadrata rotundis,
Dum capit innumeros plurima cella thoros.
Ut bene conueniens variantia dirigat ordo
Membra, sit officij proxima cura mei.
Quisquis amat hypocausta gelu calefacta sub acri,
Implores nostræ fac prius artis opem.

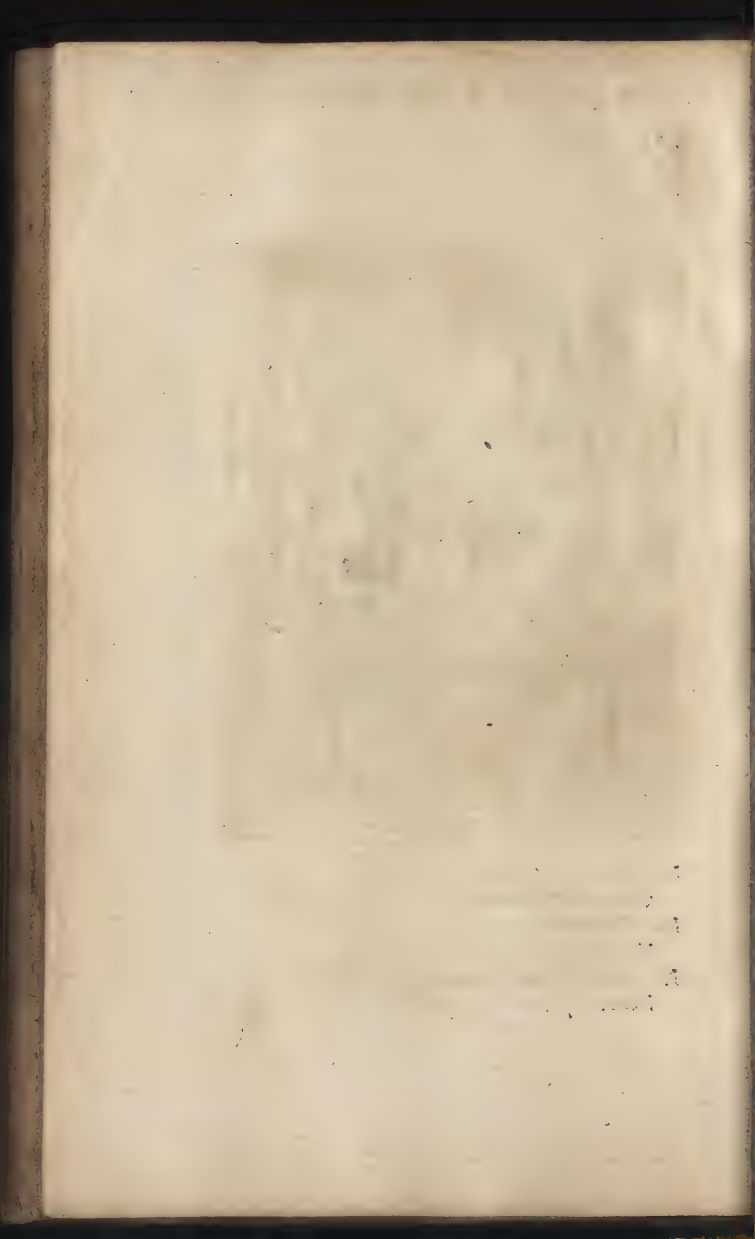


Tornarius. Der Holzdreher.

Sedulus è flaua tornarius omnia buxo
 Torno meo torno, quicquid habere uoles.
 Pyxidas innumeros hominum formamus in usus,
 Immensa quæ non utilitate carent.



In quibus abscondes rerum tibi mille colores,
 Clam penitus serues, nobile quicquid amas.
 Hic pila conficitur, miræq; volubilis arte,
 Huc illuc baculis fortibus ista salit.
 Hic nec abest pueris, qui concitat acrius iram,
 Verbere quem verses per solum plana, trochus.
 L 5 Bali-



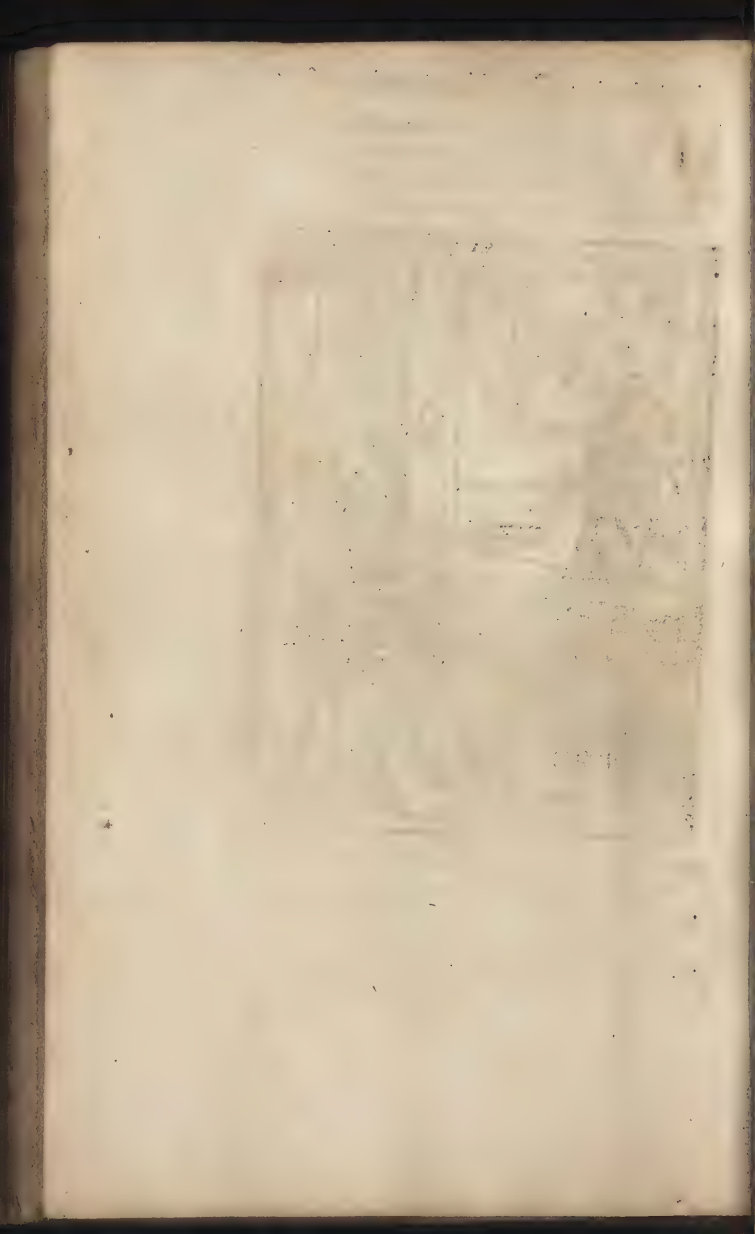
Balistarius. Der Armbrustmacher.

HUc ades, inuitant quem cornua flexiliū arcus,
Quisquis ad appositum fers tua tela scopum.
Spicula qui flexū contorques lenta lacertis,
Et pharetras certa dirigis arte tuas.



Flexibiles disces hūc tendere certius arcus,
Fortiter et docta figere tela manu.
Siue pererrabis canibus vaga lustra ferarum,
Succumbet iaculis bellua fusa tuis.
Qui inuet ergo meis et arcubus elige certum,
Artifici valeas quem sinuare manu.

Theca-



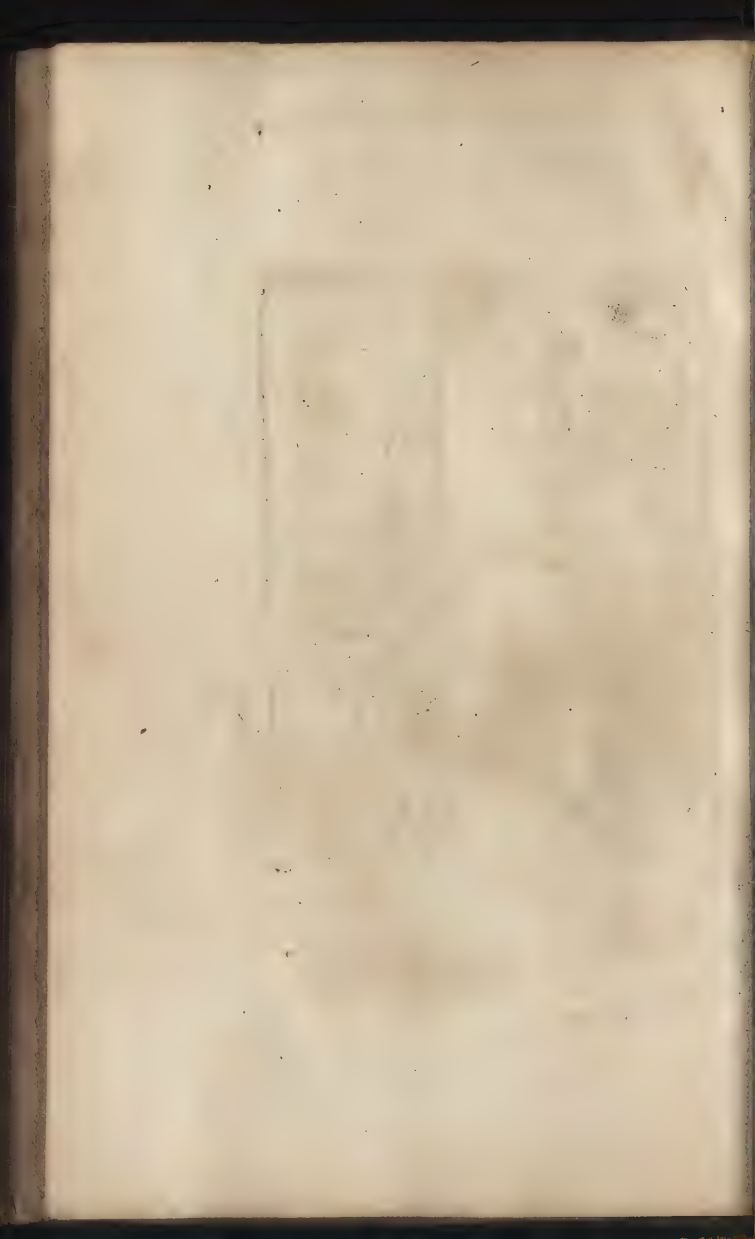
Thecarius bombar. Büchsen-schiff-ter

A Rdua terribili quæ concutit astra boatus,
Fulmineosq; vomit tristis arundo globos.
Hanc ego circundo, lignisq; decentibus orno:
Splendeat ut miris vermiculata modis.



Hostibus huc propera quicunq; frequentibus auctus,
Carpere securum visq; viator iter.
Acriter in rigidos hæc machina fulminat hostes.
Quam modico poteris ære parare tibi.
Ad mala nostra caue tamē hanc ne vertere tentes,
Est inamabilibus quæ fabricata Getis.

Cribra-



Cribrarius. Der Sieber.

V Tile ligna mihi texunt tenuissima cribrum,
Ad quascumq; tibi res habuisse voles.
Si cupis inuenies ex pellibus ecce suillis,
Cribra foraminibus mille repleta vagis.



Seu magis è setis confecta videntur equinis,
Commoda nimirum partibus esse tuis.
Elige quo molitor triticum venerabile purges:
Elige qui nostro munere pistor eges.
Rebus ab immundis et puluere namq; farinam,
Non alia melius diuidis arte tuam,

Laro-



Laterarius. Der Ziegler.

TEstag in domibus nusq̃ bene firma vacillant,
Tuta quod à pluuijs imbribus esse solent.
Sine domo paries fiat communis in ulla,
Seu validos muros edificare voles.



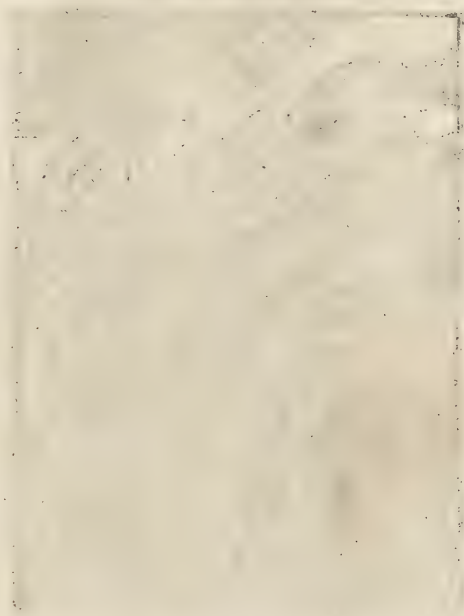
Omnia fornaci laterarius adsero nostræ,
Cum facili lateres prouidus arte coquo.
Me petat, & lapides sibi deferat ocyus emptos,
Alta domus ventis cuius aperta patet.
Agriopes gnatum Cinyram tam nobilis artis,
Longa repertorem fama fuisse probat.

M

Figur-

THE HISTORY OF THE

REIGN OF
HIS MAJESTY
GEORGE THE THIRD
BY
SAMUEL JOHNSON



LONDON:
Printed by J. JOHNSON, in Pall-mall.
1760.

Figulus. Der Haffner.

Agricolis figulus qui sordida rura frequentant,
Vas ego de facili fictile fingo luto.
Pocula namq. rotæ compono volubilis arte,
Qualia stent domini pauperis ante dapes.



Huc mihi diues eat, quam multa fidelia, Phyllis:

In locuplete penu sollicitare solent.

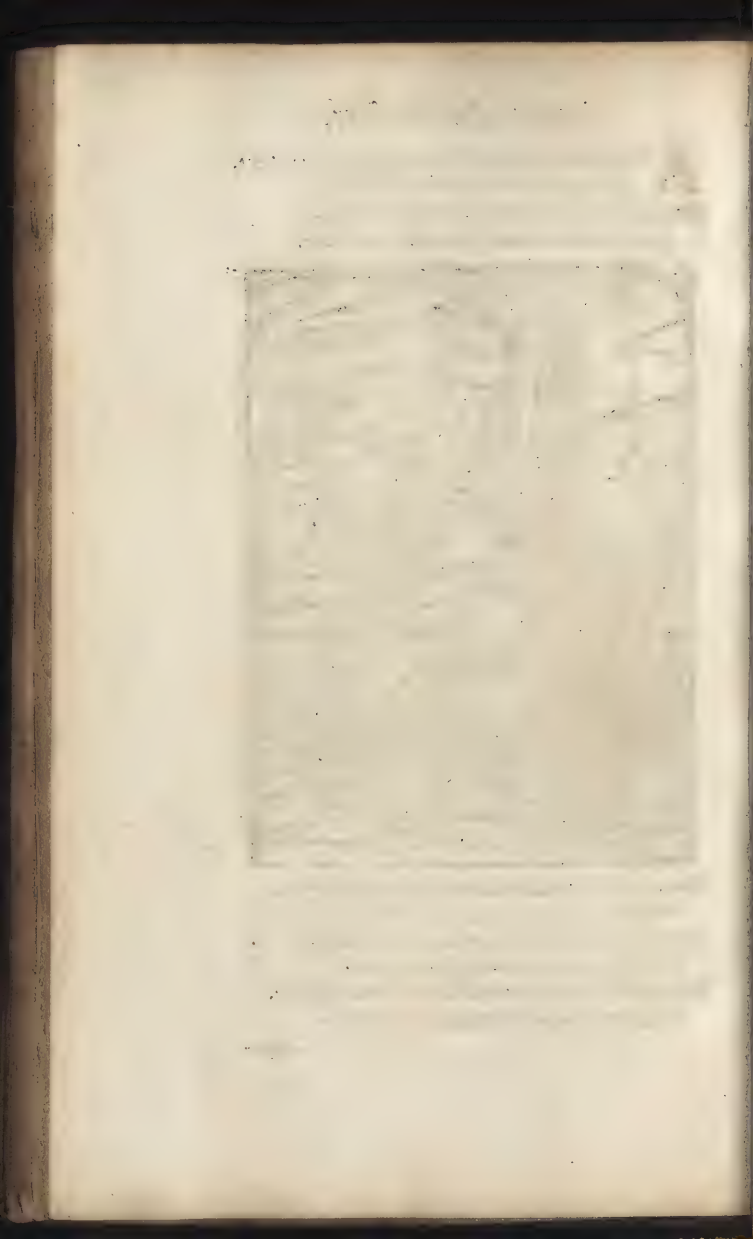
Quæ centum testis, et pluribus indiget ollis,

E facili factas quas mihi soluat humo.

Conterat has frangens ancilla frequentius opto,

Sic gravis ære domum dextera sæpe redit.

M 2 Lapi-



Labicida. Der Steinmetz.

A Rdua dumosis de rupibus eruo saxa,
Atq; manu lapides scindo potente rudes.
Insuper excelsas loco regis in arce columnas,
Magnificas valeant quæ retinere domos.



Effigiesq; Ducum sacræ, operosaq; busta,
Templaq; de solido marmore facta struo.
Deniq; constituo magnatibus omnia summis
Fundamenta, quibus nititur ampla domus.
Diruo, conficio: quadrataq; muto rotundis,
Hæc ars à Cadmo rege reperta fuit.

M 3

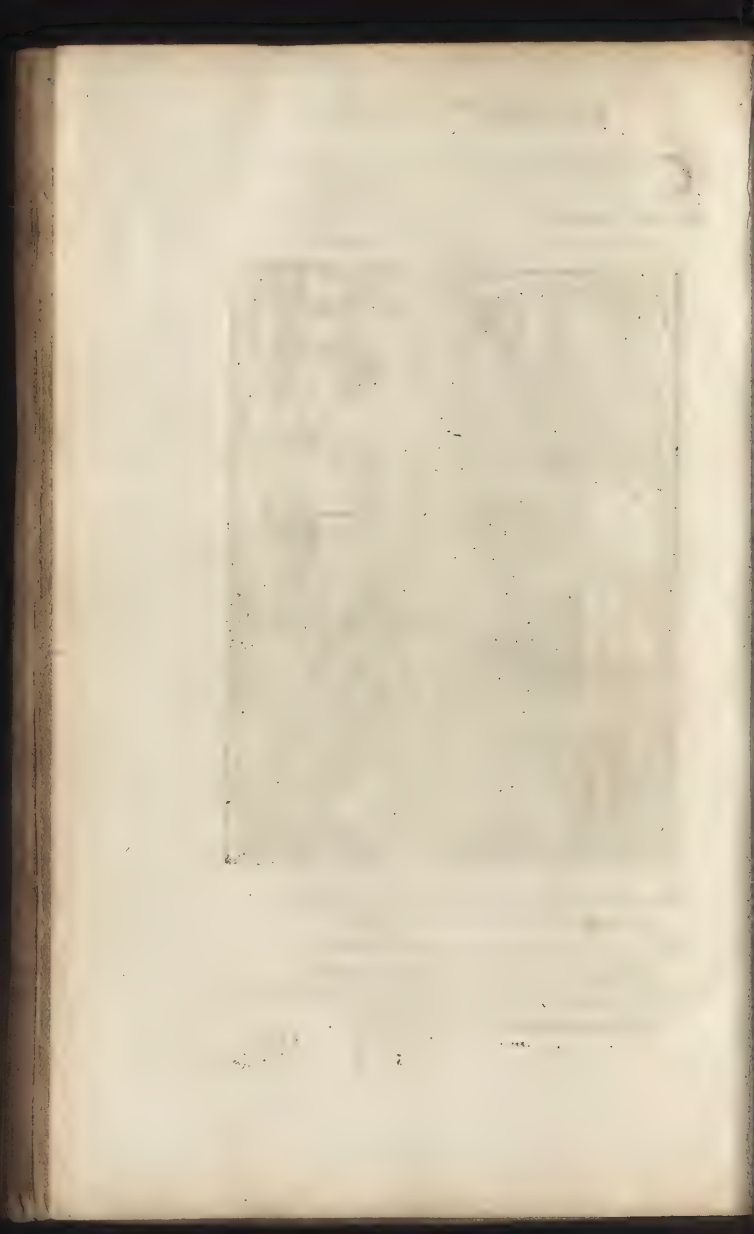
Funa-

Funarius. Der Seiler.

Conficio validos ex cannabe restio funes,
Et vaga sollicita retia texo manu.
Æquoris intumidi quibus alligo flumine puppes,
Argui encorum cornua fracta domo.



Navita congestis ubi classibus exit in altum,
Ille valet nostris funibus absq̃ nihil.
Hic est in aërijs qui pulsatur turribus æra
Indiget, his fluuios utitur omnis amans.
Scilicet in terris quæcunq̃ vagantur et errant,
Restibus indomitis restio stare facit.



Nauta. Der Schiffmann.

Nauta procellositumidas maris erro per un-
 Irati spernens vimq̃ minasq̃ freti. (dus.
 Seu mihi tempestas grauis insidiatur eunti,
 Et rapido navis fluctuat icta Noto.



Aequore seu placido ventisq̃ ferentibus utor,
 Sidera mirificis metior orta modis.
 Cum furit Auster atrox, quassas tenet anchora pup
 Et precor à superis immemor artis opem. (pes,
 Ast ubi subsidunt venti, portumq̃ tenemus,
 Ocia secura mente quietus ago.

M 5 Balnea-

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to fading.



Handwritten text at the bottom of the page, likely a signature or a concluding note, also mostly illegible.

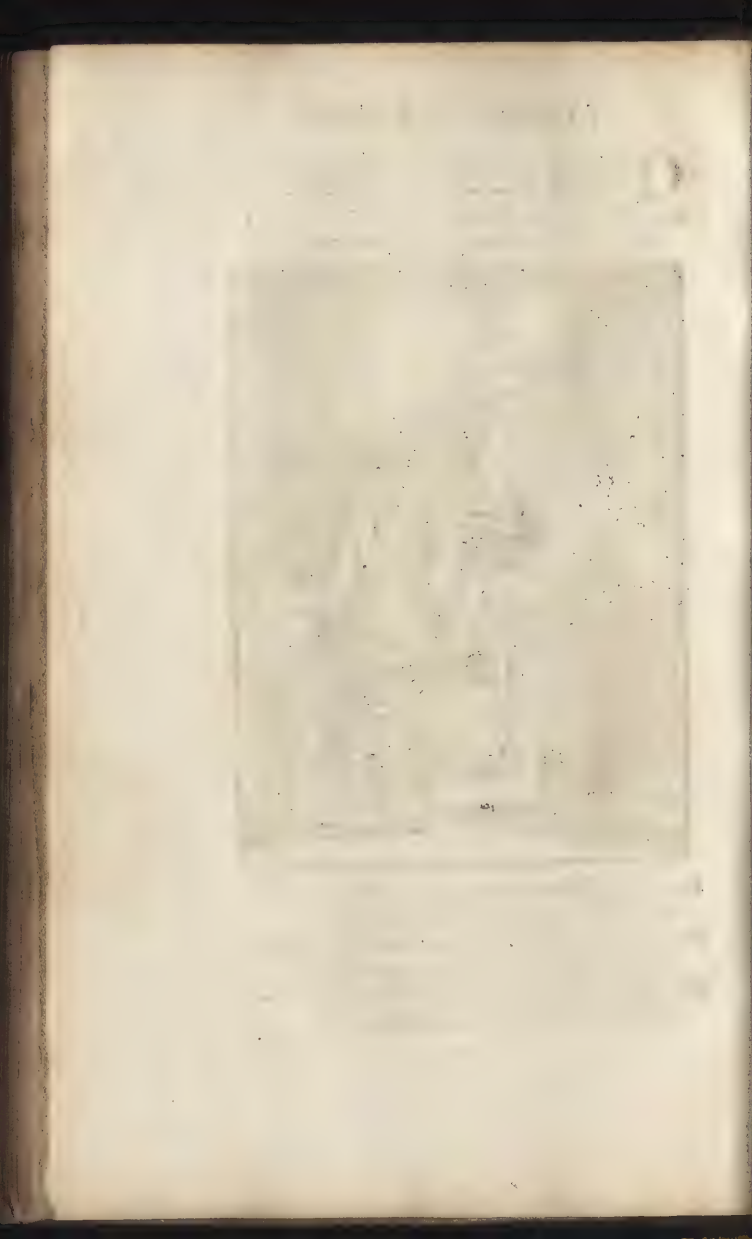
Balneator. Der Bader.

Q Visquis in æstiuo malè sole viator oberræs,
Et sudore tuum corpus ubiq; grauas.
Siue tuus sumptæs stomachus male digerit escæs,
Siue cutem scabies impetuosæ premit.



Siue tibi fusi pendenz sine lege capilli,
Nec micat artifice barba resecta manu.
Huc ades, hîc calidæ lustraberis imbribus undæ,
Hîc liquida poteris mergere corpus aqua.
Hîc tibi neglecti ponentur in ordine crines,
Immunda venies et sine labe domum.

Tonsor



Tonsor. Der Scherer.

H Vc age cui pendent fusi sine lege capilli,
 Barbaq̃ cui faciem luxuriosa tegit.
 Huc ades ob patriam pugnando flebile quisquis
 Passus es, aut alio vulnus ab hoste geris.



Huc ades vndanti cui stillant corpora lepra,
 Vlcera vel scabie qui putrefacta foues.
 Hic tibi luxuriam depascam ritè comantem,
 Splendebitq̃ mea barba refecta manu.
 Insuper ulceribus, succisq̃ medebor et herbis,
 Quas miscere rudes non didicere manus.

Edens,

1840



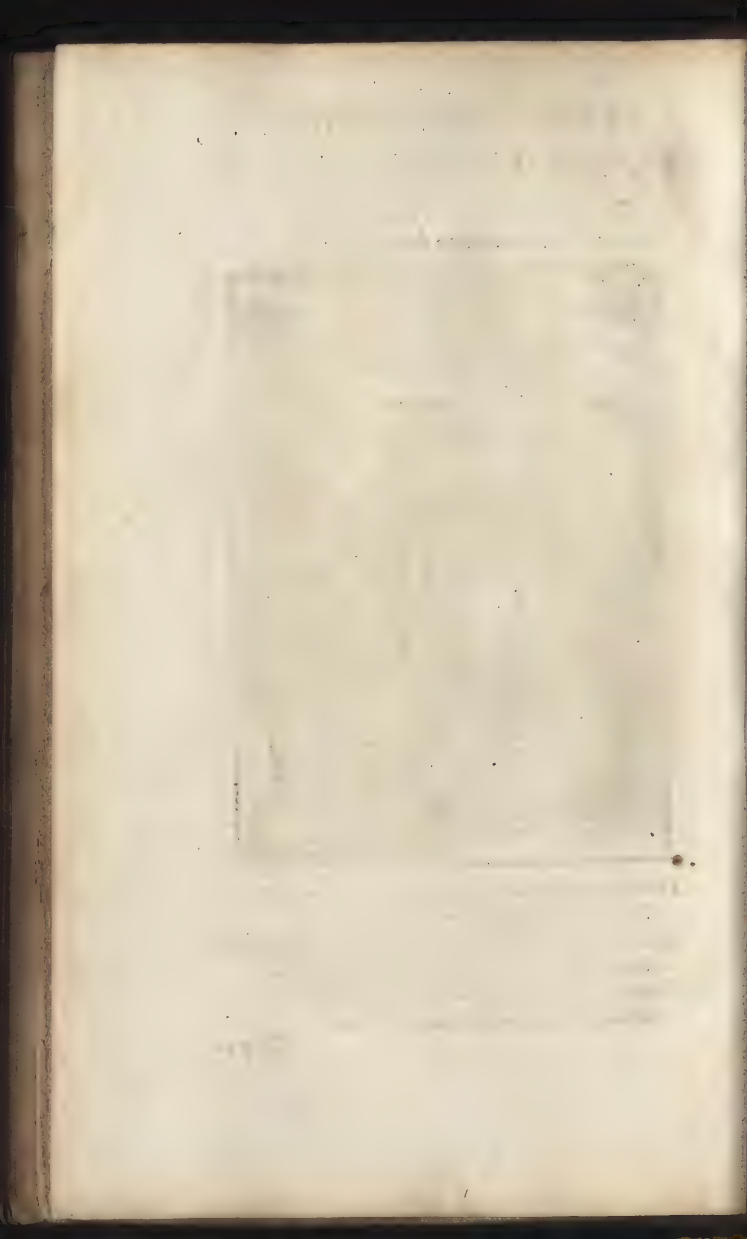
Edentarius. Der Zambrecher.

Quisquis habes lōgo putrefactos tēpore dentes,
Atq; vacillantes hos titubare vides,
Nec potes immodicos herbis sanare dolores,
Fitq; tibi pariter nox et amara dies.



Huc ades, atq; meas emptor ne despice merces,
Forsitan hīc aliquam repperiemus opem.
Si tamen haud aliquid te pharmaca sera iuuant,
Dextera nec poterit ferre medentis opem.
Strenuus eripiam tibi forficetonsor acuta,
Et rabido dentem suppeditabo cani,

Tape-



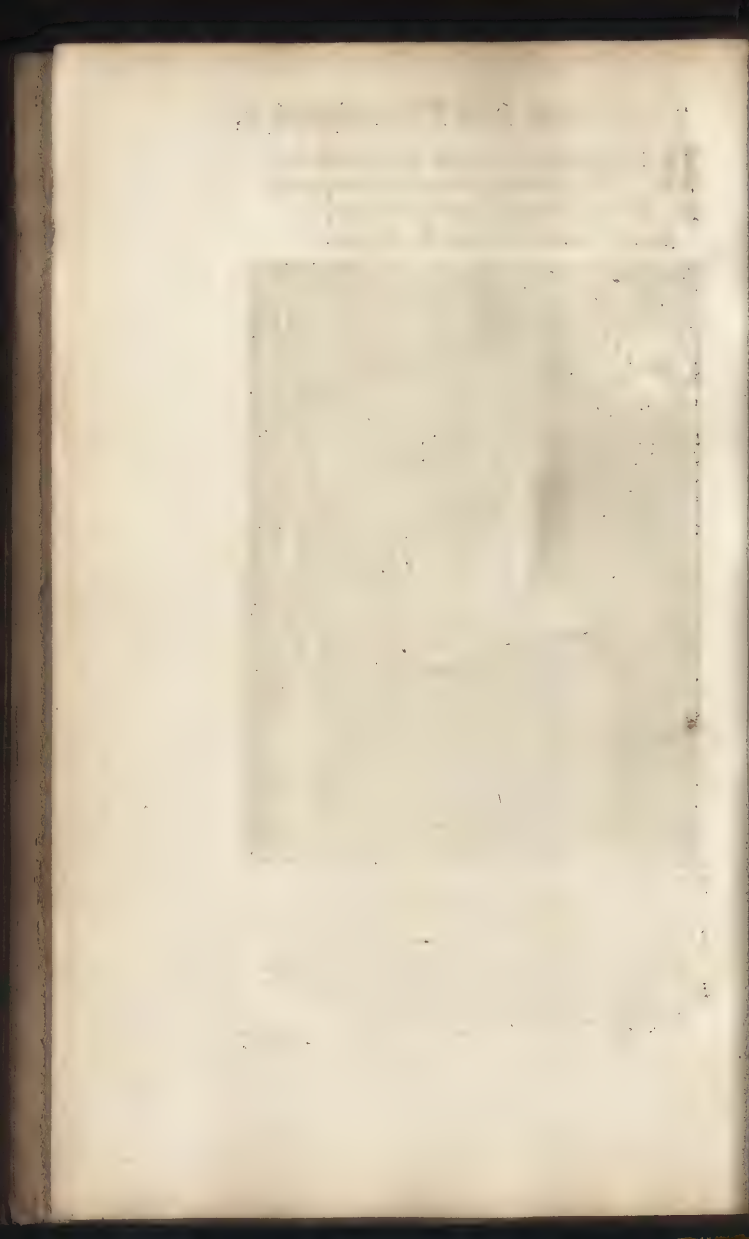
Tapetiarius. Der Deppichmacher.

R Egificas pulchris exorno tapetibus aulas,
 Atria quæ Regum condecorare queant.
 Nec mihi purpurei desunt aulae coloris,
 Quæ benè materijs sunt variata suis.



Et nitidos etiam possint velare penates,
 Quos vir ab eximijs incolat ortus auis.
 Hic neq. deficient quæ stragula picta soporem
 Conciliant placidum, nudaq. membra fouent.
 Hæc eme cùm premitur glaciali frigore tellus,
 Neglige cùm Phæbus terga leonis adit.

N Olea-

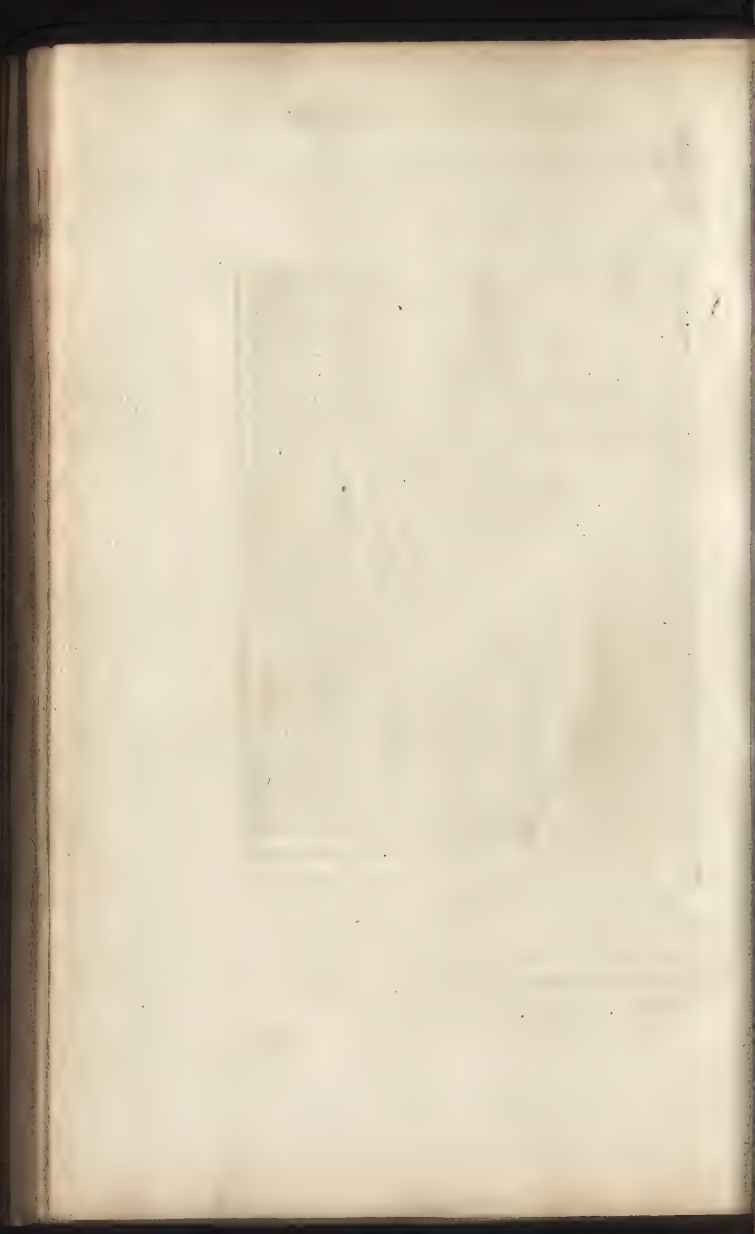


Olearius. Der Olmacher.

Vtilis agricolis Olearius, utilis ipsis
 Ciuibus auxilium saepe salubre fero.
 Omne Machaonios olei paro nectar in usus,
 Omne quod ex plantis arboribusq̃ venit.



Hic liquor è baccis, quem Pausia mittit, amarū:
 Qui fuit è Syrijs, Gustumijsq̃ pyris.
 Quodq̃ bonum Radij testentur, & Orchites ipsi,
 Inuenies olei fertilis omne genus.
 Quæ Dea militiæ, quæ præsidet artibus ipsis
 Inuentrix oleæ Pallas, & artis erat.

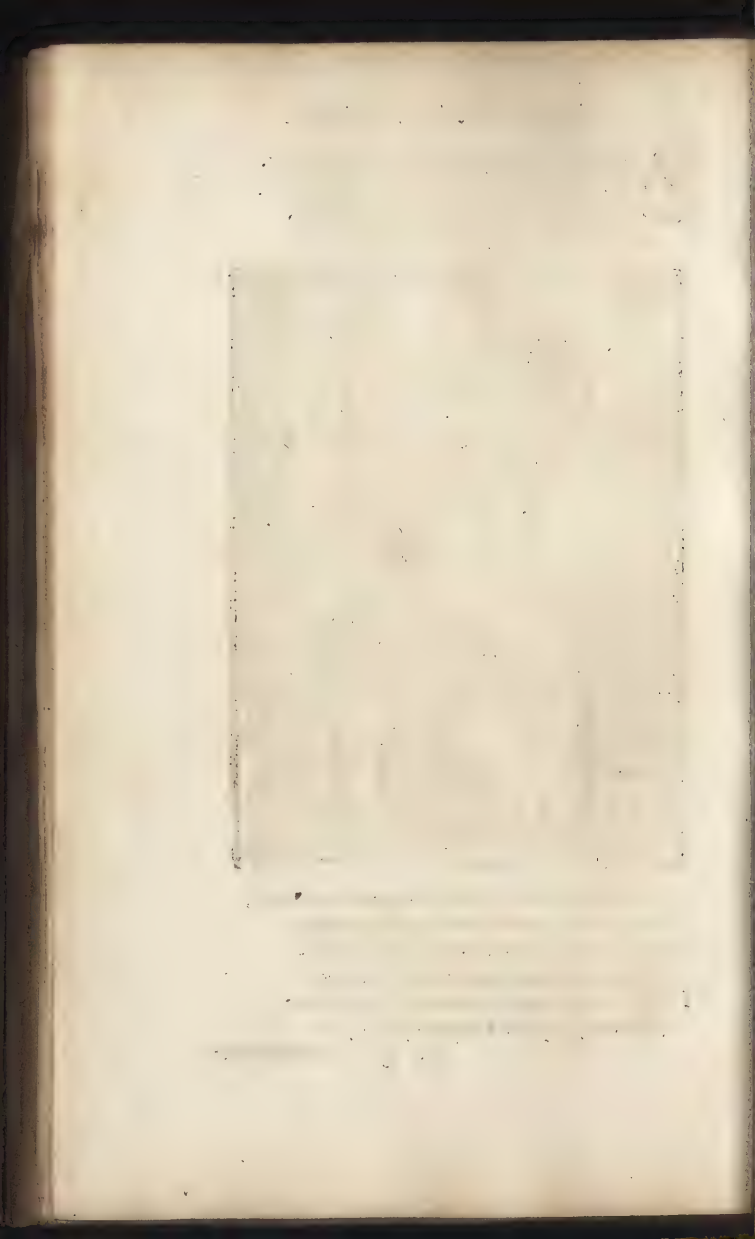


Alutarius. Der Gerber.

Arte mea pelles concinno fideliter omnes,
Fingitur et digitis omnis aluta meis.
Sollicitis caligæ sartiæ inde parantur,
Calceolosutor consuit inde suos.



Quos placuisse volens aut gestet amator amica,
Induat aut tenero blanda puella pede.
Arte laboratis nunc emptor selige pelles,
Quas membris aptas videris esse tuis.
Fallor? an hyberno sub sydere respiciis artem,
Quæ magis æstivo tempore grata fuit.

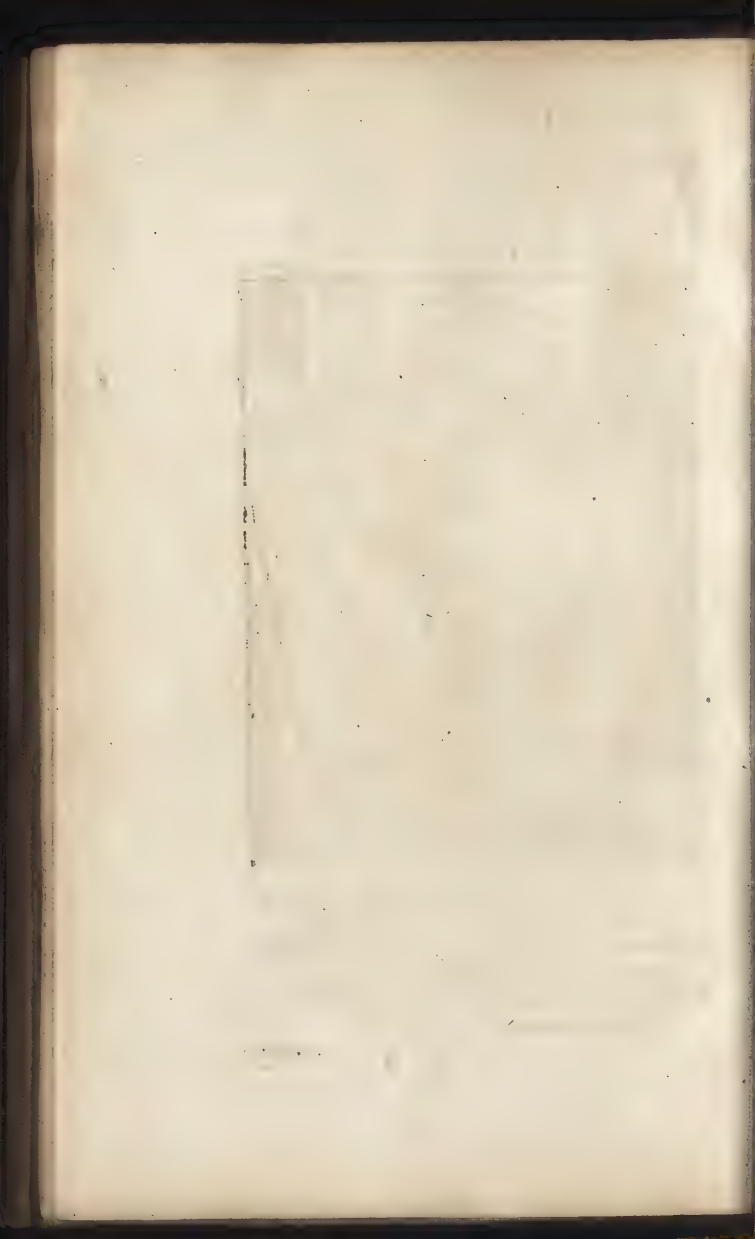


Membranarius. Der Vermenter.

Pelle super cupri veteres scripsere, priusquam
Membrana nobis copia facta fuit.
Diuitis hanc Asia tellus sibi vendicat artem:
Pergamus idcirco nomine dicta fuit.



Clarus in hac primò Rex Attalus urbe repertam
Transtulit ad proceres Roma diserta tuos.
Mittitur è vituli membrana sed optima summo
Corpore, pellicula quod leuiore micat.
Pellipus ut chartæ mala pensaretur egestus,
Exegit tantum nobilis usus opus.



Auceps. Der Vogler.

Insidiis auibus qui molior omnibus Auceps,
 Aucupij peperit nomen ab arte mihi.
 Non solum laqueos ego callidus abdo sub antris,
 Credula dum cantu ludificatur avis.



Sæpe sed excelsa dum prospicit ilice perdix,
 Admirabilibus fallitur ista modis.
 Sæpe luit nostris falconibus ardea penas
 Capta, licet multis luserit ante dolis.
 Ars mea Principibus placet acceptissima summis,
 Mille quibus prædæ aucupor usq. novæ.

2000

1. The first part of the paper is devoted to a general
discussion of the problem. It is shown that the
problem is of great importance in the theory of
numbers and in the theory of algebra. The
problem is also of great importance in the
theory of geometry and in the theory of
mechanics. The problem is also of great
importance in the theory of physics and in
the theory of chemistry. The problem is also
of great importance in the theory of biology
and in the theory of medicine. The problem
is also of great importance in the theory of
astronomy and in the theory of geology. The
problem is also of great importance in the
theory of meteorology and in the theory of
climatology. The problem is also of great
importance in the theory of oceanography and
in the theory of atmospheric science. The
problem is also of great importance in the
theory of earth science and in the theory of
planetary science. The problem is also of
great importance in the theory of solar
system science and in the theory of galactic
science. The problem is also of great
importance in the theory of cosmology and
in the theory of the universe. The problem
is also of great importance in the theory of
the origin of life and in the theory of the
evolution of life. The problem is also of
great importance in the theory of the origin
of the earth and in the theory of the origin
of the solar system. The problem is also of
great importance in the theory of the origin
of the galaxy and in the theory of the origin
of the universe. The problem is also of
great importance in the theory of the origin
of the life and in the theory of the origin
of the universe.

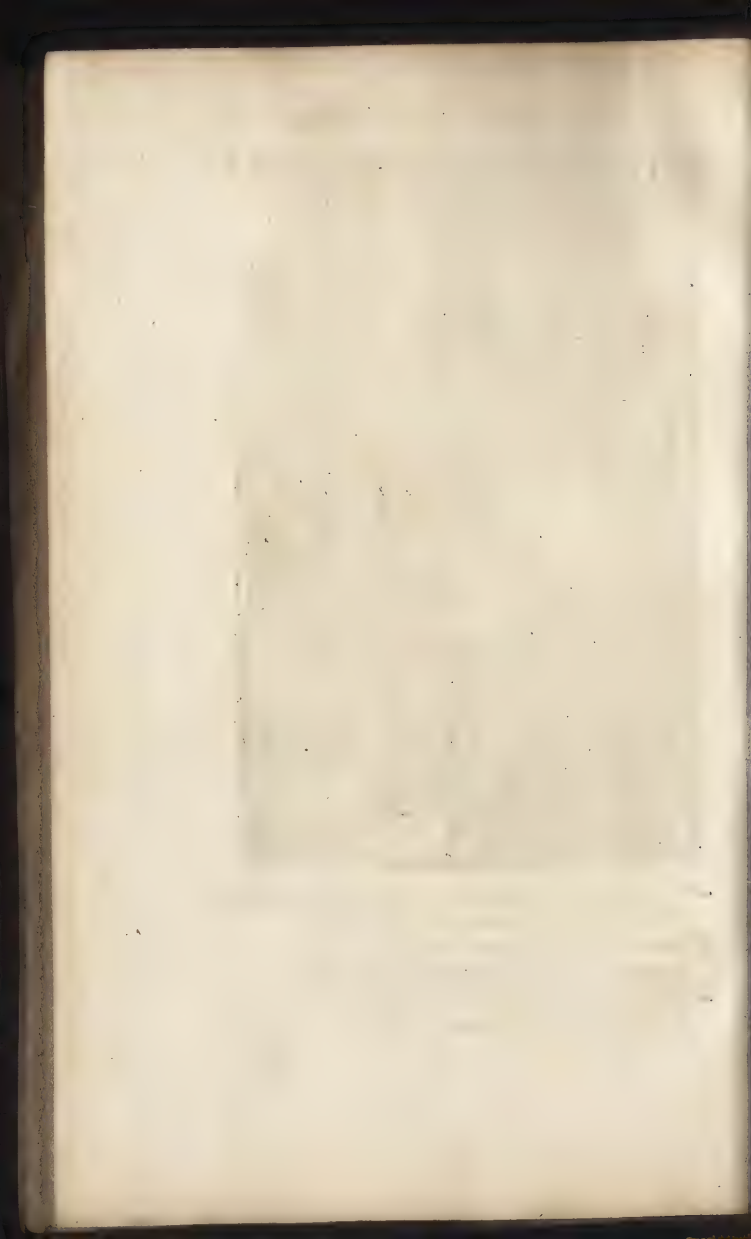
Cantores. Die Senger.

Quattuor egregio quæ vocum murmure cōstat,
 Est mihi dulcisonis cantio facta notis.
 Quarum Discantus tenui modulamine surgit,
 Leniter et teneras vix imitatur aues.



*At Tenor inflectens quasi virgo tenerissima vocem,
 Nescio quid medio murmure dulce canit.
 Altus in excelsum clamoribus exit acuti,
 Cum fremitu Bassi vox fera serpit humi.
 Et tamen humanas ut cantio mulceat aures,
 Quattuor hæ voces conuenienter eunt.*

Cytha-



Cythara & Testudo. Harpff vñ Laut.

Nos etiam superũ veluti venerabile munus,
Sibila mulcendis auribus apta damus.
Inter honorifici Regis conuiuia docto
Pectine dum nostrum sollicitatur ebur.



Gaudet, & ad cytharã dulcedine cuncta trahentem,
Saltat Hamadryadum, Naiadumq; chorus.
Nec satũ, ecce lyram cum voce mouemus acuta,
Vt tibi vel lachrym.ũ, eliciatũe sales.
Quale canit moriens olor ad vada pura Caistri
Carmen, & argut.ũ Dauliũ inter aues.

Fistula-

THE [illegible] OF [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible text block]

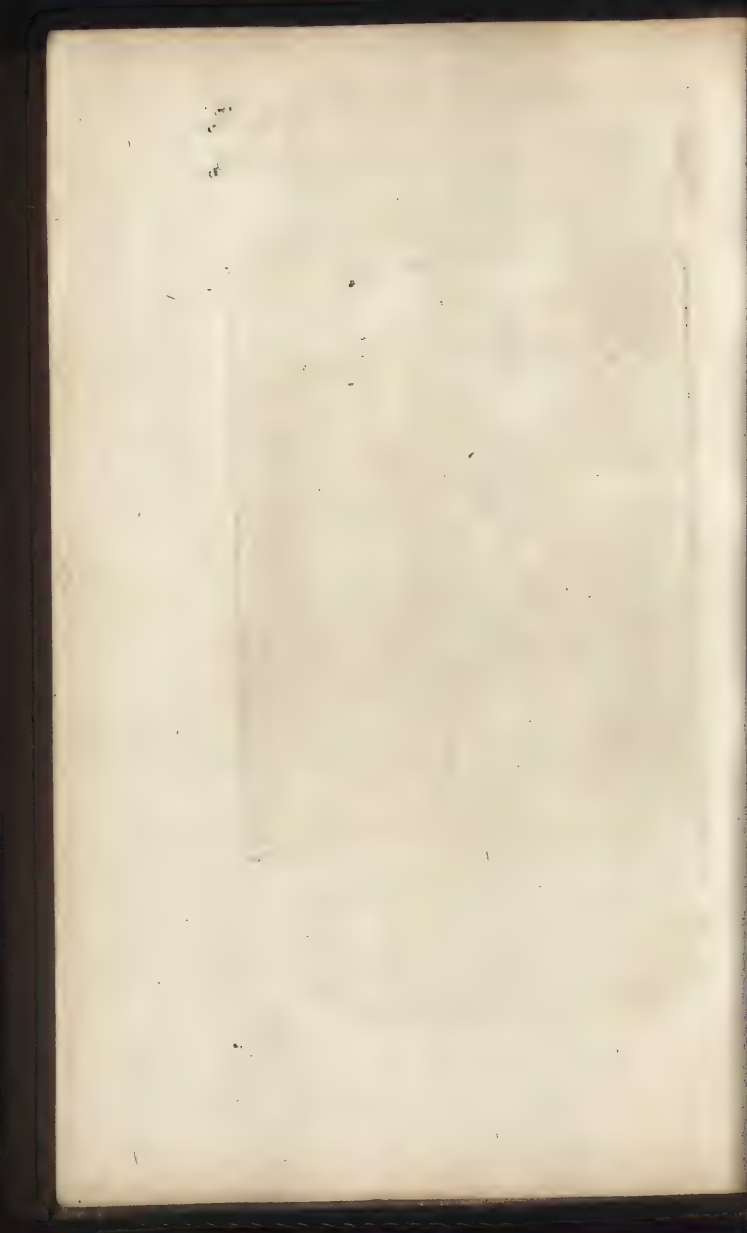
Fistula & Buccina. Pfeiffen vñ Zinckē.

Fistula quàm lepidū, vel amabile buccina cātet,
Te poteris præsens rite docere labor.
Tinnula de fragili respondet fistula buxo,
In medium quicquid buccina dulce dedit.



Frigore difficili, nudoq̃ sub æthere noctis,
Ad surdas canimus carmen inane fores.
Illa preces nostras ubi despuit sicut omnes,
Iratæ Domine dira precatur amans.
At primum cæra calamos connectere plures
Pana Deum pecorum edocuisse ferunt.

Fidici-



Fidicen. Der Geiger.

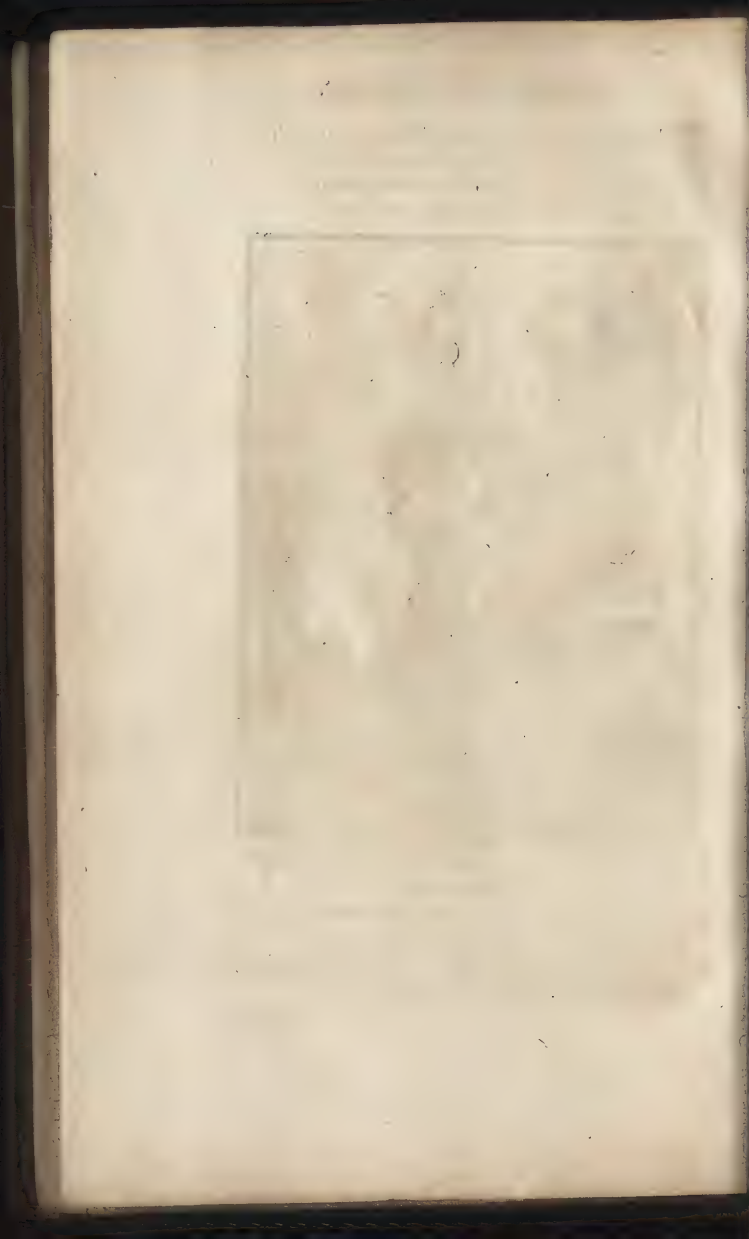
TReijcioq̃ potens plectro, fidibusq̃ canoris,
Sollicitudinibus pectora mille leno.
Huc veniat lepidis assueta puella choreis,
Et ducat comites ad mea plectra suas.



Huc properet iuuenes, quibus est Cytherea benigna,
Hisq̃ puellarum donat amore frui.
Hic ego vos fidibus saltare docebo iocosis,
Insuper artifices arte mouere pedes.
Brachia vos tantum iuuenes, Amor odit inertem,
Nescite: saltando namq̃ paratur Amor.

O

Testu-



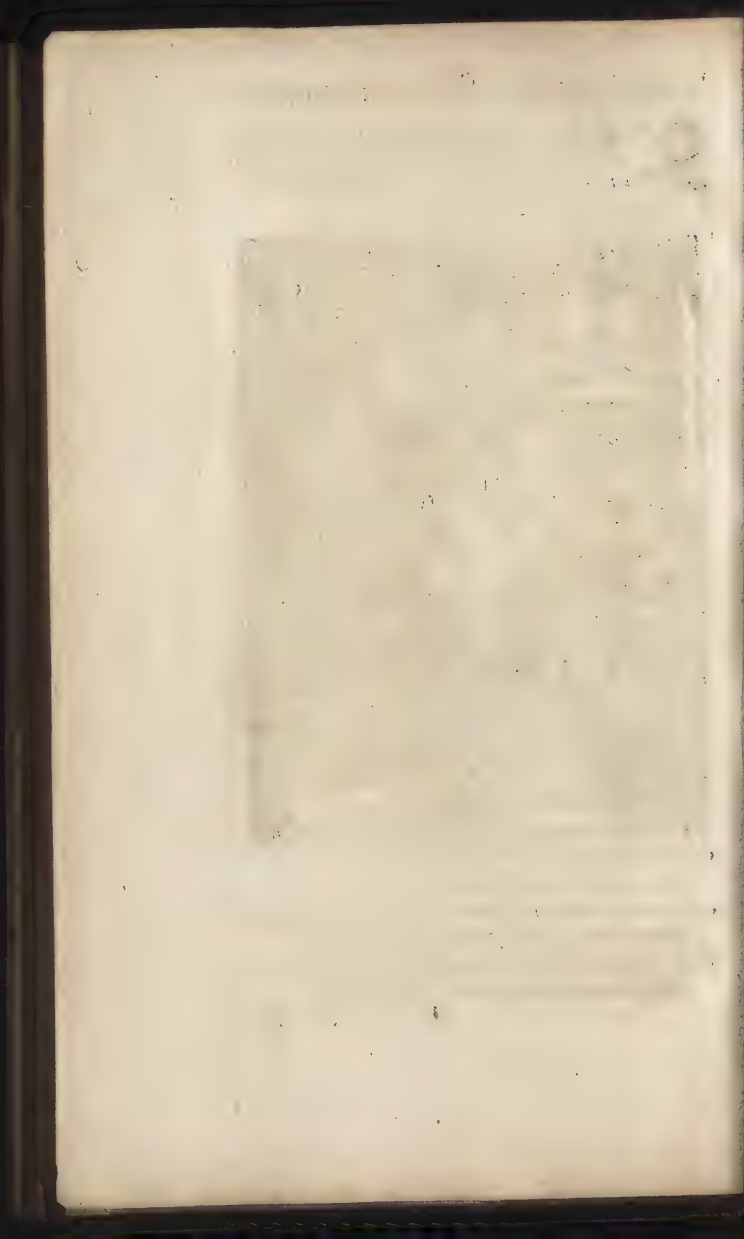
Testudinarius. Der Lautenmacher.

Quisquis amas, cytharæ graues solaris amores,
Ad nostrum tardo non pede tende forum;
Alliciantq; tuam mea plectra sonantia mentem,
Filaq; mellifluae deliciosa lyrae.



Cuius ubi tenues habili sed pollice chordas,
Inter Apollineas sollicitabis aues.
Annuet alituum genus, et genus omne ferarum,
Atq; tuum cantum sponte sequentur aues.
Ergo lyram modico quid pœnitet ære parare?
Quæ pretium parui grande laboris habet.

O 1 Rusticus

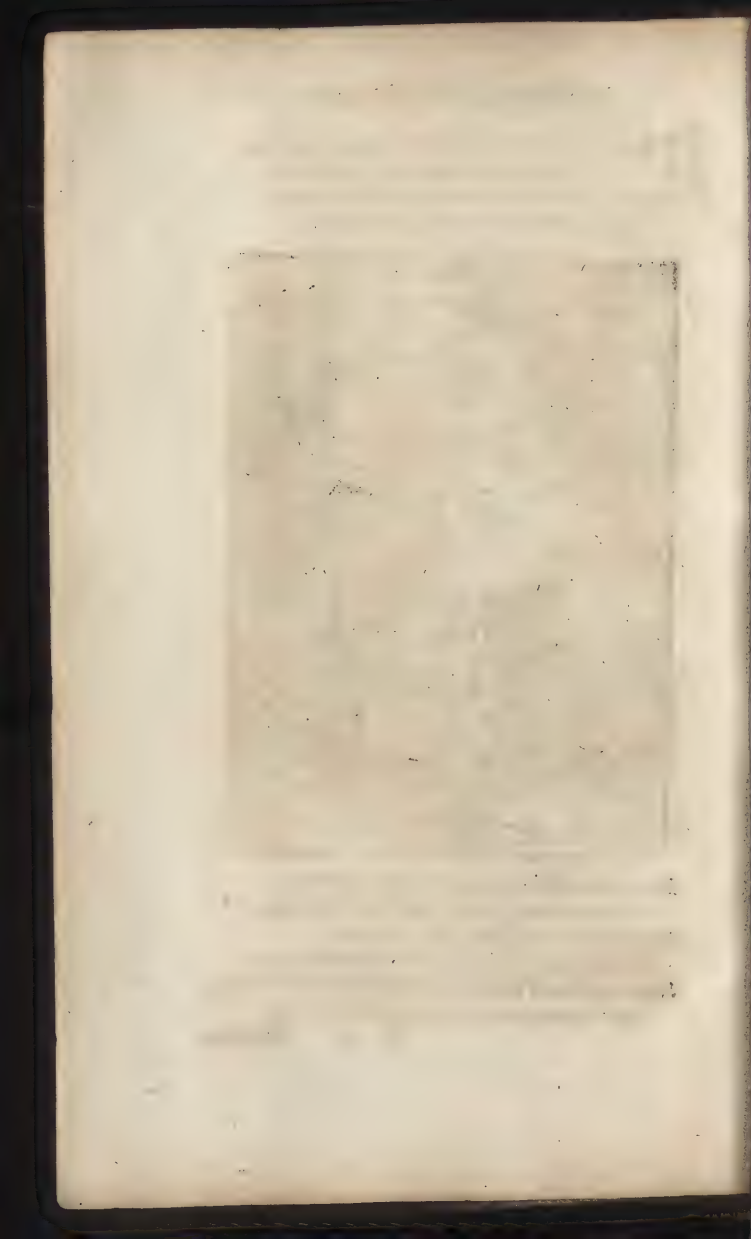


Rusticus. Der Bauer.

P Auper & obscurus inglorius incolò sylvas,
Atq; grauem vitam rarò quietus ago.
Crastina perpetuus in tempora differo curas,
Nudaq; spes anni me venientis alit.



Bobus arare solum, generosus ponere vites,
Stringere vel glandes, aut domitare boues:
Insidiis auibus moliri, figere damas,
Claudere nunc riuos, & dare rursus aquas:
Sunt vigilanda mihi, labor improbus instat ubiq;
Sen ver, aut atas, aut fera venit hyems.



Iudæus. Der Jüd.

Non ego nequicquam Iudæus origine dicor,
Nec frustra passim dirus Apella vocor.
Non etenim cuiquam minimos licet eloco nummos,
Nî ferat egregium pignus is antè mihi.



Si promisso non tempore soluerit illud,
Dignius id quamuis ære, reseruo mihi.
Hinc facio duris instare laboribus omnes,
Otia qui tantum, desidiaq; colunt.
Nec mihi decedit quicquam, neg iura negantur,
Agmina quod fratrum vix numeranda geram.



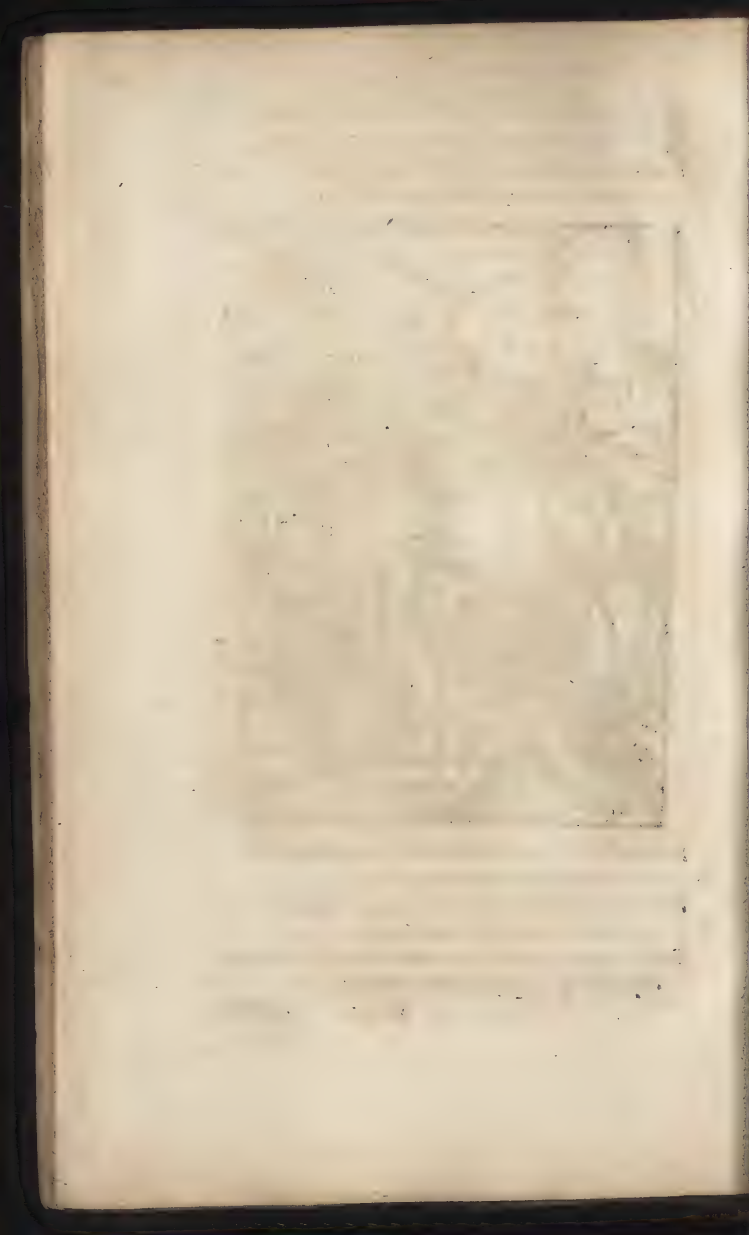
Philargyrus. Der Geldnarr.

DVco nihil plena præstantius esse crumena,
Quam nimis fului repleat æris honor.
Morsus auaritiæ me nocte dieq̃ fatigat,
Fortuna varias suppeditante vices.



Fluctuo lætitia, mœrore, metuq̃ frequenti,
Ceuratis insano turbinis ista Noto.
Et bona quæserim licet omnia, plura laboro
Quærere, sedari nescit iniqua sitis.
Omnis avarus enim licet omne recolligat aurum,
Possideatq̃ Tagi flumina, semper eger.

O 5 Læmar-



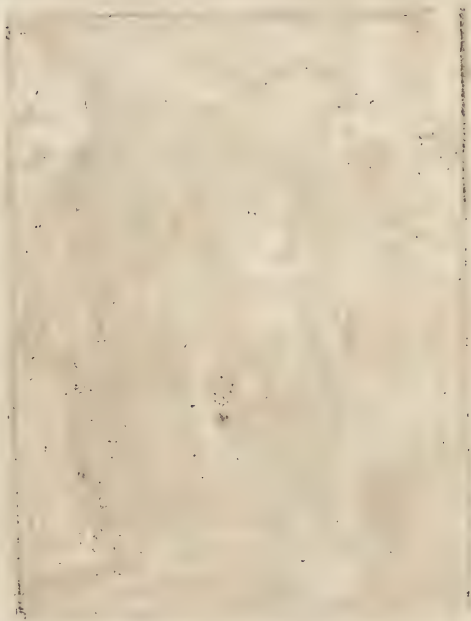
Lamargus. Der fressend Narr.

Cum vocor ad chari conuiuia letus amici,
Nemo meam dapibus scit saturare gulam.
Sed patinis animus sic luxuriosus inheret,
Solut, ut appositum quicquid habemus, edam.



Lauta sed inprimis cum mensa fercula dantur,
Tum digitos omnes pinguibus ungo cibi.
Ac veluti dapibus volucres quis neſſeret alas,
Helluor extendens ſic ego ventris onus.
Solis ad occaſus etiam bibo Solis ab ortu,
Pernicies merito dicar ut eſſe meri.

Hiftrio.



14

THE HISTORY OF THE

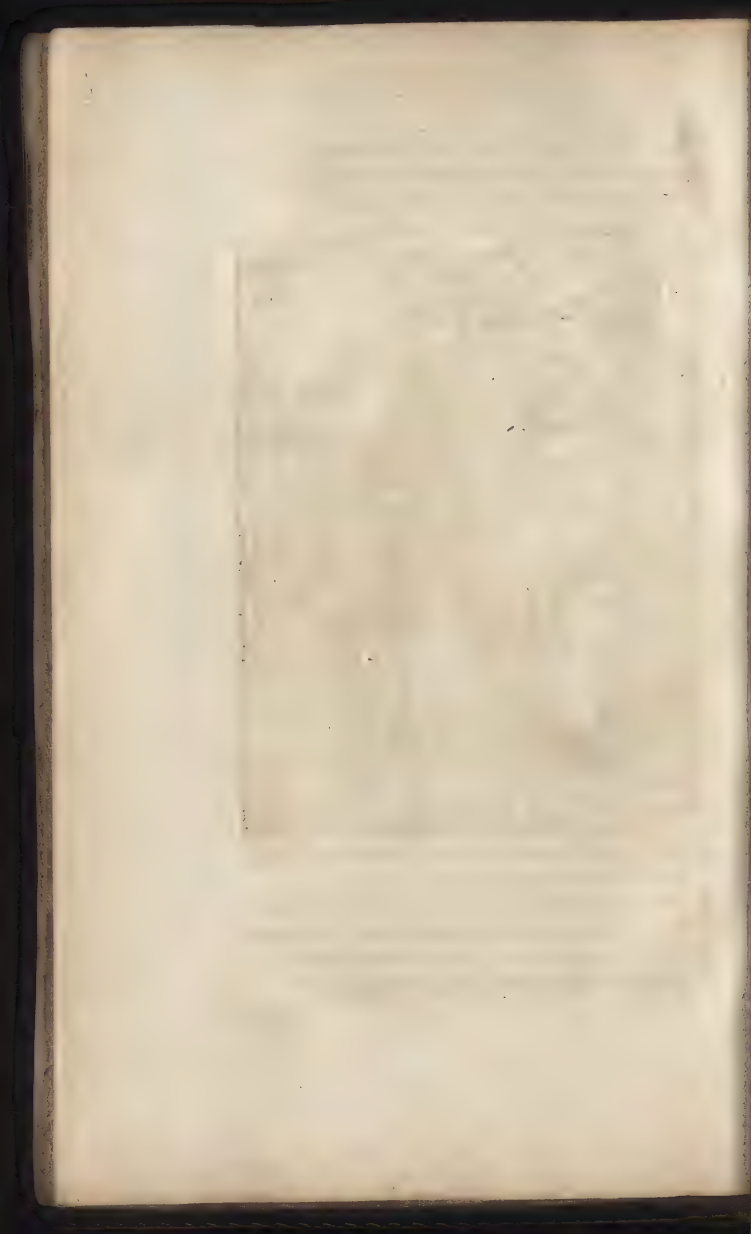
Histrion. Der Schalksnarr.

Omnibus ore leui fallax Parasitus adulator,
Verbaq; cuiusvis auribus apta loquor.
Cum sit enim quæstus nostris vberrimus annis
Turpia nec coram fingere Rege pudet.



Ambitio quosdam nunc horrida fascinat, ut se
Præcipuos in re qualibet esse velint.
Deridenda quibus nunquam mea facta propino,
Sponte sed arridens comprobo, quicquid agunt;
Omnibus unde vocor sapiens, acceptus & exto:
Dicor & è flamma posse parare cibum.

Archi-



Archimorita. Der Stocknarr.

A Spera cui sensum natura negavit acutum,
Is miser, & fatuus iure vocandus erit.
Deijcit ignauam cui turpis inertia mentem,
Nec salis in toto corpore mica latet.



Vtile consilium fidi qui temnit amari,
Omnibus & vacuum dat sine mente sonum.
Estq; velut pondus totius inutile terræ,
Nempe quod huc illuc voluitur arte carens.
Stultus is insanos homines erit inter habendus,
Quandoquidem cerebri nil sapientis habet.
Pero-



Peroratio.

Hoc opus exegi, lasso dateserta Poëte,
Serta Deæ capiti laurea ferte meo.
Nobilis ars quantum Nasoni debet amandi,
Quicquid graui læsos sanat amore liber:
Tantum mechanicis ego primus in artibus audax,
Noricus emerui carmine Naso meo.
Ergo viri quamuis, artes scindantur & ipsæ,
Hoc quod triplex mundi delet ignis opus.
Quæ me per cælos plaudentibus euehit aliis,
Omnibus inuitis fama superstes erit.

Gratiarum actio ad Deum Optimum Maximumquē.

Gratia prima Deo, vobis quoque gratia Musis:
Carmine debetur officiosa meo.
Namque fatebor enim, nauis quod euntis in altum
Non rapidis fuerit fluctibus hausta ratis:
Acceptum refero vobis Heliconis alumnae,
Muneris & vestri gloriore esse Deæ.
Vos mari ereptum tumido spumantis ab æstu,
Inter Apollineos rite locastis auos.
Impiger unde velut turri speculator ab alta,
Flebilis inuidiæ rideo mille minas.

P

Poeta

1. The first of the three
2. The second of the three
3. The third of the three
4. The fourth of the three
5. The fifth of the three
6. The sixth of the three
7. The seventh of the three
8. The eighth of the three
9. The ninth of the three
10. The tenth of the three

11. The eleventh of the three
12. The twelfth of the three
13. The thirteenth of the three
14. The fourteenth of the three
15. The fifteenth of the three
16. The sixteenth of the three
17. The seventeenth of the three
18. The eighteenth of the three
19. The nineteenth of the three
20. The twentieth of the three

21. The twenty-first of the three
22. The twenty-second of the three
23. The twenty-third of the three
24. The twenty-fourth of the three
25. The twenty-fifth of the three
26. The twenty-sixth of the three
27. The twenty-seventh of the three
28. The twenty-eighth of the three
29. The twenty-ninth of the three
30. The thirtieth of the three

Poetæ inuocatio ad Musam.

S Vbdola qui cecini nuper præconia Vulpis,
Scriptaꝫ Pierijs ingeniosa choris.
Idem sanguines feror in discrimina belli,
Armaꝫ Mauortis, militiamꝫ cano.
Munera militibus quæ conuenientia ducam,
Siue pedes fuerit, siue vocandus eques.
Hæc memorare lubet, conantem dirige, tum quod
Officium deceat quemꝫ Thalia refer.
Non ego sum belli studijs, vel idoneus armis,
Hoc opus auxilio statꝫ caditꝫ tuo.

A Deo Optimo Maximoꝫ; Aquila
Cæsari Carolo V. oblata fuit.

Von Gott der Adler dem Reiser Cæ
rolo V. geben.

Q Vi mare qui terras, qui cõpleo numine cælum,
Imperioꝫ premo cuncta creata Deus.
Carole supremis te Cæsar honoribus auctum,
Laudibus & gemini tollo per astra poli.
Imperiumꝫ tuis committo viriliter armis,
Et dextræ trado publica sceptræ tue.
Subiectis parcas ut, debellesꝫ superbos,
Præcipuè curam sed pietatis agas.
Sis formidandus, sis & placabilis idem
Omnibus, et Cæsar nomine regꝫ bonus.

P 2 Impe-

1899

2

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

Imperator cum Senatoribus militię
præfectis concilium habet.

Der Keiser berathschlagt sich mit sei-
nen Kriegsrähten.

Promite consilium, fessis succurrite rebus,
Ferte Senatores, ferte medentis opem.



Solus an indomito vexabor ab hoste Getarum?
Solus an afflicto tempore bella geram?

P 3 Nunquid

Nunquid adesse mihi cupit auxiliariis armis,
Et populus castris iungere castra meis?
Publica suntne suis æcaria sumptibus aucta,
Mars quibus in primis impetuosus eget?
Ad decus Imperij quæcunq; negotia spectant,
Omnia iudicio sunt trutinanda graui.

Genera-

Generalis militiæ Princeps.

Der oberst General.

D*Vx equitum digno Generalis nomine dicor,
Qui bene sum turmis notus ubiq; meis.*



*Ritè meis iussis exercitus omnis obedit,
Meq; iubente suum munus obire cupit.
Omnibus imperito, ius omnibus acre ministro,
Cum fuerit bello pugna cienda graui.*

P 4

Mitū

Mitis ut unanimes concordia nutiat alii,
Debet id acceptum bellicus ordomehi.
Quippe fidem Regi do fortia bella gerenti,
Quod populi curam semper habere velim.

Supra



Supremus cohortum centurio.

Der Oberst Feldprofoß.

CAlleg belligeræ præfectus idoneus artes,
Atq; latus cogor Principis esse frequens.



*Ipse docens equidem me moribus imbuit aptis,
Figit et imperio certa statuta meo.
Legibus unde viros compesco potentibus omnes,
Supplicij pœnas qui meruere grauis.*

Pectora praevalidis contundo ferocia septris,
Aptas pestiferis pharmaca quero malis.
Effera fulminei non stat Respublica Martis,
Hae nisi vindictae sentiat arma meae.

Genera-

Generalis militum Scriba.
Der Oberst Generalschreiber.

Fingor honorifico Generalis munere Scribae,
Dum calamis properat nobilitata manus.



Omne meæ quicquid fidei committitur, illud
Celo, nec in vulgus vile venire sino.
Vt decet efficio reuerenter hominibus omnes,
Et Ducibus titulos omnibus addo suos.

Omnia

Omnia quæ passim mihi præcipiuntur, in illis
Præceptis studeo quamlibet esse brevis.
Carrulus illicitus qui perfluit undique rimis,
Officio scribæ dignus non esse nequit.

Ordina-

Ordinarius aggerum propugnator.

Der Oberst Zeugmeister.

Ardens aërias tollatur ut agger in auras,
Atq; superfusa mox repleatur humo.



Vt vallata suis stent propugnacula fossis,
Fortis et inducta murus abundet aqua.
Aspera cum fausto committitur omine pugna,
Telaq; per muros sanguinolenta volant.

Bellica-

Bellica magnificas tormenta locamus ad arces,
Expugnata quibus concutitur humus.
Tunc ego nō turmas velut ultimus inter equestres,
Conspiciar potius conueniente loco.

Ordina-

Ordinarij aggerum propugnatoris
collega seu Vicarius.

Des Obersten Zeugmeisters
Leutenant.

Qui formata vigil custos muralia seruat,
Illius absentu cogor obire vices.



Nec minor est illo mihi tempore facta potestas,
Sed gero quæ præsens iura Magister habet.

Omnia

*Omnia quapropter studio conseruo fidei,
Credat quæ fidei sentio cuncta mee.
Vulgus iners aliquid ne distrahat inter agendum,
At trepidi rapiat furis auara manus.
Vnde satellitibus circumdatus ambulo binis,
Qui mihi cum fido semper aluntur equo.*

Campi



Campigenus vel antesignanus.

Der Feldtweybel.

IN campis virtus mea saepe probatur aperta,
Hic exercitium feruet ubiq; meum.



Eligo quæ rigido loca sint aptissima Marti,
Postulat armatas cum fera pugna manus.
Protinus in campos animosam duco phalangem,
Marius & hanc studiis imbno ritè feri.

Q Obli-

Obliquis senos ut cursibus urgeat hostes,
Miles ut euitet, capter et arma simul.
Sanguineis etiam Prætor quo tempore causis
Tractat, ad illius proximus asto latus.

Satel-

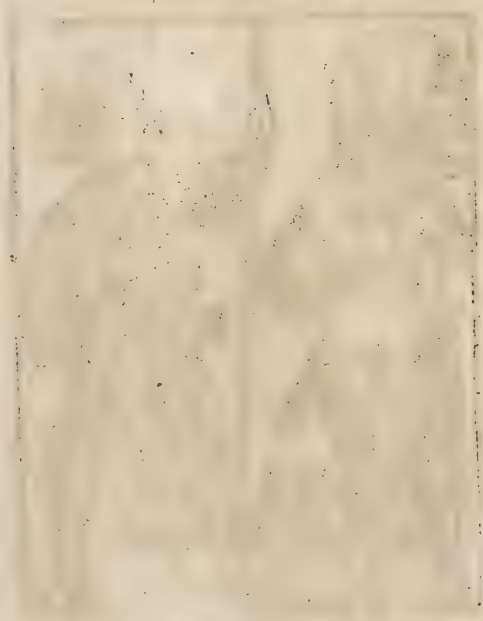
Satellites. Die Trabanten.

CVra satellitibus sedet omnibus anxia nobis,
Libera magnanimo subdere colla iugo.
Per loca plena metus validam portate bipennem,
Semper et à fido vim prohibere Duce.



Morigeri iussis equidem paremus honestis,
Ocyus et facinus quicquid utrumq; iuber.
Hinc quasi custodes validi per bella, per hostes,
Cogimur ad nostri Principis ire latus.
Seu bona Pax redeat, seu Mars grassetur iniquus,
Est Ducis armata visa tuenda manu.

Q 2 Mani-



Manipularis magister. Kottmeister.

Gesto manipularis nomen sortitus in albo
Militis, ut calamo dat mihi scriba suo.
Me quibus in casus vestigia præuia ducō:
Militibus cinctum gloriōr esse decem.



His ego supposito potumq; cibumq; salubrem,
Omnibus hospitij iusq; ministro suum.
Quos ubi sepe vocant operosa negotia munus
Ad graue, sollicitum vel comitantur iter:
His ego per casus velut vtor Achatibus omnes,
Ore meo belli tessera quando datur.

Vnius signi Dux.
Der Hauptmann vber ein Fendlin.

DVx ego vexillo præfectus idoneus vni,
Militibusq; meis impero quicquid agunt.



Propterea circo medijs ostendor in armis,
Debeo priuatim cum sua cuiq; loqui.
Quin etiam pedites simul ac conuersus ad omnes,
Admoneo verbo liberiore viros.

24 Nobili-

Nobilibus stimulos virtutibus addo superbo,
Erigit & turbam spes animosa meam.
Fortiter aduersæ compestat ut agmina genti,
Inq̃ truci sortem Martis utrang ruat.

Præfe-

Præfectus equitum Vigilum.
Der Reysigen Wachmeister.

Prefectus turmis equitum vigilantibus unum
Conor, ut excubias tempore noctis agant.



Quemq; labori fera nos in statione locamus,
Quam gerat, Auroram prouocet usq; dies.
Nam vigilare decet, quanquam pluuiasq; niuesq;
Et brumale gelu pigra ministret hyems.

Q 5 Qua

Qua ratione gerat se quisq; fideliter, omnes
Instruo, pax castris adsit ut alma meis.

Quam Marschalcus enim mihi vespere tradit e-
Clàm belli signum tessera cuiq; datur. (questris
Dux

Dux exercitus.

Der Führer der Landsknecht.

DVx ego militibus precedo sequentibus acer,
Omnibus et dubiam præparo ritè viam.



Cautus enim quodvis iter, innumeris viarum
Ambages, memori pectore seruo meo.
Me neq. signa pedum seducere deuia possunt,
Sollicito quamvis tempore nocturnam,

Simpli-

*Simplicis ergo via quoniam vestigia carpo,
Insequitur gressus credula turba meos,
Lubrica nos aliquam cum semita ducit in urbem,
Hospitium signans utile cuiq; loco.*

Tonfor-

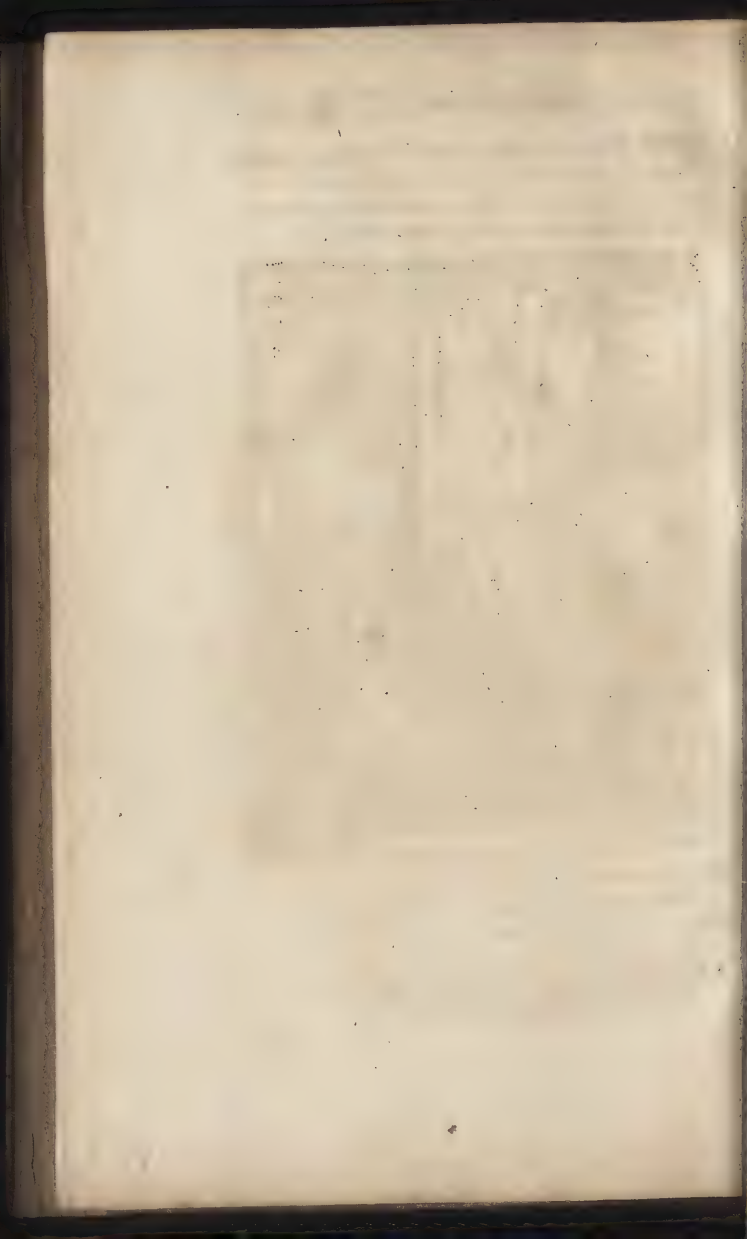
Tonsor imperatorius. Feldscherer.

Constituor medicus vexillū Tonsor ad unum,
Prouida me cuius cura dolorq̃ premit.
Militibus promptam mea dat medicina salutem,
Cuiq̃ salutiferas applico sponte manus.



Huc ades aduerso qui vulnus ab hoste tulisti,
Aut per fossa globo brachia forsan habes.
Mollibus hīc succis releuabitur alta cicatrix,
Et medicando dolor victus abibit atrox.
Cum vexillifero me castris nouit eisdem
Viueres, sub nostro principe quisquis agit.

Diacono



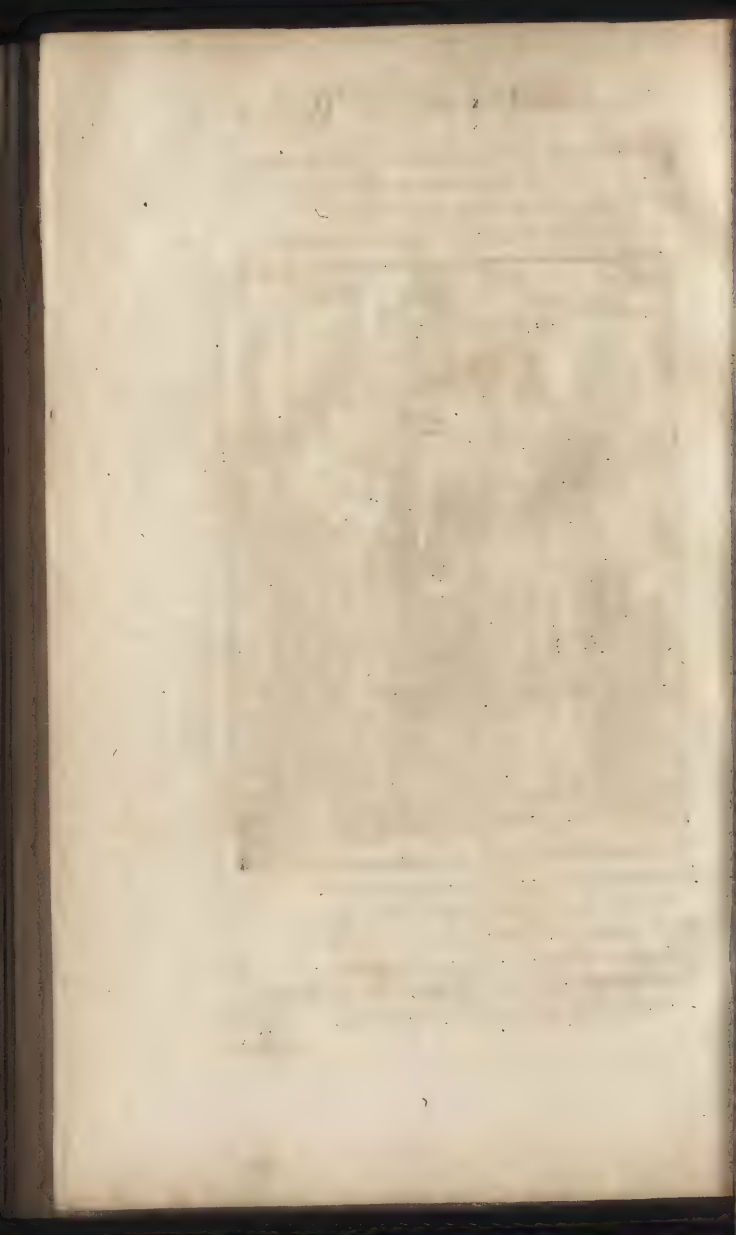
Diaconus Imperatoris. Caplan.

Relligiosa vocor persona, Deiꝑ Sacerdos,
Aeterna doceo dulce salutis iter.
Militibusꝑ meis de recta tramite vitæ:
Hebdomada quauis bis hinc semel hinc loquor.



Præcipue moneo ne publica iura resoluat,
Pauperis aut tuguri quis populi letur opes.
Nam malefacta Deum punire, bonosꝑ tueri,
Legibus ut mores corrigat ergo suos.
Hinc etiam curam morientibus addo supremam,
Viuat ut in supera spiritus arce pius.

Signi-



Signifer. Der Fendrich.

Hostibus ingentem diffundo minantia clade,
Quæ gero fulminea Martia signa manu.
Horrida Mars campis ubi prælia miscet apertis,
Omnia est acies ordine ritè suo.



Fortia militibus solatia præbeo cunctis,
Sæuaq; magnanimos hortor in arma viros.
Acrius indomitos simul aggrediantur ut hostes,
Nec spreta dubitent vulnera morte sequi.
Spondeo primus opem, quæd signa relinquere nolim.
Sed prius horribilem sponte subire necem.

R

Nume-

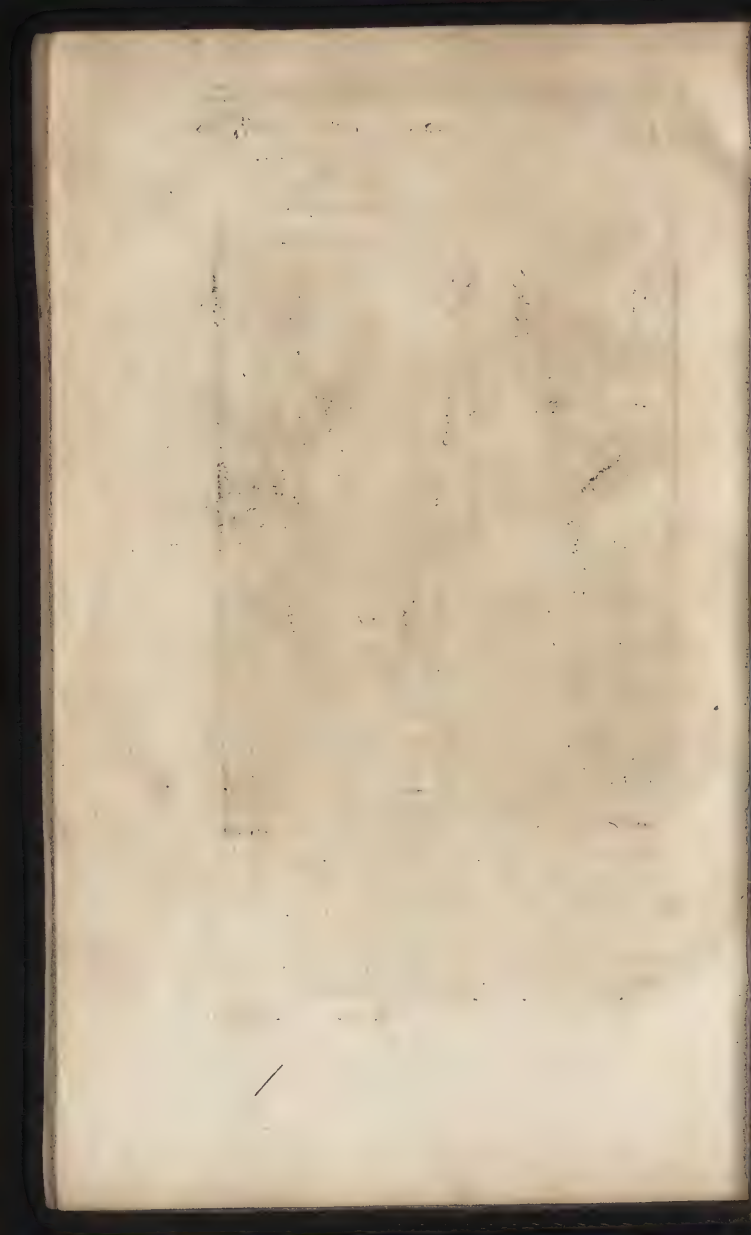
Numerarius militū. Pseñingmeister.

EN mihi præfecto numerosa pecunia seruit,
Qua sine conficies victor in orbe nihil.
Peruigil & sapiens operosa negotia curo,
Quolibet & puram tempore seruo fidem.



Vtile consilium varios ego Martis ad vsus
Suggero, belligeris plenus ubiq; dolis.
Militiæ doctas quæ constituuntur ad artes.
Omnia sunt nummis æris emenda mei.
Militibus tribuo confecta stipendia cunctis,
Seu pedes in castris, siue merebit eques

R. 2 Impe-

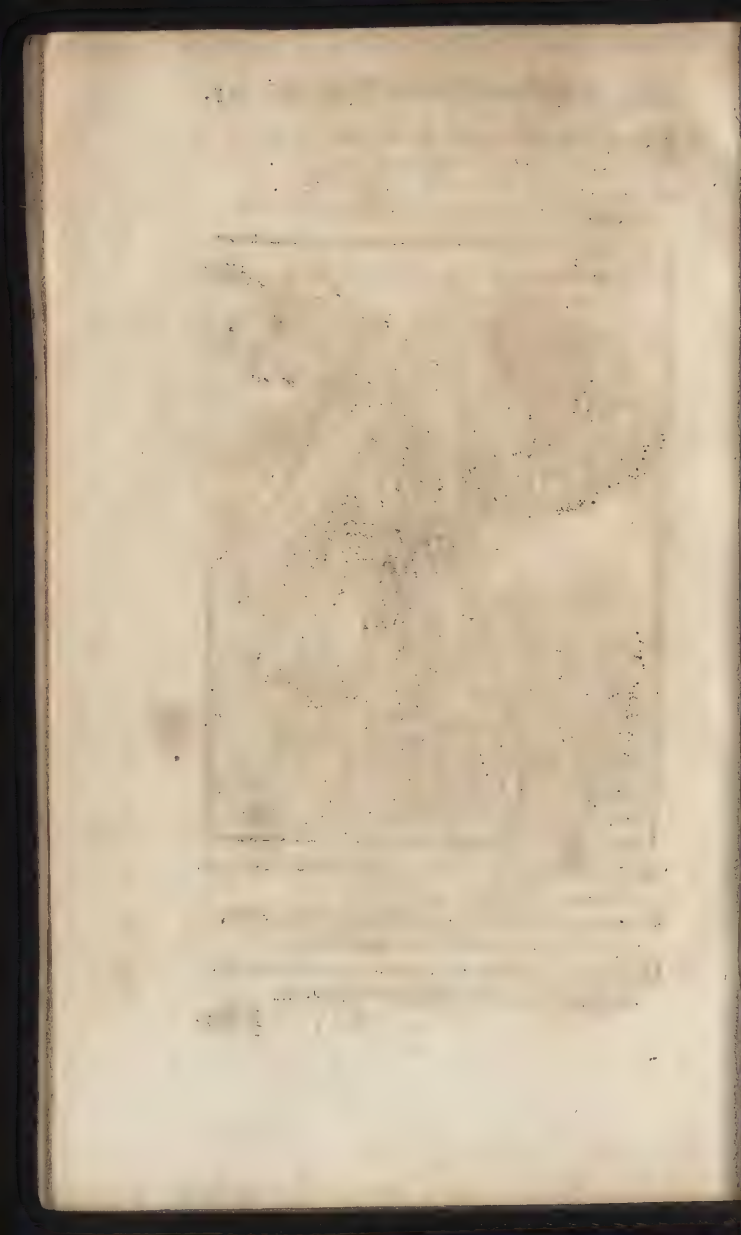


Imperatoris tubicen. Seldtrottmeter.

Inuenior castro qui centurionis in amplo,
Cogor ad has tubicen aduigilare fores.
Vt quoties rigidi vocor ad certamina belli,
Aut quoties opera Dux eget ipse mea.



Cantibus ut possim querulis accendere Martem,
Magnanimosq; viros are ciere meo.
Cum mea terribili tuba perstrepat athera cantu,
Quamlibet exacuit segnia corda fragor:
Circundant humeris mox arma virilibus omnes,
Atq; suum franis quilibet ornat equum.



Fistulator & Tympanista.

Der Pfeiffer vnd Trummenschlager.

Magnanimus nostram vexillifer eligit artem
Militibusq; iubet ludere saepe suis.



Cuius & in castris nos inueniemur ab omni
Milite, qui nostræ munere vocis eget.
Cum mutare locum vult signifer, ilicet illi
Ludimus, & cantus edimus arte novos.

R 4 Tota

Tota quousq; cohors numero se colligit uno,
Et totum iunctis passibus agmen eat.
Tympana quin etiam quoties cauo concutit alter:
Omnibus enumerat iussa verenda Ducis.

Mere-

Meretricum procurator.

Der Hurenweibel.

Vtile sacrilegis meretricibus, utile scurris,
Præuius ostendo, quod comitentur, iter.



Mille traho mecum vetulas, lenasq̃ dolosas,
Agmine scortorum cingor ubiq̃ graui.
Furibus imperito nebulonibus omnibus idem,
Atq̃ timent voces omnia scorta meas.

Turba

Turba verecundus turbaret libera leges,
Vellet et imperium temnere quisq; meum.
Fustibus indomitis nisi turpia scorta docerem,
A furtis auidas abstinuiffe manu.

Conqui-

Conquisitores equitū vel peditum.

Kriegsráht vnd Musterherrn.

Millibus è multis homines conquirimus aptos,
Ad certamen atrox, & graue Martis opus.
A tenera siquidem lanugine bella sequuti,
Nouimus ancipites sortis obire vices.
Fortia delectu dum cogimus arma superbo,
O procul hinc lites, & fauor esto procul.
Eligimus vigili quia corde fideliter omnes,
Quos amor in pugnas, atq; iuuenta rapit.
Barbarus aduersis vbi Turca cohortibus instat,
Consultit in medium tempore quisq; suo.

Præfectus Cibarijs.

Der Prouiantmeister.

Dulcia ieiunis aduecto cibaria castris,
Exhaustas vires quæ reparare queunt.
Omnibus & potum quoq; fercula largior idem,
Atq; cibum pediti cuiq; ministro suum.
E varijs ferri regionibus omnia curo,
Commoda militibus quæ fore duco meis.
Dummodo non duris nos aspera rebus egestas
Urgeat, aut capta seuiat vrbe fames.
Solicitus numerum dextra subduco fideli,
Et cito suppeditem quicquid abesse puto.

Cadu-

Caduceator. Der Herold.

Signa fero pacis ramis velatus oliua,
Et veniam propter praelia saepe rogo.
Omne quod aut Princeps equitū, peditumūe Magi
Imperat, efficio temporis absq̃ mora. (ster,
Militibus quidquid notum cupit esse superbis,
Inprimis memorans indicat ille mihi.
Tunc ego, sanguineos postquā tuba clauxit in usus,
Terribilem q̃ dedit buccina clara sonum:
Iussa Ducis recito præsentiſſibus omnia turbis,
Quæ minimis ausit soluere nemo modis.

Tormentorum muralium & pulueris nitrati custos.

Der Haubzeugmeister.

Sollicitus patula custodio quicquid in arca,
Ad fera militiæ pertinent arma meæ.
Præcipuè tormentorum genus omne nocentum,
Et Bombardarum me penes esse soles.
Anea beliorum non machina deficit ulla,
Non lupus, aut serpens, aut Basiliscus abest.
Nec qui saxa rotans quatit omnia mœnia puluis
Desit, & è ferro glans fabricata suo.
Horrida sanguineis quæ funera stragibus edunt,
Vrbibus innumeris excidium q̃ ferunt.

Arma-

Armamentorum, bellicorumq; in-
strumentorum custos.

Der Zeugwart.

Q Vicquid in aduersos curru deducitur hostes,
Materia belli res variante meas.
Ex varijs quæ facta vides tormenta metallis,
Tum pila, quam viui sulphuris humor alit.
Omnia præterea tueor munimina, centum
Hic oculis custos præditus esse velim.
Singula namq; vigil mihi Scriba dat ordine certo,
Tempore quæ cogor reddere cuncta suo
Quod mihi per fures si distraheretur auaros
Res leuis, ipsa meis est reparanda bonis.

Mensores siue castrorum meta-
tores.

Die Schanzmeister.

Congesto validos circunda mus aggere muros,
Lustramusq; vias, densaq; texta soli.
Quæq; sit inprimis muralibus apta ferendis
Tormentis; varia lege probamus humum.
Marte fero quoties vrbs expugnanda videtur,
Cingitur aut ingens obsidione domus:
Non ego consilij, quàm Marte salubribus unquam
Sum minor, at multum mens in utroq; valet.
Deniq; militibus sic propugnacula seruo,
Legibus ut maneant omnia tuta suis.

Dux

Dux gregariorum militum.
Der Schankbauwren Hauptmann.

Nostra facit miles mandata gregarius omnia.
Atq; timet dextra fortia sceptrum meum.
Proximus his semper Dux ipse cohortibus esse
Cogor, & ex omni cingere parte latus.
Ne quis legitimo decedat ab ordine, ne quis
Deficiat raucam territus ante tubam.
Fustibus hinc etiam compesco viriliter omnes,
Vt faciant planum conuenienter iter.
Quin & opus fluuios ubi sit tranare rapaces,
Vim superent valido ponte frementis aquae.

Armamentarius. Geschirrmeister.

Quæ ferus ad bellum Mars armamenta requirit
Tradita sunt fidei qualiacumq; meae.
Millibus expleui varias erroribus vrbes,
Omnis ut experto sit via nota mihi.
Sedulus aurigas sustento laboribus omnes,
Paret & imperio quisq; repente meo.
Omnibus ostendo loca conuenientia bellis,
Et quæ militibus castra propinqua putem.
Curribus hi Martis tormenta gementibus vltro,
Per iuga sidereis nubibus aqua vehunt.
Pontium

Pontium structurae praefectus.

Der Brückenmeister.

Nauigio quoties exercitus exit in aequor,
Nec superare mari vimq; minasq; potest.
Cura mihi solidos ex robore ponere pontes,
Triste quibus legio transeat usa fretum.
Aut ubi ponticuli graui impetus omnia rumpit
Ligna, per aduersas nauibus utor aquas.
Atq; procellosum mare classibus ambulo, donec
Fortiter ad portus arma virosq; ueham.
Hinc ego militibus, castris acceptus et ipsis,
Consequor et studio praemia multa meo.

Delectorum militum Scriba.

Der Musterschreiber.

Centurio tantos mihi designauit honores,
Vt vigil à quouis milite Scriba vocer.
Nemo receptus enim turbas numerabitur inter,
Ipse nisi calamos senserit ante meos.
Quisq; mihi posita formidine nomina fatur,
Quilibet et natus qua sit in urbe, refert.
Omnibus exigua decerno stipendia penna,
Omnibus addo suam, quam meruere, stipem.
Fortè graues inter si quicquam negligo curas,
Cogimur id damno reddere saepe graui.

Magi-

Magister equitum.
Der Feldt Marschalek.

Nobilis eximia de patris origine cretus,
Nobile Marschalci munus equestris ago.
Precipio turbi ego quicquid equestribus, illud
Ocyus exequitur quisq; fidelis eques.
Quò iuuat armatas ego dirigo fortiter alas,
Hostis ubi properans Marte propinquus adest.
Cuius & insultus exploro fideliter omnes,
In quibus & latebras quærat habere locis.
Ordine post equites in bella frementia duco,
Nec temere nostram respuit ullus opem.

Ductor equitum.
Der Keyfig Hauptmann oder der
Rittmeister.

Nomen honorificum gero cæturionis equestris,
Nobilibus passim notus ubiq; viris.
Premia militiæ qui puluerulenta sequutus,
Apuero præsens tempus ad usq; fui.
Legibus hos equites rego conuenientibus omnes,
Quos fidei Princeps tradidit ipse meæ.
Omnia quæ nostras frumenta vehuntur ad ora,
Armata tueor, concomitorq; manu.
Si sit opus Vigilis benè munere fungor, & hostes
Terribiles inter fulmino, si sit opus.

Præfe-

Praefectus equitum, seu procurator
hospitij.

Der Quartirmeister der Reisigen.

Quando per ignotos Legio proficiscitur agros,
Ambulat & longæ fracta labore via.
Hospitum fessis ego nocte cohortibus aptum
Constituo: vires quo reparare queant.
Attamen inprimis domus huic aperitur amœna,
Principis officium qui generalis agit.
Commoda nobilibus quoq; diuersoria signo,
Noctis ubi læta per breue tempus agant.
At reliquis requiem dat tesserà, datq; tabernam,
Replet eos nimio quæ madefacta mero.

Ductoris equitum Scriba. Desß Rittmeisters Schreiber.

Intrepidus equites scribo vigilanter in album,
Scriba meus turmis Martius unde vocor.
Principis in nostri castris ut is ære merebit,
Ordine queng suo docta tabella gerit.
Ad varios actus, & multa negotia rerum,
Ingenij Princeps utitur arte mei.
Magnanimo iurans equitum promitto Magistro,
Ingenuam nolim quod temerare fidem.
Impositum sed onus curare fideliter omni
Tempore, nec vasfris deditus esse dolis.

Gregarij milites. Gemeine Landsknecht.

Milibus è multis nos Dux elegit ad arma,
Membraq; militiæ indicat apta suæ.
S Quamq;

Quamq̃ fidem dedimus, vel quæ promissimus ore,
Ducimus ancipiti non violanda dolo.
Sive petenda laboriferis incursibus arx est,
Cominus aut Princeps aggrediendus erit.
Aut æquanda solo sunt oppida dira Getarum,
Mænia nec segni præcipitanda manu.
Fortibus indomitos nos inuenit hostis in armis,
Quodlibet armati subruimusq̃ solum.

Primipilus seu Tribunus om-
nium peditum.

Der oberst aller Fußknecht.

Horrida quod viridi sim bella sequutus ab
Electus peditum Duxq̃ comesq̃ vocor. (æuo,
Nam puer assueui, dum lubrica sustulit ætas,
Sæpe cicatrices, vulnera sæpe pati.
Belligeras Marti datus erudiendus in artes
Credor, quo primum tempore natus eram.
Omnibus officijs qua propter idoneus, aptum
Eligo, quisq̃ ferat quod patienter onus.
Vnde senes pedites, iuuenesq̃ fideliter omnes,
Inseruire mihi nocte dieq̃ volunt.

Prætor Imperatorius. Schultheiß.

Militiæ validas ego dirigo Prætor habens,
Et scelerum vindex acer ubiq̃ vocor.
Belligeras equidem dubitantibus explico leges,
Aptaq̃ militibus iura ministro meis.
Huc ades opprobrijs qui læsus atrocibus, aut qui
Intolerabilibus fletq̃ gemisq̃ modis.
Hic ego discutio causas venerabilis omnes,
Quodlibet & iusta pondero lance malum.

Me

Me penes est omniū vitæq; neciūq; potestas,
Cum baculum frango per duo membra meum.

Triumvir capitalis. Profos.

ASpera cum nostras vicit petulantia leges,
Militis improbitas corda q; vicit atrox.
Hunc ego mox laqueis compesco potentibus vsus,
Atq; truces valida compede vinco manus.
Donec rem vigilans examinet arbiter omnem,
Libret et ex omni parte seuerus opus.
Omnia mercator quæcunq; cibaria passim,
Militibus fessis in mea castra vehit.
Aestimo sorte sua, quanto mercabili ære
Copia frumenti, copia sitq; meri.

Lictores militum. Stäckenfnecht.

PRincipis imperio nostri paremus ouantes,
Quicquid et hic oculis innuit effcimus.
Miles atrox quando rumpit sacra vincula legum,
Nobile fulmineo iusq; sub ense gerit.
Ilicet hunc rapimus, plateasq; rotamus in omnes,
Vsq; nigri veniat carceris ante fores.
In quibus oclusus debet sperare salutem,
Frangat is officio vincla quousq; pio.
Aut rem discutiat Iudex, et tempora quærat,
Mortis ab aduerso liberet atq; metu.

Curia quæ senatores militū deligit.

Die Gerichtsleut.

CVria quæ varios hominum benè pōderat actus,
Iudicibus nobis omnis aperta patet.
Pectore discutimus causas vigilanter aperto,
Cunctaq; iudicio candidiore damus.

Nos quia vexillis ex omnibus eligit omnes
Prætor, & officium dat bene cuiq; suum.
Stabimus illius iussuq; sedebimus omnes,
Eius & ad nutum dicere quisq; volet.
Deniq; iudicium dabimus venerabile cunctis,
Quod iuuet & populus comprobat ore suo.

Decollatio seu amputatio capitis.

Das Hauptabschlagen.

IVdice qui coram reus accusatur iniquo,
Impia tutari cum sua facta nequit:
Sed digitis vulgi, sed iudicis ore seueri,
Dicitur & populis omnibus esse nocens.
Nec poterit verbis nec re malefacta tueri,
Causidici prompta nec releuatur ope.
Ille Sacerdotem petat, & sua crimina fletu
Testeturq; pio corde dolere sibi.
Iude caput rigide ferendum sponte securi,
Collaq; carnifici præbeat ipse truci.

Perlances aliquem agere.

Einen durch die Spieß jagen.

Militie nullo constat Respublica pacto,
Ordo sed infelix utilitate caret.
Supplicijs princeps nisi conuenientibus omnes
Plestat, & aduersum puniat omne scelus.
Ergo duas etiam plateas fatalibus hastis,
Constituit peditum sanguinolenta cohors.
Quas reus aduersis transire miserrimus ausis.
Cogitur, & mediam mortis inire viam.
Vulnera cum datur, valide stringuntur & haste,
Signifer extremo sine locatus adest.

Dele-

Delectus militum.

Die Mußtrung der Landknecht.

Fortior hic legitur Mauortis ad arma iuuentus,
Arma gerat iuuenis miles, et arma senex.
Nomina militiæ quicunq; dat apta frementi,
Conspicius portam transeat ante meam.
Nam nisi magnanimus, dignusq; videbitur esse.
Militis ingenij qui graue portet onus.
Segnior è nostro delebitur ilicet albo,
Martis ut indignus qui ferat arma manu.
Quisquis at in nitidũ (ut fas) animosior armis
Stabit, is in quouis turbine miles erit.

Principales militiæ legere literas.

Die Artickelsbrieff lesen.

Vtile consilium peditum Dux conuocat acer,
Ordine dans leges conueniente suis.
Scilicet exigua narrantur cuncta tabella,
Ambigui quicquid bellicus ordo tenet.
Omnia quæq; sequi, milesq; relinquere debet,
Strenuus aut Princeps vituperare potest.
Charta ministranti mollem breuis explicat aurem,
Et quæuis belli iussa timenda docet.
Quisquis at hæc audet sacrata resolvere iura,
Non sibi propitios sentiet esse Deos.

Obsessa arx. Belegert Schloß.

Hostis honorificam cū Martius obsidet urbem,
Cingitur aut felix obsidione domus.
Tempore consilij urbs clausa salubribus omni,
Indiget hinc constat quicquid ubiq; vides.

*Præterea valido circumdat ut aggere muros,
Congregēt et moles esse videtur opus.
Machina nec belli, tormenta nec ærea desint,
Arida militibus nec premat ora fames.
Sic poterit rigidos eludere fortiter hostes,
Mille moræ quamuis obsidionis erunt.*

Deditio vrbs. Statt auffgeben.

Hostib. vrbs quoties circūdatur aucta superbū,
Belligeras nescit quæ tolerare moras.
Nec ducis egregij releuata potentibus armis,
Auxiliatrices sentit adesse manus.
Illa suas claues victoribus offerat ultro,
Detq̃ peregrino colla premenda iugo.
Sic hostem verbū sibi conciliabit amicis,
Vitabitq̃ dolos, effugietq̃ minas.
Ne malè tormentis, aut glandibus vsus ahenu,
Mænia fulmineis diruat ista globū.

Conclusio. Der Bschluß.

Hoc de muneribus, quæ Martius ordo requirit,
Exegi Vates ingeniosus opus.
Cuncta Leonhardus Fronsbergius indicat auctor,
Longius atq̃ stylo conueniente refert.
Pacem nihil melius, belloq̃ nocentius esse
Traditur, est vera resq̃ probata fide.
Ergò relinquamus molimina bellica Martis,
Flebile seruitij ne subeamus onus.
Hartmannus pacem, requiemq̃ petentibus optat,
Et Mahometigenis horrida bella Getis.

Domini

DOMINI SIGISMVNDI FEYRA-
bendij, Typographi & ciuis Francofor-
diensis Symbolum.

Quemlibet officij quæ sunt monitura decenti,
Ista Sigismundus symbola læta gero.
Quisquis agit vacuam Phæbæa per ocia vitam,
Nomen honoratum vultq; parare sibi.



Mille sub hyberno vigilabit sydere noctes,
Et studijs tempus continuabit edax.
Nam virtutis iter laudabile cunq; perosus,
Laude nihil dignum qui meliore gerit:
Conspicuo famæ sine dulcis honore iacebit,
Nullaq; concordi sceptrâ fauore feret.

FINIS.

IMPRESSVM FRANCOFVR-
ti ad Mœnum, apud Georgium Corui-
num, impensis Sigismundi Caroli
Feyerabent.



M. D. LXXIII.

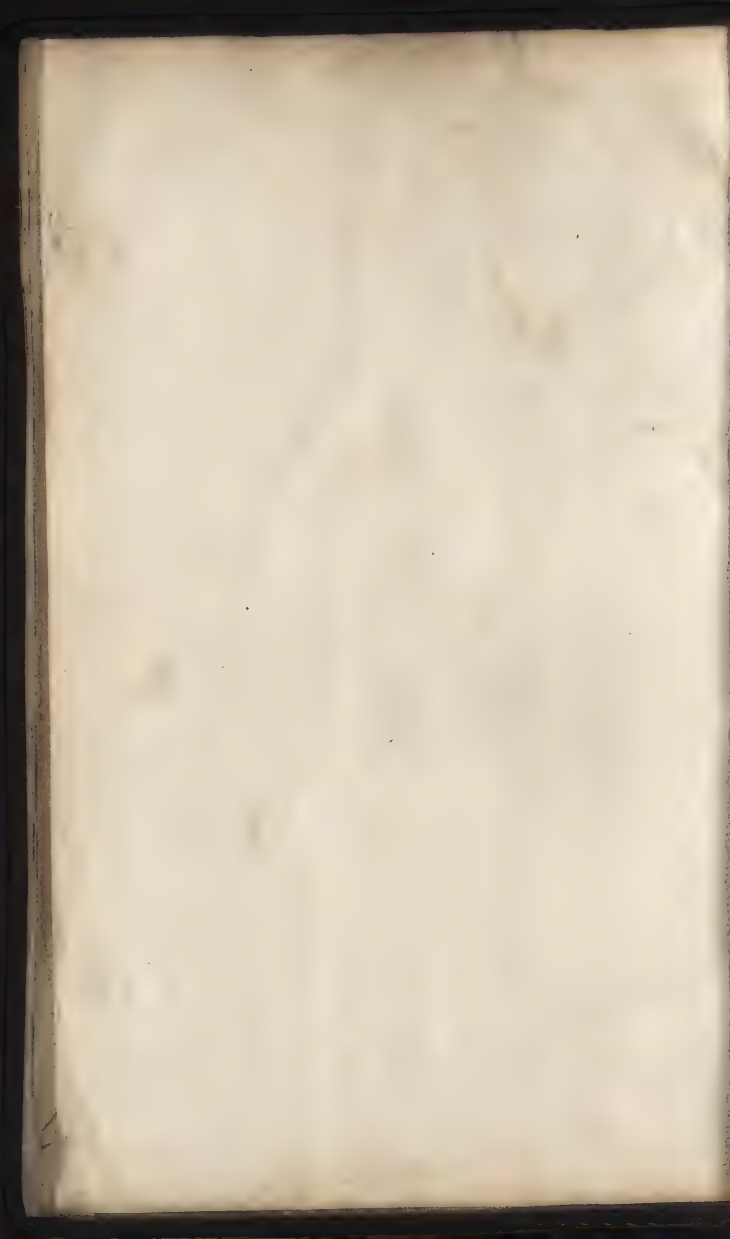
complet.

8th. 1st. 1st.

12.2.81

13. woodcut + 2 pen-
works

Becker, p. 55 (d)



h/24-
x/1
248

4

24
248

24

Adam Barthelme

300P
89-B

LIBRARY
CENTRAL

pe de ce royaume et tout allez de bon a l'esperance en la ville de chaste
a tout fait appoit meunes nobles esquelz se disoit anou pousse
Et que anstres meunes muables et benuficiaz s'ont l'and
de ce de ce au prierost et au prierost
de ce de ce de ce qui la estoit de

R. 3987

